

3300 Eger, Vár 1. | Tel.: +36 36/312-744 | Fax: +36 36/312-450 | email: varmuzeum@egrivar.hu | www.egrivar.hu

DOBÓ ISTVÁN VÁRMÚZEUM

2014.ÉVI

BESZÁMOLÓ

BERECZ MÁTYÁS
MÚZEUMIGAZGATÓ

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELŐ LAP
2014.

INTÉZMÉNY NEVE: DOBÓ ISTVÁN VÁRMÚZEUM – EGER
VEZETŐJE: BERCZ MÁTYÁS

1. Szervezeti kérdések

(2014. évi szervezeti átalakítások, személyi változások, alapdokumentumok módosításai, stb.)

	2013. tény	2014. tény
Engedélyezett összlétszám (fő, töredék is lehet)	58,5	63,5
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	3	3
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	30	35
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	28,5	28,5

Személyi változások:

Új munkatársak:

Halász Ágoston (régész-muzeológus) 2014.02.05-től
Vágvölgyi Bence (régész-muzeológus) 2014.02.05-től
Érsek Lajos (gyűjteménykezelő) 2014.02.26-tól
Erdélyi Krisztián (fegyveres biztonsági őr) 2014.05.01-től
Forgó Emese (múzeumi közművelődési szakember) 2014.07.01-től
Bessenyei Edina (titkár) 2014.09.03-tól
Marton Tímea (titkár) 2014.10.01-től dolgozik intézményünknel.

Az intézményből távoztak:

Deák Endre Mihály (restaurátor) 2014.02.16-ig
Bánrévi Mónika (idegenvezető) 2014.04.02-ig
Nemesné Kis Tímea (művészettörténész-muzeológus) 2014.04.02-ig
Barta Róbert (fegyveres biztonsági őr) 2014.04.08-ig
Szécsényi Orsolya (közművelődési szakember) 2014.08.31-ig
Érsek Lajos (gyűjteménykezelő) 2014.09.30-ig
Szabó József (biztonsági őr) 2014.09.30-ig
Vágvölgyi Bence (régész-muzeológus) 2014.10.12-ig

Bessenyei Edina (titkárnő) 2014.12.02-ig
Gutay Mónika (régész-muzeológus) 2014.12.20-ig
Tóth Zoltán (régész-muzeológus) 2014.12.31-ig
Nagy László Attila (régész-muzeológus) 2014.12.31-ig
Dr. Rente Ferenc (gyűjteménykezelő) 2014.12.31-ig dolgozott az intézményben.

Intézményi alapidokumentumok (alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat) módosításának szükségessége, indokai

Alapító Okiratot nem kellett módosítani.

A Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására nem került sor, mivel egy nagyobb szervezeti átalakítás folyamatában van az intézmény, melynek oka az ÉMOP pályázat végrehajtási kötelezettségei és a régészeti akkreditáció követelményei.

2. Szakmai működés

1) Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései (szöveges ismertetés és értékelés)

Az alábbi felsorolásban ismertetésre kerülnek a Dobó István Vármúzeum kezelésébe tartozó ingatlanok 2014-es évben történt, vagy a 2014-es évre tervezett, de meg nem valósult fejlesztései.

1., A 2013. december 31-től kezdődő „Az egri vár és erődrendszer turisztikai attrakcióinak fejlesztése – kivitelezés” ÉMOP-2.1.1/A-09-2f-2011-0001 azonosító számú pályázat kivitelezési munkái többszöri határidő módosítás után sem fejeződtek be a 2014-es évben. A munkákat a 2015-ös évben a támogatási szerződésből kifolyólag kötelező befejezni. A vármúzeum 2014. évi és a 2015. évi idegenforgalmi és kiállítási stratégiáját ez nagyban meghatározza, mivel az építési lezárt területek, a teherforgalom okozta por- és zajterhelés, mind-mind csökkentik a várat felfedezni kívánók taborát. Ezt ellensúlyozva, illetve ehhez igazodva, bővülő attrakcióval készül a 2015-ös múzeumi stratégiánk.

2., Az attrakcióbővítő fejlesztés második üteme, vélhetőleg az első ütem késése miatt, csak 2015 tavaszán indul. Ez látogatóforgalmi szempontból még kritikusabb, ugyanis a Kazamata, a Dobó u. 12. ingatlan, a Gergely-bástya és a Setét-kapu lezárásával tovább csökken a látogatható, bejárható, bemutatható területünk. Még intenzívebb marketinget, szervezést, pénzügyi kockázatot, befektetést, leterheltséget kíván a múzeumtól 2015-ben.

A két projekthez szükséges költöztetési, kiürítési feladatokat a vármúzeum műszaki osztálya sikeresen, határidőn belül, szinte azonnal elvégezte, ezzel egy nap késedelmet sem okozva a kivitelezőknek.

3. A Gárdonyi Géza Emlékházat terv szerint, NKA pályázati forrásból megvalósult felújítást követően 2014. március 18-án sikeresen „visszaadtuk” a látogatóknak. Az építési munkákat a Dobó István Vármúzeum bonyolította.

4., Sikeresnek mondható a Baktai út 38. sz. alatt lévő Múzeumi raktárbázisunk 1-es épületszárnyának átvétele, beköltözése is, ugyanis az épületszárnyat szinte azonnal megtelítettük műtárgyainkkal.

Az épület körüli és az ingatlan teljes területén lévő nem biztonságos, veszélyt jelentő fákat kivágattuk, az ereszcsonnákat kitisztítottuk, az épületszárnyat kitaraktattuk.

Az ingatlan körüli kerítést javítottuk, zárttá tettük, az épületek mögötti csapadékgyűjtő csatornák aknáira fedlapokat helyeztünk, bejárhatóvá tettük a teljes területet – ezáltal növelve az ingatlan őrizhetőségét is.

A 2-es épületszárny tetőterén kialakítottunk Múzeumi könyvtárat, könyvraktárt, valamint a 2008-as gázosítás során sérült tárgyak számára egy külön elzárt, külön gépészeti szellőzéssel rendelkező helyiséget is.

5., Az egri székhelyű Tetőcentrum Kft. 2014-ben megnyitotta éttermét a Képtár épület földszintjén 1552 Étterem és Amulett Kávézó néven. A fejlesztés sikeresnek mondható, ami által megoldódik a múzeumi látogatók és rendezvények ez irányú igényeinek kielégítése is, egyfajta kölcsönös gazdasági-turisztikai bővülést is eredményezve.

6., A vár tulajdonos-vagyonkezelője, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. 2014 őszén 10 helyszínen kisebb állagmegóvási, veszély-elhárítási munkákat (falszövet, falkorona, boltozatok, szigetelések, életveszély elhárítása miatt lezárt területek stb.) végzett bruttó 80 millió Ft becsült összegben. A tervezett és legjelentősebb felújítási munka, melynek első ütemét 2013-ban már elvégezték, a Zárkándy-bástya rekonstrukciója 2015-re halasztódott.

7., A kezelésünkbe tartozó Eger, Kossuth Lajos utca 17. szám alatti Zsinagóga Galéria épület felújításának első ütemét – a Vármúzeummal egyeztetett tartalommal – 2014 év végére elvégeztette a fenntartó Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata. Az épület tetőszerkezete, homlokzati nyílászárói újultak meg első körben. A felújítás második ütemét a fenntartó 2015-ben kívánja megvalósítani.

8., Elkészült a vár területén lévő ún. 4-es épület külső felújítása is, mely során a homlokzat, a homlokzati nyílászárók, a tetőhéjzat újult meg, illetve két különálló mosdó-vizesblokk és öltöző helyiségek is kialakításra kerültek. A felújítási munka bruttó 16,3 millió forintból, önerőből valósult meg. A Dobó István Vármúzeum legutóbbi évtizedében ez volt a legnagyobb önerős beruházásunk.

9., Szintén önerőből, kisebb felújítási munkák valósultak meg a várban található több iroda helyiségben is (régészeti iroda, őrség, közművelődési osztály).

10., A beruházási munkákon kívül, éves szinten szinte folyamatosan történnek az ingatlanok, épületek karbantartási munkái, melyeket a Vármúzeum dolgozói, jórészt külsős társaságok bevonásával végeznek. Ezen munkákat (sajnos, forrás hiány miatt) fontossági rangsorolás után végezzük. A teljes mértékű karbantartási, üzemeltetési, állagmegóvási munkákat nem tudjuk ellátni a létszám és finanszírozási hiányok miatt.

2) Gyűjteménygondozás és feldolgozás

	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Régészeti és őslénytani feltárások száma és alapterülete (db és nm)	20 db 8.959 m ²	7 db 900 m ²	25 db 74.430 m ² 1214 nap
Gyűjteménygyarapítási alkalmak száma és időtartama (kivéve	Néprajz 1059 db 9 nap	Néprajz 10 nap	Néprajz 12 nap

régészeti és őslénytani feltárások) (db és nap)	<p>Képzóm. 1 db vásárlás 4db ajándék 18 db letét</p>	<p>Történeti -</p> <p>Képzóm. 1. Pályázatok NKA, MMA 2. Várható revíziós gyarapodás 3. Ajándékozás 4. Vásárlás múzeumi keretből a kiállításokhoz kapcsolódóan vagy a gyűjtemény profiljához igazodóan</p> <p>Iparművészet 1. Ajándékozás 2. Vásárlás múzeumi keretből a kiállításokhoz kapcsolódóan vagy a gyűjtemény profiljához igazodóan</p>	<p>Történeti 4 db/15 nap</p> <p>Képzóm. 1. Pályázatok NKA, MMA nem nyertek nem nyert 2. revíziós gyarapodás: nem volt 3. Ajándékozás: 1 alkalom 4. vásárlás múzeumi keretből nem volt.</p> <p>Iparművészet 1. nem volt 2. nem volt</p>
Éves gyűjteménygyarapodás száma (tétel, db, példány, stb.)	<p>Régészet 5.696 tétel / 22.863 db tárgy</p>	<p>Régészet Terepi munkák függvényében</p> <p>Történeti -</p> <p>Néprajz -</p> <p>Képzőművészet -</p>	<p>Régészet 14.752 csomagolási egység</p> <p>Történeti 913 db</p> <p>Néprajz 76 db</p> <p>Képzőművészet 2 db kortárs akvarell</p>

Gyarapodási naplóba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	Régészet 169 tétel Néprajz 1059 db	Régészet 386 Történeti - Néprajz kb. 100 tétel	Régészet 1240 tétel Történeti 913 db Néprajz 76 tétel
Szakeleltárkönyvbe vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	Régészet 5696 tétel Néprajz 215 tétel	Régészet - Történeti - Néprajz 300 tétel	Régészet 1179 tétel Történeti 580 db Néprajz 909 tétel
Szekrénykataszteri nyilvántartásba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	Régészet 583 tétel/739 db	Régészet - Néprajz kb. 200 tétel Képzőműv. A revízióval párhuzamosan (tervezett: 600-800 műtárgy)	Régészet - Néprajz - Képzőműv. Nem végleges elhelyezés szándékával történt a gyűjtemény egy részének revíziója
Elkészült, képi ábrázolással is ellátott leírókartonok száma (db)		Néprajz kb. 200 db Képzőműv. -	Néprajz 183 db Képzőműv. 2 db
Revíziózott tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	Régészet 356 db Néprajz 995 db (Tájházak)	Régészet 1000 db Történeti - Néprajz kerámiagyűjtemény revíziójának elkezdése: 1000 db A Palóc- kiállítás	Régészet 2336 db, Líceumi gyűjteményi rész 491 tétel Történeti Líceumi gyűjtemény rész 211 tétel Néprajz 587 tétel (ebből Tájház Nagyréde: 189 db, Bélapátfalva Gesztenyész kiállítóhely 25 db, Pásztorgyűjtemény 373

		<p>tárgyainak revíziója 240 db</p> <p>Képzőművészet 1.1494 db műtárgy</p> <p>2.Kepes-gyűjtemény: közel 300 festmény, fotó, fotogram, dokumentum</p> <p>3. Gyöngyösi anyag 63 db festmény</p> <p>Iparművészet erre az évre nem tervezett</p> <p>Irodalomtörténet 4000 db</p>	<p>db) Líceumi gyűjtemény rész 13 db</p> <p>Képzőművészet Líceumi gyűjtemény képzőművészeti része 518 db 2. 300 festmény és fotogram</p> <p>3. nem teljesült</p> <p>Iparművészet Líceumi gyűjtemény rész 302 db, Telekessy Patikatörténeti Kiállítás 206 db</p> <p>Irodalomtörténet 3335+217 db</p>
Tisztított, konzervált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	Régészet 1804 db	<p>Régészet -</p> <p>Történeti -</p> <p>Irodalomtörténet 30 db</p> <p>Néprajz kb 2800db tárgy (Sas úti költözés miatt)</p> <p>Képzőművészet -</p>	<p>Régészet 1601 db</p> <p>Történeti 21 db</p> <p>Irodalomtörténet 27 db</p> <p>Néprajz 1860 db Gyöngyösi néprajzi gyűjtemény: 787 db</p> <p>Képzőművészet 4 db</p> <p>Iparművészet 270db</p>

<p>Restaurált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)</p>	<p>Régészet 98 db</p> <p>Néprajz 31db</p>	<p>Régészet -</p> <p>Történeti -</p> <p>Irodalomtörténet 30 db</p> <p>Néprajz -</p> <p>Képzőművészet 1. Pályázatból lehetőség szerint Tervezte. 2013.1.1. Kálvária o.v. 2. ÉMOP beruházás keretében az Érsekségtől átvett vári Kálvária stációk restaurására, kiegészítése és másolatának elkészítése, Szépbátyán való újbóli felállítása 3. egyéb lehetőségek figyelemmel kísérése</p> <p>Iparművészet 1. 1 db érseki díszkötés (ltsz.: 55.478.1.) restaurálás alatt 2013-as NKA pályázatból. 2. A mentesítésre nyert összegből a tudományos kutatások függvényeként a restaurátorok belátása szerint</p>	<p>Régészet 20 db</p> <p>Történeti 5 db</p> <p>Irodalomtörténet 13 db (Gárdonyi ház felújítása)</p> <p>Néprajz 5 db + 125 db (Schreiber-féle papírszínház)</p> <p>Képzőművészet 4db törölni: 1. nem teljesült, nem nyert a pályázat 2. folyamatban van 3. nem volt</p> <p>Iparművészet 1. 1 db érseki díszkötés (ltsz.: 55.478.1.) restaurálva 2013-as NKA pályázatból. 2. Nem volt nyert pályázat</p>
--	--	--	--

		3. egyéb lehetőségek figyelemmel kísérése	3. nem volt
--	--	---	-------------

A gyűjteményekről általánosságban elmondható, hogy a tervekhez képest gyarapodtak. Köszönhetően annak, hogy az intézménynek sikerült műtárgyvásárlási keretet elkülönítenie a költségvetésében. A gyarapodások minden esetben bekerültek a gyarapodási naplóba. A szakleltárkönyvekbe azonban nem a teljes gyarapodás került be, vannak elmaradások, melyek leginkább idő- és kapacitáshiány miatt következtek be. A hiányok pótlása folyamatosan feladata a szakmuzeológusoknak. A gyűjtemények revíziója is halad. Terven felül sikerült műtárgyakat tisztítani és restaurálni.

a) Gyarapodás és arányainak ismertetése, értékelése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

2014-ben is elsődlegesen régészeti ásatások révén gyarapodtak a régészeti gyűjtemények. Tervezés nem történt, viszont a nem tervezhető munkák olyan dömpingben érkeztek, hogy azok alapvetően meghatározták a feladatokat.

Ásatások (gyűjteménygyarapítások) felsorolása:

Tervásatás:

- Boconád, Alatka-pusztá, több rétegű bronzkori telep kutatása: 50 m². Ásatásvezető: Farkas Csilla.
- Apc 5-6. és Apc 9. sz. paleolit lelőhelyek tervásatása: 275 m². Ásatásvezető: Gutay Mónika
- Eger-Vár, Székesegyház nyugati előtere. Ásatásvezető: Nagy László

Megelőző feltárás, leletmentés, minősített szakfelügyelet:

- Abasár, Peterma, (minősített szakfelügyelet: Tóth Zoltán)
- Apc, Berekalja 1. (21. sz. főút) próba és megelőző feltárások (közel 7 hektár) (ásatásvezető: Gutay Mónika, munkatárs: Tóth Zoltán, Vágvölgyi Bence, Halász Ágoston)
- Apc, Farkas-major (21. sz. főút) próba- és megelőző feltárás (ásatásvezető: Gutay Mónika, munkatárs: Tóth Zoltán, Vágvölgyi Bence, Halász Ágoston)
- Eger, Dobó tér, szökőkútalapozás (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, leletmentés (1-2) (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, szoboralapozás (ásatásvezető: Lovász Emese, munkatárs: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, próbaásatás (ásatásvezető: Lovász Emese, munkatárs: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, megelőző feltárás (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Halász Ágoston)
- Eger-Vár, Nyugati várfal belső oldala (ásatásvezető: Nagy László)
- Eger-Vár, Törökkert (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)

- Eger-Vár, Várfalsétány (2 helyszín) (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)
- Eger-Vár, Közművek (3 helyszín) (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)
- Eger, Zalár utca, leletmentés (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Erdőtelek, Szennyvíztelep, 2400 m² (minősített szakfelügyelet: Farkas Csilla)
- Erdőtelek, Nyolc-öles, 430 m² (minősített szakfelügyelet: Farkas Csilla)
- Halmajugra, Szoller-dűlő leletmentő ásatás (20 m²) (ásatásvezető: Gutay Mónika)
- Hatvan – Albert Schweitzer kórház próbafeltárás (ásatásvezető: Halász Ágoston, munkatárs: Tóth Zoltán)
- Heves, római katolikus templom (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Heves, Hősök tere, leletmentés (ásatásvezető: Halász Ágoston)

Régészeti szakfelügyelet, régészeti megfigyelés

- 21. számú főút, Apc (Gutay Mónika)
- 33. számú főút Besenyőtelek Poroszló között (Farkas Csilla, Vágvölgyi Bence, Tanyi Sándor)
- Andornaktálya hulladéklerakó (Farkas Csilla)
- Boconád, II. kavics és homokbánya (Farkas Csilla)
- Bodony – Emlékmű (Tóth Zoltán)
- Boldog, Monitoring kút (Tóth Zoltán)
- Domszló, szennyvízhálózat (Tóth Zoltán)
- Dormánd, Dózsa Gy. utca, telefon kábel (Farkas Csilla, Vágvölgyi Bence, Tanyi Sándor)
- Dormánd, Hanyi kápolna (Halász Ágoston)
- Eger, Belváros, rehabilitáció (Halász Ágoston)
- Eger, Hibay Károly utca 7., kis zsinagóga közműfektetés (Halász Ágoston)
- Erdőtelek, szennyvízhálózat (Farkas Csilla, Halász Ágoston)
- Feldebrő, hulladéklerakó (Farkas Csilla, Tóth Zoltán)
- Füzesabony, Kastély-dűlő/Szikszó-pusztá, 2. sz. hulladéklerakó (Halász Ágoston)
- Gyöngyös, Búvó és Verő utca (Tóth Zoltán)
- Gyöngyös, Rédei út (Tóth Zoltán)
- Hatvan – Boldog kerékpárút (Tóth Zoltán)
- Hatvan, Hatvany Lajos Múzeum gázvezetése (Tóth Zoltán)
- Hatvan, Ivóvízellátás (Tóth Zoltán)
- Hatvan, Vasúti híd (Tóth Zoltán)
- Karácsond, OMV töltőállomás (Tóth Zoltán)
- Karácsond, Szennyvízhálózat (Tóth Zoltán)
- Kisköre, hulladéklerakó (Farkas Csilla)
- Kiszécsény, Andezit kőbánya (Tóth Zoltán)
- Kömlő, Pély, Heves, Heves-Alatka, Dél-hevesi ivóvízhálózat (Farkas Csilla)
- Maklár, külterület, vezetékfektetés (Farkas Csilla, Halász Ágoston)
- Nagykökényes, római katolikus plébánia (Tóth Zoltán)
- Szilvásvárad, Szalajka utca, vízvezeték (Farkas Csilla)
- Verpelét, Öntözőrendszer (Tóth Zoltán)

- Verpelét, hulladéklerakó (Farkas Csilla, Tóth Zoltán)

Terepbejárás, helyszíni szemle

- Aldebrő (Farkas Csilla)
- Balaton, Tölgyes-bérc (Farkas Csilla)
- Dormánd – Kál – Erdőtelek, Csörsz-árok, Erdőtelek, Hanyi-halom, belterület, Boconád, Alatka-puszta (BNPI, Örökségvédelmi Hivatal) (Farkas Csilla)
- Eger, Csíky Sándor utca (Halász Ágoston)
- Egerben (Eger Dobó-tér, Eger Vár ÉMOP-projekt, Eger Szűnyog-köz) csaknem naponta, vidéken (Apc-Berekalja, Apc-Farkas-major, Abasár, Boconád) összesen 38 alkalommal. (Dr. Domboróczki László)
- Felsőtárkány, István sírja (BNPI) (Farkas Csilla)
- Füzesabony, Öreg-domb; Füzesabony, Kettős-halom; Tiszanána, Dinnye-halom; Erdőtelek, Hanyi-halom; Boconád, Alatka-puszta; Maklár, Baglyas-halom (Miskolci Egyetem) (Farkas Csilla)
- Hatvan 32-es út nyomvonala (MNM-NÖK) (Farkas Csilla)
- Heves, Hevesi-dűlő (Halász Ágoston)
- Hort, András-dombja (Halász Ágoston)
- Szilvásvárad, Kelemen-széke (BNPI, Örökségvédelmi Hivatal) (Farkas Csilla)

Terepi gyűjtőnapok száma összesen: 1214 nap.

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Nem volt tervezés, de ebben az évben kiemelkedő értékű és nagyságrendű volt a gyarapodás a történeti gyűjteményben. Köszönhető ez egyrészt annak, hogy NKA pályázat segítségével sikerült vásárolnunk fegyvereket, valamint az intézménynek sikerült műtárgyvásárlási keretet elkülöníteni, így jelentős forrást vehetett igénybe a gyűjtemény.

2014-es gyarapodás:

- 1 db fertálmesteri tabló, 1938 (ajándék)
- 1 db fertálmesteri zászló, 1930-as évek (ajándék)
- 25 db karácsonyfadisz (1910-es évek)
- 4 db szobabútor (1930-as évek)
- 32 db Virágh Margit-féle polgári hagyaték (1930-as évek)
- 8 db-os női bálruha 1940-es évekből
- 1 db zongora 1920-ból
- 9 db I. világháborús emléktárgy
- 8 db használati tárgy 1930-as évek
- 6 db-os perzsa vértet, 17. század
- 2 db fotóalbum 1930-as évek
- 580 db képeslap két világháború közti időszak
- 225 db I. világháborús tábori lap
- 5 db metszet az egri várról 16-17. század
- 6 db I. világháborús emléktárgy

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- 2013-ban egy nagyobb tárgyegyüttes került be a Néprajzi gyűjteménybe, egy besenyőtelki család bútorai, textíliái, használati eszközei a 20. század középső időszakából. Az eladó birtokában maradtak olyan 20. század elején készült házi szőtt textíliák, melyeket 2014-ben sikerült megvásárolni. (22 darab) Ehhez ajándékba kapta a múzeum a család egykori iratait, családi fotókat. (Dr. Zábrátzky Éva)
- A „Kocsira ládám...” Ácsolt és festett bútorok kiállítás rendezése kapcsán a néprajzi gyűjtemény 2 db ácsolt ládával gazdagodott, valamint a ládakészítés bemutatását segítő munkadarabokat sikerült beszerezni Gyenes Tamás fafaragó népi iparművéstől. (Császi Irén) (NKA 3561/00020)
- Az egri származású Dr. Pozder Péter, gyermekkori, családi játékokat ajándékozott a Játékgyűjteménybe. A játékokat édesapja Pozder György elektromérnök és az ajándékozó Pozder Péter készítette az 1950-es években. Kiemelkedő a diótörő figura, valamint a vár ólomkatonákkal. (Császi Irén)
- Az egri hóstyák életmódjának kutatása tárggyarapodásban csak néhány tárgyban realizálódott, amit ajándékba kapott a múzeum. (Dr. Zábrátzky Éva)
- Az I. világháborús dokumentumok vásárlása meghiúsult, a történeti gyűjteményre tevődött át ezek begyűjtése.
- A betervezett ágynemű műtárgymásolatok készítése azért hiúsult meg, mert nem tudtunk vásárolni megfelelő pamutcsipkét ezek elkészítéséhez. Remélhetően ez a tervünk 2015-ben sikerrel fog járni. (Dr. Zábrátzky Éva)
- Az Egerben élő Fehér Jánosné népművészet mestere címmel rendelkező alkotótól megrendeltünk két palóc viselet együttest, ez azonban csak 2015-ben készül el, ekkor kerülhet be a gyűjteményünkbe ténylegesen. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A képzőművészeti gyűjtemény régi képtárból és kortárs anyagból áll, azon belül az akvarell gyűjtemény országos kitekintésű. Az idei II. Országos Akvarell Triennálé lehetőséget adott a gyarapodásra. Mivel azonban a kiállítás egyik helyszínének felújítása miatt a kiállítás tervezett nyitása eltolódott (december 13.) nem adódott lehetőségünk a szokásos NKA műtárgyvásárlási pályázaton való indulásra. Ennek a pályázati lehetőségnek a kihasználása 2015-re tolódik át, de bízunk abban, hogy a korábbi nyertes pályázatainkhoz hasonlóan támogatásban részesülünk. Ajándék útján azonban két művel gyarapodott a kollekció: Drozsnyik István festőművész triennáléra beválogatott műveivel. (leltározásuk a kiállítás bontása után – 2015. március)

A kortárs gyűjteményünket a helyben élő művészek alkotásainak megvásárlásával rendszeresen gyarapítjuk. Az idén Rostás Bea Piros szobrászművész rajzaiból és kisplasztikáiból válogattunk és egy 2 millió Ft (kiírásnak megfelelően) pályázatot nyújtottunk be az NKA Vizuális művészeti kuratóriumához. Pályázatunk sajnos nem került pozitív elbírálás alá. Műveinek gyűjteményünkbe való bekerülése azért lett volna fontos, mert jelenleg a fiatal művészek közül ő a legpezsgőbb, legaktívabb, legtöbb országban hírnevet szerzett alkotó.

Régi képtári anyagunk sorsa az idei évben negatív fordulatot vett. Az érsekség a valaha Líceumi Múzeum és Képtár gyűjteményében lévő valamennyi tárgyat vissza kívánja venni. Így az Egri Képtár megszűnik. Múzeumunk korábbi gyűjtőkörét a régi képtár esetében újra

kell gondolnunk. Első lépésként 2014. november 3-án 72 db festményt és 8 db tárgy került vissza az érsekséghez az 1992-ben létrejött letéti szerződésben szereplő műtárgyak közül.

Azóta a Képtár zárva tart. A 2015. évi munka tervei között szerepel a kiállítás további sorsáról való gondolkodás.

b) Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

Nem volt tervezve kiemelkedő darabok, együttesek bekerülése a múzeumi gyűjtemények, ennek ellenére örvendetes, hogy igen magas számban sikerült ilyen típusú műtárgyakhoz hozzájutni.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

- Eger, Vár: Arany éremkincs. Az egri vár igazgatósági épülete előtt a közművek nyomvonalában folytatott megelőző feltárás során előkerült 8 darab arany érméből álló a 16. század végére keltezhető éremkincs. Ásató régész: Nagy László.
- Eger, Dobó tér: 17. századi bőrcserző műhely. Ásató régész: Halász Ágoston.
- Heves, Hősök tere: Éremkincs. Kb. 670 darabból álló 17. századi éremkincs. Ásató régész: Halász Ágoston, találó: Gyimesiné Gömöri Ilona.
- Felsőtárkány, István sírja: Kora vaskori bronzdepó. Ajándék. Találó: Kakuk Balázs.

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Péterváry István fegyvergyűjtő hagyatékának egy részét NKA pályázat segítségével vásároltuk meg. A 17. századi perzsa vértzet egyes darabjai is átlagon felüli muzeális értékkel bírnak, de ebben az összeállításában igazán ritka a magyarországi közgyűjteményekben.

A gyűjtemény további, magyar-török vonatkozású részét a Magyar Nemzeti Bank Értéktár programjának keretében, letéti szerződéssel kaphatja meg a Dobó István Vármúzeum.

Péterváry István az 1970-es évek óta folyamatos munkával építette fel azt a fegyvergyűjteményt, amely az ezredfordulóra az ország egyik legnagyobb olyan magángyűjteményévé vált, amit rendszeresen szerepeltetett kiállításokon a tulajdonosa. Az ezredforduló idejére alakult ki sajátos irányultsága, ami a keleti fegyverek felé mutatott. Így egyre nőtt a gyűjteményben azon darabok száma, amelyek különleges ritkaságoknak számítottak Magyarországon. Ezen belül is különös figyelmet fordított az egri lokálpatrióta arra, hogy a gyűjtő a közép- és koraújkori török fegyverek, illetve az ezekkel szembeállítható magyar fegyverzet minél nagyobb teljességgel épüljön be gyűjteményébe.

Ez a gyűjteményrész adja muzeológiai szempontból a Péterváry-gyűjtemény elsődleges értékét, különös tekintettel arra, hogy ilyen széles spektrumot lefedő fegyveranyag csak az ország két legnagyobb fegyvereket is őrző közgyűjteményében, a Magyar Nemzeti Múzeumban és a Hadtörténeti Múzeumban található.

A Péterváry-gyűjtemény ezért fontos, hogy közgyűjteményben kapjon helyet, mert a Dobó István Vármúzeum számára lehetőséget ad sajnálatosan foghíjas fegyvergyűjteménye bővítésére – különös tekintettel a „hely szellemére” és az ide látogató nagyszámú

látogatóközönség jogos igényeire. Az Egri csillagok kultikus helyszíne megkívánja a korszakot megjelenítő, vagy legalább szimbolizáló múzeumi tárgyak nagyobb számú kiállítását. A Nemzeti Bankkal kötendő letéti szerződést követően a múzeumnak a 2015. év folyamán lehetősége nyílik a hagyatéka teljes török kori anyagának, és a megvásárolt perzsa vértetzel bemutatására egy állandó kiállítás keretén belül. Néhány éves távlaton belül, az egri vár műemléki fejlesztésével összhangban, a múzeum egy új vártörténeti kiállítás létrehozását tervezi, ahol az eddig és most megvásárolt tárgyak szintén láthatók lesznek.

Nagyon fontos és ritka 16-17. századi metszetekkel is bővült a történeti gyűjtemény, melyek az egri várat ábrázolják. Kettő közülük még inkább kiemelkedő, mivel színezettek, melyek igen ritkán fellelhetőek.

- c) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok teljesülése, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

2014-ben is jelentős levélforgalmat bonyolított le:

Az összes levélforgalom: 2136 db

bejövő 868 db

kimenő 1120 db

belső 148 db

Szerződések száma: 190 db

régészeti 93 db

megbízási 97 db

Éves gyűjteménygyarapodás száma: 14752 csomagolási egység. Ezek a 2014. évi terepi gyűjtések során a múzeumba került leletanyagot jelentik.

Gyarapodási naplóba vett tárgyak száma: 1240 tétel. A 2013-ban a terepi gyűjtések során bekerült, korábbi évek gyűjtéseiből és ajándékozás útján a gyűjteménybe került tárgyak gyarapítása.

A számítógépes nyilvántartásban jelentős előrelépés történt. A tervezetthez képest majdnem kétszeres mennyiségű tárgyat sikerült a digitalizálni. Ez 69.060 db-ot jelent.

Az éves ad-hoc feladatok ellátása nagy apparátust igényel, ennek forrását a törvények értelmében a régészeti bevételek termelik meg. A fő probléma az elmúlt évtizedekben az volt, hogy a terepi munkák bevételeit a terepi munkák elvégzése után intézményen belül elvonták (másra fordították) és a gyűjteményi utómunkálatokhoz már nem biztosították pénzt ebből. Tovább nehezítette a helyzetet, hogy jelentős létszámleépítésre is sor került a régészeten, azaz a régész státuszokat vontak el, vagy hagytak betöltetlenül, így gyűjtemény csoportok maradtak felelős vezető nélkül. Időközben a raktárak is teljesen beteltek, így nemhogy feldolgozásra alkalmas helyek nem voltak, hanem még az anyag elhelyezésre is megoldatlan maradt. Nem volt elég szakember, aki felelősen kezelje ezeket vagy egyáltalán átlássa ezeket a gyűjteményi részeket, arra pedig végképp nem volt sem tér, sem pénz, sem ember, hogy ezen anyagok valaha is feldolgozott állapotba legyenek hozhatók. A helyzet 2012-13. év fordulójára kulminált, ekkor még régész is alig volt az intézményben.

A 2012 óta eltelt időben, a régészeti osztály eredményes tevékenysége és fokozatos bővülése során igyekeztünk kezelni a helyzetet. Állapotfelmérésre, valamint rövid, közép és hosszú távú tervek megfogalmazására is sort kerítettünk.

A stratégiai elképzelések a következők:

GYŰJTEMÉNYGYARAPÍTÁS

Rövid: A megelőző feltárásokból származó leletanyag várhatóan viszonylag nagy mennyiségű marad az idei évben is, ezenfelül évi egy-két tervásatás, megfigyelés és a terepbejárások is bővíthetik.

Közép: Középtávon is sok gyarapodás várható az ipari konjunktúra hatására.

Hosszú: A kőeszköz készítéshez szükséges nyersanyagok felkutatása, kőnyersanyag minták gyűjtése az egész országban (kb. 4 hét terepi munka), kárpát-medencei és azon túl található nyersanyag minták beszerzése (külföldi múzeumoktól és egyetemektől), Lithothéka, Referencia Gyűjtemény létrehozása.

GYŰJTEMÉNYKEZELÉS-RAKTÁROZÁS

Rövid: A raktározási helyzet normalizálása, a gyűjtemények szétválasztása; átadás-átvétel. Rövid távon (1-2 év alatt) befejeződik a költözés és a régészeti anyag egy helyen lesz. A Baktai úti raktárbázis a teljes régészeti gyűjteményt magában foglalja, a gyűjtemény kutatható állapotba kerül. Az épületegyüttesben kutatásra alkalmas raktárterek és kutatószobák is rendelkezésre állnak (utóbbiak a tetőterekben). A raktár fejlesztése, polcok, dobozok, csomagoló anyag. Újabb terek kialakítása, a gyorsan gyarapodó gyűjtemény számára. Tömörített polcrendszer. A különleges raktározást igénylő régészeti tárgyak (régészeti fa, textil, bőr) elhelyezésére klimatizált helyiség kialakítása, raktározás, esetleg bemutatás céljából. A korábban kölcsönadott, már lejárt kölcsönzési idejű múzeumi tárgyak összegyűjtése, visszaszerzése. Kint levő anyagok visszaszerzése (ME BTK Régészeti és Történeti Tanszék, Dr. Ringer Árpád (andornaktályai anyagok), ELTE Régészettudományi Intézet Dr. Mester Zsolt (andornaktályai anyagok), Damjanich János Múzeum Dr. Kertész Róbert tarnaörsi anyag), a Magyar Nemzeti Múzeumba kerültek be Zandler Krisztián és Béres Sándor Eger környéki gyűjtései, T. Biró Katalinnál van az egerbaktai paleolit műhelytelep anyaga. Tóth Zoltán Henrik (Domoszló) felszíni gyűjtéseinek nagy része T. Biró Katalinnál pihen.

Közép: Minden muzeológiai munka alapja a korszerűen feldolgozott, nyilvántartott és elhelyezett gyűjtemény. A nyilvántartás revíziójával együtt meg kell valósítani a tárgyak újrahathározását, igény szerint új leírását, digitalizálását, a világhálón történő bemutatását és egyes gyűjteménytestek esetében nyomtatott katalógusok kiadását. Katalógusok, akár lelőhely, akár tárgytypus szerint (kényelvű), nyomtatott, kézbe vehető formában és a világhálón korlátozott megtekintési lehetőséggel, illetve engedéllyel. Tömörraktárak kialakítása. Építészeti kőanyag megnyugtató elhelyezése: nagy teherbírású polcok és minitargonca beszerzése. Remélhetőleg lehetőség lesz új raktárépületben elhelyezni az anyagot; ahol rendezett körülmények közé kerülnének. Közép és hosszú távon reményeink szerint befejeződhet a raktári rend kialakítása és jelentősen előrehalad a revíziózás és leltározás a teljes anyag kapcsán. A végső cél az, hogy a jelenleg kutathatatlan, kaotikus állapotban levő anyag maximum 5-6 év múlva egy országos normáknak megfelelő, jól szervezett, áttekinthető rendszerbe foglalt régészeti gyűjtemény legyen; melyet folyamatosan igyekeztünk feldolgozni.

Hosszú: Teherlift és klimatizált raktár a Baktai úton. Kötár: Hosszú távon ezután már elsősorban a tudományos feldolgozás a cél: annak mielőbbi elérése, hogy az országosan és európai viszonylatban is kiemelkedő kötári anyag ismert és elismert legyen. Régész és művészettörténész kollégák és egyetemi hallgatók bevonásával, folyamatos együttműködés keretében cikkek, kötetek, konferenciák sorozata épülhet erre az anyagfeldolgozásra, mely a szakmának rengeteg új kutatási eredményt, az egri várnak pedig rendkívüli presztíznövekedést jelentene! Ez vonatkozik a más korszakok gyűjteményi egységeire is.

NYILVÁNTARTÁS

Rövid: Bejövő anyagok téli leltározása.

Közép: Megörökölt leltározatlan anyagok leltározása. Teljes körű szakmai revízió. Az őskori gyűjtemény rossz állapotban van, a tárgyak restaurálása, preventív kezelése. Dobozok, csomagolóanyag biztosítása. Digitális adatok archiválása: szerver, valamint egyéb hordozók (pl. DVD), biztonsági másolatok. A régészeti adattár rendszerezett scannelésének folytatása. Régészeti (terepi) munkák folyamatos térinformatikai, térképes támogatása. Szükség szerinti digitális (térinformatikai, adattári) adatszolgáltatás külső partnerek számára (elektronikus építési napló). A régészeti adattárhoz készült térinformatikai adatbázis-rendszer további fejlesztése, javítása, a jelenlegi problémák kiküszöbölése. Az elkészült térinformatikai adatbázis-rendszer adatokkal való feltöltésének folytatása a rendelkezésre álló adattári adatok, valamint az aktuális terepi munkák adatai alapján. A térinformatikai adatbázison kívüli adatok (pl. adattári jegyzék) tárolásának fejlesztése, kereshetőbbé tétele. A bescannelt térképes állományok térinformatikai integrációjának, georeferenciával való ellátásának kidolgozása. Fotók kezelése adatbázisban, jelenleg nincs összegyűjtve, nagyrészt meghatározatlan, kallódik valahol, nem kereshető.

Rajztár. Korábbi dokumentációk rajzos anyaga rendezetlen. Tároló szekrény, rajzhenger, leltározás, nyilvántartás. Térképtár, tároló szekrény. A Térképtár kiegészítése a teljes megyére. A Heves megye területén élő gyűjtők, magán gyűjtemények nyilvántartása, esetleges műtárgyvásárlás tekintetében, illetve adatok gyűjtésekor. Kapcsolatfelvétel, együttműködés.

Hosszú: Az elmaradások teljes ledolgozása. Digitális átállás. A terepi munkák térinformatikai támogatásának zökkenőmentes fenntartása, térképi szempontból egy egységes formátum illetve módszer kidolgozása a lehető legrövidebb reakcióidő érdekében. Az elkészített adatbázisok egy (jól kezelhető) rendszerbe való integrálása a könnyebb és precízebb adatszolgáltatás érdekében. A régészeti adattár digitalizációjának befejezése, ezt követően a régészeti fotótár digitalizációjának és leltározásának előkészítése, elkezdése. A scannelt térképes adattári állományok georeferenciával való ellátása a jobb kutathatóság érdekében. Az adattári digitalizáció, valamint a térinformatikai adatbázisok feltöltése során problémásnak bizonyuló lelőhelyekről (pontatlan elhelyezkedési adatok okán például) rendelkezésre álló adatok terepi kutatással való pontosítása.

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Az éves gyarapodás, mely nem volt tervezve, mégis jelentős volt – 913 db. A gyarapodási naplóba minden tétel bekerült. A történeti képeslap minden darabja 580 db és 225 db tábori levelezőlap szakleltárkönyvekbe került beleltározásra. (Bujdosné dr. Pap Györgyi)

A számítógépes nyilvántartásba vétel ez évben nem történt meg, feldolgozói kapacitáshiány miatt áttevődik a jövő évre.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- A besenyőtelki és markazi tárgyak nyilvántartásba vétele nagyrészt megtörtént. A tárgyi leltárkönyvbe 91 tétel került bejegyzésre 2014-ben. (Dr. Zábrátzky Éva)
- A Schreiber-féle papírszínház nyilvántartása folytatódott, 79 tétel 185 db került leltározásra. (Császi Irén)
- Az iratrendezések során előkerült archív fotók, valamint az ajándékba felajánlott fotók 69 tétel az Eredeti fényképek leltárkönyvbe került nyilvántartásba. (Dr. Zábrátzky Éva)
- Az adattári leltárkönyvbe 21 tételt jegyeztünk be.
- A beletárolt műtárgyakhoz és dokumentumokhoz leírókartonok, és hagyományos mutatócédulák készültek. (Csontosné Nagy Erika közfoglalkoztatott)
- A számítógépes nyilvántartás 717 adattári tétellel folytatódott (Benedek Attila).

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Az éves gyarapodás nem volt jelentős, de a számítógépes nyilvántartással a képző- és az iparművészeti gyűjtemény is elmaradásban volt. A minisztériumi működési támogatás nyilvántartásáról rendelkező szabályzata szerint (első 20%) elkezdődött (képzőművészeti gyűjtemény) illetve folytatódott (iparművészeti gyűjtemény) a gyűjteményekre vonatkozó digitális adatbázis kiépítése. Közfoglalkoztatottak digitalizációs munkával való ellátása során a leíró kartonok alapján, munkájukat folyamatosan ellenőrizve elkészültek az alábbi Excel-táblázatos nyilvántartások:

- Kepes gyűjtemény (teljes leltárkönyv)
- Gyöngyösi képzőművészeti gyűjtemény (teljes leltárkönyv 65 tétel)
- Képzőművészeti gyűjtemény (teljes leltárkönyv + részleges, korábban meglévő fotókiegészítéssel)
- A már korábban elkészült Excel-táblázatban meglévő iparművészeti adatbázis ellenőrzése után megtörtént a leíró kartonok fotóinak szkennelése illetve beillesztése a táblázatba.
- Külön adatbázis készült mindkét gyűjteményben a Líceumi gyűjteményrész elkülönítésével.
- Megtörtént az alkalmas nyilvántartási rendszer kiválasztva illetve megismerése.

- d) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2014. évben előirányzott feladatok teljesülése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Az intézményi régészeti gyűjtemények több millió leltározatlan tételt tehetnek ki, mindez az elmúlt 22 év ásatásainak terméke. Sajnos, a korábban kiásott leletanyagok szinte teljes mértékben feldolgozatlanok, zömmel restaurálatlanok, és kisebb részben mosatlanok. A fennálló hiányosságok felszámolása évtizedeket felölelő feladat, amelyből évről-évre csak kisebb szeleteket vállalhatunk fel. 5 fő múzeumi munkaerő áll rendelkezésünkre költségvetési forrásból a régészeti munkákra, a létszám többi részét a célfeladatokra átvett forrásokból biztosítjuk, elsődlegesen a konkrét célfeladatra. Ugyan ezen feladatok holtidejében a teljes

létszámot a gyűjteményi ügyek terén fennálló hiányosságok pótlására mozgósítjuk, sőt anyagi forrásokat is átcsoportosítunk ilyen célra.

Ludas-Varjú-dűlő és Tiszaszőlős-Domaháza leletanyagainak tervezett restaurálása kapacitás hiányában nem valósult meg.

A 2013-as ásatási anyagok kapcsán külső kutató segítségével (Peuser-Kovács Zsófia) lehetőség nyílt korábbi ásatások állatsont anyagának vizsgálatára illetve leltározására. 10 lelőhely állatsont anyaga lett feldolgozva és leltározva, ebből 7 a 2013-as ásatások, 3 régebbi kutatások anyaga. Összesen 1179 tétel, egyelőre digitális formában rögzítve:

- Eger - Zárkándy-bástya
- Egerszalók - Hideg-völgy
- Vámosgyörk - MHAT telep
- Egerbocs - Butaj-völgy I.
- Egerbocs - Butaj-völgy I.
- Egerszalók - Laskó-patak K-i magaspart
- Egerbakta - Szóláth-völgy I.
- Egerbakta - Szóláth-völgy II.
- Adács - Mancsos-rét, MOL 37. lh.
- Csány, MOL 46. lh.

A tudományos feldolgozáshoz kapcsolódóan, illetve külső kutatók évközi kérésére két korábbi anyag válogatását, rendezését, kezdték el. Csomagolásuk, mosásuk folyamatban van:

- Vámosgyörk - MHAT telep (1997) állatsont anyagának leltározása, középső vaskori anyagának feldolgozása megkezdődött.
- Szihalom - Sójajtó lelőhely 1995-1997-es anyagának dobozolása, tisztítása, rendezése 50 %-os készülség.

- e) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag becsült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2014. évben előirányzott feladatok teljesülése

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

A Sas úti raktárbázison történt műtárgykárosodás miatt – az egyelőre még ott tárolt leltározatlan műtárgyállomány még mindig nem kerülhetett feldolgozásra, mivel a károsodás folyamatának szakmai vizsgálata folyamatban van. Ezek a műtárgyak bútorok és kisebb használati tárgyak, becsült mennyiségük 500 db.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

A Bakó Adattár évek óta feldolgozásra váró dokumentumaiból 649 tétel feldolgozása történt meg, ami jóval meghaladja a tervezett számot (34). Ez köszönhető a közfoglalkoztatott kollégáknak, akik segítettek ebben a munkában. (Dr. Zábrátzky Éva, Csontosné Nagy Erika közfoglalkoztatott)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Egy kb. 1300 db-os grafikai gyűjtemény szakszerű feldolgozása régóta várat magára. 2014-re tervbe volt véve a feldolgozás elkezdése. A 18-19. századi kisgrafikai gyűjtemény kvalitása

valamint technikai és tartalmi sokfélesége megkívánja az alapos előkészületet. Eddig megtörtént a művek fotózása, a fotók és a grafikák sorszámmal való ellátása. Konzultációk zajlottak országos múzeumok grafikai gyűjteményeinek gondozóival (MNM Történelmi Képcsarnok, Egyetemi Könyvtár) a feldolgozás mikéntjéről, és folytatódott a megfelelő szakirodalom begyűjtése, azok tanulmányozása. A 2014-es előrelépés a gyűjtemény tematikus rendezése, a gyűjtőre vonatkozó kutatások elkezdése, egy kiállítási koncepció összeállítása volt. Beleltározásuk a képzőművészeti gyűjtemény revíziójának befejezése utánra tervezett, hogy az esetleges revíziós gyarapodás ne szakítsa meg a grafikák folyamatos leltárba vételét.

- f) Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2014. évi feladatok teljesülése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A tervezett raktárrendezés csak részben valósult meg. Farkas Csilla, Tóth Zoltán raktári anyagai (őskor, népvándorláskor) áthelyezésre kerültek, a többi anyag mozgatásához az új raktárrészek előzetes Salgó-Dexion rendszerű polcozása nem történt meg, ezért az anyag mozgatása megakadt.

A várban tárolt numizmatikai szekrény a benne tárolt éremanyaggal a Baktai úti raktárbázisra került.

A raktárrendezéshez kapcsolódóan **revíziózott tárgyak száma**: 2336 tétel

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Nem volt tervezhető a történeti gyűjtemény Sas úti raktárbázisról a Baktai útra történő átköltöztetése és a raktári rend kialakítása, de mégis előrelépés történt, mivel a történeti dokumentáció és a történeti adattár, valamint a történeti fotó gyűjtemény végeleges, új helyére kerülhetett. Salgó-Dexion polcokon tároljuk a savmentes papírdobozokba helyezett dokumentumokat, adattári anyagokat és fémszekrényben, savmentes papírdobozokba helyeztük a fotó történeti dokumentumokat. (Bíróné Molnár Csilla, Dr. Rente Ferenc, Bujdosné Dr. Pap Györgyi)

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- A Mátra Múzeumtól átvett Néprajzi gyűjtemény 2014-re tervezett raktári rendezése elkezdődött, ez áthúzódik 2015-re. A tárgyak tisztítása, a tetőtérből a gyűjteményi raktári szobába költöztetése folyamatos. 2014-ben 1287 db műtárgy tisztítása és raktári szobába helyezése valósult meg. (Benedek Attila, Csontosné Nagy Erika közfoglalkoztatott)
- A betervezett feladat mellé a Sas úti raktárból a Baktai úti raktárba költöztettük a kerámia gyűjtemény fennálló kerámiáit, valamint a pásztorművészeti anyagot. Mindkét gyűjtemény tisztítása megvalósult. A pásztorművészeti gyűjtemény revíziója megtörtént. (373 db tárgy) A tárgyak Salgó-Dexion polcokra kerültek tárgytípusok és leltári számok szerint. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva, Benedek Attila, Csontosné Nagy Erika közfoglalkoztatott)
- Salgó-Dexion polcrendszer építése után a Néprajzi gyűjtemény károsodott tárgyainak elkülönített áthelyezése történt meg. (Benedek Attila)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A Képzőművészeti és az Iparművészeti gyűjtemény raktári helyzete elválaszthatatlan a múzeumi raktárbázis sorsától. 2013-ban költözött át a képzőművészeti gyűjtemény korábbi helyéről. A régi képtári anyaga került elhelyezésre az új hely adottságaihoz igazodó, ismét csak tematikus rendben. A szakszerű tárolás feltételei nagyrészt megvannak, bár a tároló rácsfelület nem elegendő, így a gyűjtemény nagy részét, főleg a kortárs anyagot Salgó-Dexion polcokra vagyunk kénytelenek rakni. A visszakerült Kepes György hagyaték Kepes Intézetben ki nem állított darabjainak raktári elhelyezése időszakosan megoldódott, viszont nem sikerült megoldanunk egyelőre az irgalmas refektórium falambériáinak (letéti anyag) – méretben és mennyiségben is tetemes – végleges elhelyezését.

Iparművészeti gyűjtemény. A gyűjtemény egyelőre a Sas úti raktárbázisunkon van, költöztetése a Baktai úti új raktárbázisra a múzeum átfogó költöztetési programjába illeszkedik, illetve annak függvénye. A sajnálatos műtárgykárosodás alkalmával a gyűjtemény jelentős mértékben szenvedett kárt, a sérült tárgyak évek óta elkülönítve várják, hogy a restaurátorok elvégezzék rajtuk a lehetséges beavatkozásokat (tisztítás, a roncsoló savas anyag közömbösítése, esetleges esztétikai helyreállítás). Korábbi helyéről az idén új helyiségbe költöztünk a könyvtárhelység kialakítása miatt. Az iparművészeti gyűjtemény jövőbeni költözésekor törekedni fogunk arra is, hogy azokat a régi faszekrényeket, melyekben a tárgyak jelenleg vannak, le tudjuk cserélni olyan fém tároló egységekre, melyek nem hordoznak magukban fertőzésre (főleg szerves kártevő, penész stb.) esélyt adó lehetőséget. 2014 decemberétől elkülönítve (és tisztítva) tároljuk a Baktai úti raktárbázison a valaha a Líceumi gyűjteményben lévő iparművészeti tárgyakat (302 db).

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT

Raktári – tároló rendszerek:

Tanulmányozva a Magyar Nemzeti Múzeum, és más múzeumok korszerű tároló rendszereit, terveztük meg a saját raktári környezetünk és gyűjteményeinket alkotó műtárgyakhoz igazodó tároló rendszert, nagy figyelmet fordítva az egyes tárgytypusok igényeire. Ez alapján terveztünk a sík textilek tárolására alkalmas hengeres tárolási rendszert – amely rendkívül helytakarékos –, vagy éppen a vállfán tárolható viseleti darabok számára kialakított akasztós rendszert, a fejre valók (párták, kalapok) számára polcos, illetve rosszabb állapotú kizárólag fektetve tárolható darabok számára, fiókos tároló rendszert.

A raktárbázis négy helyiségébe terveztük meg a tároló rendszert. Helyiségenként különböző tárolási lehetőségeket kialakítva. A viszonylag kis alapterületű helyiségnek mondható (17,33m²–23,59m²) tereket tömöríthető tároló rendszerrel, minél több tárgy befogadására alkalmas raktárrá szeretnénk kialakítani.

A tároló rendszer megrendelésre került, 2015. év márciusára vállalta a kivitelező a legyártásukat.

A Baktai úti raktárban folyamatosan kiépítésre kerülnek a polcos tároló rendszerek. Ez elkészült nyolc helyiségben, a gyűjteményi egységek költöztetése folyamatos.

- néprajzi, fa-, sziliká alapú tárgyak 1341 db kerámia és üveg tárgy, valamint 223 db pásztor faragás mentesítés után került elhelyezésre a Baktai úti raktárbázison.
- régészeti törzsgyűjtemény szintén átköltözött. A fém anyag átvizsgálása során új csomagolást kapott, a gázosítás során károsodott tárgyak elkülönítésre kerültek.

A költözés ütemezése a műtárgyak mentesítésével összhangban zajlik.

Jelenleg az állományvédelmi csoport 5 fő szakrestaurátorral és változó létszámú, 2–4 fő – közfoglalkoztatott – kisegítő munkaerővel rendelkezik. A napi feladatok ellátása, a megnövekedett régészeti munkák során előkerült leletek konzerválása, a kiállítások zavartalan megvalósulása és a műtárgyak mentesítése igen nagy terhet jelent a kis létszámú állományvédelmi csoport számára.

g) Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2014. évi feladatok teljesülése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Előre nem volt tervezve, de számos régészeti lelet ad-hoc állagmegóvó restaurálása történt meg 2014-ben. (lásd. Az állományvédelmi Csoport beszámolóját).

A raktárköltözéshez kapcsolódóan a szabadon álló tárgyak és dobozok portalanítása, a fémtárgyak átnézése, átsomagolása (Veresné Vendrei Katalin) az őskori és népvándorlás kori gyűjteményben megtörtént.

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT

Gyűjteményeinket érintő 2008. évi gázos fertőtlenítés során károsodott műtárgyak mentesítése és a sérült tárgyakra vonatkozó anyagvizsgálatok folytatódtak az év során. Dr. Gherdán Katalin Magyary Zoltán posztdoktori ösztöndíjas kutatásának főbb részei tartalmazzák, a múzeum raktárában az elmúlt öt évben lejátszódott és jelenleg is aktív környezeti kémiai, környezeti ásványtani folyamatoknak és azok termékeinek azonosítását. Ezen folyamatoknak a hatását a különböző anyagú és összetettségű műtárgyakra vonatkozóan, valamint a fém műtárgyak ép és károsodott területeinek részletes elemzését.

A kiválasztott tárgyak anyagösszetétele jellegzetességeinek (réz, ezüst, vas), illetve az azokon megjelent korróziós termékeknek a további vizsgálata hosszú évek munkájához ad megfelelő és nélkülözhetetlen információkat. A téma befogadó intézménye Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar, Ásványtani-Földtani Intézet, Ásvány- és Kőzettani Tanszéke. A kutató munka folytatódott, a műtárgyak korróziós termékeinek vizsgálata, elemzése folyamatban van. Restaurálásuk ezek ismeretében kezdődhet el. (Sikéné Kovács Melinda)

(NKA pályázati támogatással 26 db fém és 1 db Érseki díszkötet restaurálása történt meg a károsodott anyagból.)

A raktárak, kiállítóhelyek klimatikus viszonyainak, esetleges rovarfertőzésének ellenőrzése mellett, az állandó kiállítások, időszakos kiállítóhelyek tárgy együtteseinek felülvizsgálata, portalanítása újra konzerválása a múlt évben is be lett ütemezve. (Heves Megyei Palócok Népművészete Kiállítás, Képtár, Palota állandó kiállítás, Kivégzés és tortúra kiállítás, Dohánygyári emlékkiállítás).

A tájházak tárgyi anyagának szemléje a szükséges tisztítási, újra konzerválási munkák elvégzése, (Abasár, Átány, Kisnána), a Noszvaji tájház és a Verpeléti kovácsműhely visszarendezése megtörtént. A Nagyréde tájház, illetve Bélapátfalva kiállítóhely tárgyi anyaga beszállításra került, az épületek rossz állapota miatt.

h) Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2014. évi feladatok teljesülése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Nem képezte a munkaterv részét, de az éves kötelező régészeti dokumentációk leadásához több lelőhely régészeti anyagát kellett tisztítani és restaurálni.

2014-es évben restaurált ásatási anyagok, leletegyüttesek:

- Abasár, Peterma: fémanyag
- Eger, Dobó-tér: szerves anyagok konzerválása, restaurálása
- Eger, Érseki palota: kerámia- és fémanyag
- Egerszalók, Hideg-völgy: kerámia- és fémanyag
- Egerszalók, Laskó K-i magaspart: kerámiaanyag
- Eger-Vár, Zárkándy-bástya: fémanyag
- Gyöngyös, O. Szent János templom: fémanyaga
- Hatvan, Grassalkovich kastély: kerámia- és fémanyag
- Heves, Hősök tere éremkincs restaurálása, in situ felvett leletegyüttesek restaurálása folyamatban
- Visonta, Szent Kereszt felmagasztalása templom: textilanyag restaurálása folyamatban
- Műtárgylesen című kiállításához kapcsolódó kiemelt tárgyak restaurálása
- A hatvani Hatvany Lajos Múzeumnak kölcsönzött tárgyak restaurálása.

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Nem volt tervezett, de 21 db történeti tárgy tisztítására és 5 db restaurálására kerülhetett sor. Ezek a tárgyak kiállításra kerültek.

IRODALOMTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

NKA támogatással megtörtént a Gárdonyi Emlékház teljes felújítása, a könyvtár revíziója (3335 tétel) valamint a házban lévő műtárgyak revíziója (217 tétel), tisztítása, restaurálása.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- A Schreiber-féle papírszínház sérült darabjainak restaurálása elkészült. (Meggyes Anita papírrestaurátor munkájaként, NKA támogatással).
- Parád, Abasár, Kiszána, Átány, Noszvaj, Nagyréde tájházaiba és a Verpeléti kovácsműhelybe kölcsönzött műtárgyak tisztítása megtörtént
- Az időszak kiállításaink néprajzi műtárgyállományának tisztítása és restaurálása megtörtént.

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Képzőművészeti gyűjtemény:

- Pályázatból szeretnénk volna megrestauráltatni az NKA pályázaton vásárolt (ltsz.: 2013.1.1.) Kálvária festményt, de sajnos a pályázatunk nem nyer. Egy barokk kisgrafikai kiállítás tervében is szerepet kb. 200 db fa- ill. rézmetszet restaurálása, szakszerű installálása. Sajnos ez a pályázatunk sem nyert.
- Felvetődött azonban az egeri vár déli falán egy kapuépítmény felett lévő reneszánsz freskó restaurálása. Állapota sürgős beavatkozást igényelt. A restaurátori felmérés vizsgálat majd árajánlat után egy gyors levédésére volt lehetőségünk ebben az évben,

hogy a szétfagyott felületről a festett réteg ne peregjen tovább 8december 3.). A munkát a Műemlékfelügyelet folyamatos tájékoztatásával és beleegyezésével végeztük. Restaurátorok: Bóna István Dla, Kürtösi Brigitta és Verebes Dóra festő-restaurátor művészek. 2015-ben tervezzük teljes restaurálását pályázati pénzből.

- ÉMOP beruházás keretében az érsekségtől átvett vári Kálvária stációk restaurálása, kiegészítése és másolatának elkészítése, Szép-bástyán való újbóli felállítása volt a tervünk. A beruházáshoz illetően elkészültek az építészeti tervek és Osgyányi Vilmos személyében a restaurátor kiválasztása, majd a művek szemlézése, a restaurálás beárazása is megtörtént.
- A Zsinagóga Galéria tetőszerkezetének cseréje folytán a mennyezetfestés dokumentálása megtörtént. A freskók 2014. október 1-jén kerültek elő.

Iparművészeti gyűjtemény:

- 1 db érseki díszkötés (ltsz.: 55.478.1.) restaurálása a tervek szerint elkészült NKA pályázatból.
- 1 db tárgy tisztítása, melyet átadunk az Érseki Látogató Központ területén készülő kiállításához.
- 302 db tárgy tisztítása

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT

- „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Ácsolt- és asztalos bútorok a Palócföldön című, kiállításához kapcsolódó restaurátori feladatok ellátása során 108 db műtárgy került restaurálásra.
- Az Első Világháború évfordulójához kapcsolódó kiállítás nem valósult meg, a restaurátori feladatok befejezése áthúzódott a 2015. évre.
- A „Gárdonyi év” keretében felújításra kerülő Gárdonyi Emlékház tárgyainak tisztítása restaurálása szintén ebben az évben valósult meg.
- A régészeti osztály részére – ütemezés alapján –, a 2013. évi feltárások leleteinek konzerválása, folyamatos volt az év során. Összesen 1660 db. Az Állományvédelmi csoport, részt vett terepen végzett leletmentéseken, az előkerült érzékeny leletek konzerválásában. Folytatódott az együttműködés a Magyar Nemzeti Múzeum
- Országos Restaurátor és Restaurátor Képző Központjával, a szerves alapú műtárgyak konzerválásának megvalósulásában.
- Szabadtéri ágyúk konzerválása, nem valósult meg forráshiány miatt
- Tájházak tárgyi anyagának szemléje a szükséges tisztítási, újra konzerválási munkák elvégzése, megtörtént.

3) Digitalizálás, virtuális hozzáférhetőség, kutathatóság:

- a) A digitalizálás helyzete 2014. év végén, az intézmény digitalizálási stratégiájának szöveges bemutatása

Mutatók	2013. év végéig digitalizált tételszám	2014-re tervezett digitalizálás tételszáma	2014. évi digitalizálás tételszáma	A 2014. év végéig digitalizált állományból honlapon hozzáférhető
Digitalizált objektumok összesen (db)	11 059 db	37 359 db	69 060 db	-
- ebből műtárgy (db)		Régészet 1100 db Néprajz 1059 db Irodalomtört. 20 db	49 568 db	-
- írott dokumentum (oldal)		Régészet 30000 oldal Irodalomtört. 5000 db	19 492 tétel	-
- audiovizuális (db, ill. perc)			-	-
Gyűjteményekre, kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai letölthető segédanyagok (db)		2	-	-

2014-ben a Dobó István Vármúzeumban, három területen folyt digitalizálási munka, a Néprajzi gyűjteményben a DEPO szoftverrel és a Könyvtári gyűjteményben a SZIRÉN szoftver segítségével illetve ezekkel párhuzamosan, helyi energiákat kiaknázva, Excel-táblázatok is születtek a Történeti-, Iparművészeti-, Képzőművészeti-, Régészeti- és Irodalomtörténeti gyűjteményekben, továbbá a Mozgatási napló feldolgozása is megtörtént, szintén Excel formátumban.

2014. szeptember 30-án a Monguz Kft. megtartotta első oktatását, ahol a Huntéka Könyvtári moduljával ismerkedhettünk meg. Az oktatást követően, megtörténtek az előkészületek a szerződésben foglaltak szerinti konverzióhoz.

A konverzióknak köszönhetően a korábbi években, a SZIRÉN programba betöltött 7742 tételenyi adat nem volt hiábavaló, automatikusan áttelepítésre került. Ezt követően megtörtént az adatok begyűjtése és formázása a Huntéka Múzeumi moduljába való adatfelöltéshez. Ez utóbbi konverzióknak köszönhetően 16.998db Néprajzi vonatkozású tételt konvertáltunk a DEPO adatbázisából, összesen 8693db Történeti gyűjteményi tételt, 292db Képzőművészeti tételt és 1683db Irodalomtörténeti tételt Excel táblázatból.

A Huntékába történő adatfeltöltést követően, kiemelt szerepet kapott a betöltött adathalmaz ellenőrzése. A feltárt hibák és eltérések viszont már csak a 2015.évben kerülnek javításra.

Két új asztali számítógép és egy laptop októberi beszerzésének ill. a közfoglalkoztatásnak köszönhetően, lehetőségünk nyílt - a Huntéka feltöltésével párhuzamos - egyéb digitalizálási tevékenységre is. Az új beszerzésekkel együtt, már 4 asztali számítógépen és egy laptopon

folyt az adatfeldolgozás, melynek köszönhetően decemberre a Képzőművészeti gyűjteményi adatok (1423db tétel), a Mozgatósi napló (8677db tétel) és az Érseki gyűjtemény (1535db tétel) is Excel táblázatban lett rögzítve.

A mai modern látogató számára, nem csak a fizikai tér, az eddig megszokott múzeumi kiállítóhelyek a fontosak, hanem a virtuális térben elérhető információk is. A sikeres múzeum egyik fontos feladata, hogy az internet, az okostelefon, a 3D technika világában élő látogatókhoz is közel hozza a művészetet, a tudományt és a történelmet. A Dobó István Vármúzeum ezen az úton jár, hiszen 2014-ben, a digitalizálás első lépéseként, megvásárolta a Monguz Kft. Huntéka integrált közgyűjteményi rendszerét, mely lehetővé teszi a könyvtári és a múzeumi gyűjtemények digitalizálását és 2015-ben a gyűjtemények online elérhetőségét. Az új szoftvernek, a konverzióknak, s közfoglalkoztatásnak és a szervezett munkának köszönhetően sikerült a 2014-re tervezett digitalizálási mutatókat túlszárnyalni.

A honlapon jelenleg nem található a digitalizált állományból. Ennek oka egyrészt, hogy a konverzióhoz az adatok összegyűjtése és rendszerbe szervezése csak 2014 novemberére valósult meg, a konverzió pedig 2014 decemberére zárult le. Másrészt folyamatban van az intézmény új honlapjának szerkesztése, melynek részeként kívánjuk megvalósítani a műtárgyak digitalizált formájának a közönség felé történő megjelenítését. Az új honlap várhatóan 2015 tavaszán lesz elérhető.

A Dobó István Vármúzeum honlapja 2015. március 26-án megújult és folyamatban vannak a munkálatok a Monguz Kft-vel, hogy az eddig a Huntékába feldolgozott digitális tartalom, saját honlapunkba ágyazva elérhető legyen. Sajnos a Monguz Kt. még mindig, folyamatosan fejleszti Huntéka – M szoftverét, így a felmerülő problémák megoldására várakozni kell.

Egyelőre nem született döntés arra vonatkozólag, hogy a teljes gyűjteményt vagy egyik gyűjteményi egységet kiemelve a Vármúzeum átáll kizárólag elektronikus nyilvántartásra. Ennek fő oka, hogy az adatfeldolgozás alig 3 hónapja indult el és ilyen jellegű döntést, csak megalapozottan, gyakorlati tapasztalatokra támaszkodva lehet meghozni. Ezt a döntést várhatóan két év múlva lesz érdemes meghozni, addig is a gyűjteményi adatfeldolgozásnak folyamatosnak kell lenni. A jelenleg közfoglalkoztatottakkal megvalósított digitalizálás azonban a közfoglalkoztatás megszűnésével komoly veszélybe kerülhet, ennek a problémának a kiküszöbölésére a Dobó István Vármúzeum az új SZMSZ segítségével kínál megoldást. Természetesen, hogy addig is a munkálatok megfelelő módon történjenek, felvesszük a kapcsolatot az informatikai szakfelügyelettel.

b) Kutatószolgálat

Mutató	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Kutatók száma	45	15	Régészet 10 Történeti 3 Irod. 7 Néprajz 11 Képzóm. 7 ÖSSZESEN: 38
Kutatói alkalmak száma	45	20	Régészet 10 Történeti 10 Irod. 11 Néprajz 15

			Képzóm. 9 ÖSSZESEN: 55
--	--	--	---

A kutatók száma előre nem igazán tervezhető, de örömdetes tény, hogy 2014-ben mégis növekedett az intézmény felkereső kutatók és kutatási alkalmak száma.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Kutatók:

- Prof. Dr. Tomasz Kalicki (Kraków): március 07-09.
- Dr. Rachel Howcroft (Dublin): május 27.
- Békési Ádám (ELTE), Vámosgyörk – MHAT telep középső vaskori anyaga
- Papp Mercedesz (ELTE), Egerszalók Hideg-völgy késő bronzkori anyaga
- Bori Árpád (Tófalu, Tarna köz 7.), helytörténeti információ
- Peuser-Kovács Zsófia (állatcsont anyag előkészítése)
- Kárpáti János (OMF, nyugdíjas)
- Havasi Krisztina (MTA BTK MI)
- Tóth Zoltán Henrik (ME)
- Vörös Gabriella (SZE),

Kölsönzés:

Kiállítás céljából:

- Integrált Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény – Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjteménye 13 darab tárgy
- Szihalom Önkormányzat, kiállítás

Tudományos feldolgozás céljából:

- Vámosgyörk – MHAT telep középső vaskori anyaga (ELTE, Békési Ádám)
- Egerszalók – Hideg-völgy késő bronzkori anyaga (ELTE, Papp Mercedesz)

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Kutatók:

- Román Péter (borászati emlékek) 2 alkalom
- Czimmer Mónika (Andornaktálya képeslapokon) 2 alkalom
- Dr. Petercsák Tivadar (egri fertálmesterség) 6 alkalom

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

Kutatási alkalom	Kutató neve	Kutatott téma
2014. január 22.	Nagy Ádám	Cifraszűrök
2014. április 9.	Kelemen Andrásné	Szöttések a DIV tárgyi gyűjteményében
2014. április 10.	Kelemen Andrásné	Szöttések a DIV tárgyi gyűjteményében
2014. április 15.	Csorba Erzsébet	Noszvaj népi építészet, lakberendezés
2014. április 22.	Kelemen Andrásné	Szöttések a DIV tárgyi gyűjteményében
2014. május 19.	Ignác József	Faragványdíszítések, DIV tárgyi gyűjtemény
2014. május 20	Rakusz Márta	Felsőtárkányi néphagyományok- adattár
2014. május 20.	Várhelyi Viktória	Felsőtárkányi szokások- adattár

2014. június 16.	Kulánda Anni Villő	Nagykökényesi népi motívumok
2014. július 2.	Kelemen Andrásné	Szöttesek a DIV tárgyi gyűjteményében
2014.szeptember 17.	Szajcz Tiborné	Családi fotó, néprajzi fotó
2014. október 15.	Szűcs Gergely,	Boldoganya, pásztorfaragások a DIV tárgyi gyűjteményében
2014. október 15.	Bozzay Ágnes	Pásztorfaragások
2014.október 28	Gyenes Tamás	Ácsolt ládák a DIV tárgyi gyűjteményében
2014. december 17.	Dobó Veronika	Novaj-remélés

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A kutatószolgálat elsősorban olyan tanácsadásban merült ki, melyben a kutató által kért információ megszerzéséhez nem kellett Egerbe utaznia, hanem e-mailban vagy telefonon sikerült a kérést megoldani. (Serfőző Szabolcs, Bodonyi Emőke, Molnár Erika, Kocsis Gizella, Odler Zsolt). Petercsák Tivadar, Lipp Mónika személyesen.

A képzőművészeti gyűjteményből kölcsönzött műtárgyak:

Rembrandt és az „holland arany” évszázad – Szépművészeti Múzeum

- Henrik Ter Brugghen: Pipára gyújtó fiú, 1623, olaj, vászon 68,5x56 cm Ltsz.: 55.236.
- Jan Martens de Jonge: Lovassági ütközet, 1627, olaj, vászon 49,5x90,2 cm Ltsz.: 55.218.
- Holland festő: Fiatal festő, 17. sz. második fele, Ltsz.: 73.6.

Eszterházy Miklós tündérországa című kiállítás – Fertőd, Eszterházy kastély

- Magyar festő: Aszalay József testőr portréja, 18. sz. ltsz.: 55.372.
- Magyar festő: Erdődy Gábor püspök portréja, 18. sz. ltsz.: 55.352.
- Sárospataki Római Katolikus Gyűjtemény Szent Erzsébet-ház, Sárospatak

Jezsuita emlékek az egri egyházmegyében c. kiállításon

- 18. századi festő: Loyolai Szent Ignác, ltsz.: 2013.

Szemere Bertalan és kortársai című kiállításhoz – Hermann Ottó Múzeum Miskolc

- Barabás Miklós: Gr. Teleki László, 1861. ltsz.: 55.274.
- Kovács Mihály: Előkelő magyar férfi díszruhában, ltsz.: 55.106.

Iparművészeti gyűjteményből kölcsönzött műtárgyak:

Jezsuita emlékek az egri egyházmegyében című kiállításon – Sárospataki Római Katolikus Gyűjtemény Szent Erzsébet-Ház, Sárospatak
66 db patikaedény és 1 db kétszárnyú üveges patikaszekrény

IRODALOMTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Kutatók:

- Gilicze Gábor: Gárdonyi Géza titkosírása (3 alkalom)
- Szamák Ágnes – Gárdonyi Géza titkosírása (2 alkalom)
- Kovács Attila – Gárdonyi Géza titkosírása (1 alkalom)
- Sárközi Éva – Gárdonyi és Kosztolányi (2 alkalom)
- Réger Ádám – A Gárdonyi gyűjtemény, relikviák (1 alkalom)
- Bíró Gergely – A Gárdonyi gyűjtemény, kiadatlan írások (1 alkalom)
- Romek Dóra – Gárdonyi akvarelljei (1 alkalom)

c) Múzeumi könyvtár

A könyvtár sorsát és működését alapvetően befolyásolta az a tény, hogy 2013-ban elköltözött és csomagolva a Baktai úti raktárbázison került elhelyezésre. Minimális szakfolyóirat és szakkönyv maradt szabadpolcon, mely a szakmuzeológusok számára biztosította a tudományos munkájukhoz a segítséget (pl.: régészek részére Archaeológiai Értesítő, Acta Archaeologica, néprajzosok számára: Néprajzi értesítő, Acta Ethnographica), valamint a múzeumok évkönyveinek kötetét sikerült még szabadpolcon elhelyezni. Ezért nem is terveztünk a 2014-es évre csak csekély mértékű könyvtárhasználatot, melyet a mutatók is tükröznek. Ezeket sikerült is tartani.

A gyarapodásmértékét is a fenti tények befolyásolták: 44 szakkönyv, 11 folyóirat, a könyvek az NKA pályázat segítségével kerültek megvásárlásra. Az utolsó negyedévben sikerült a könyvtár helyét kialakítani - a korábbi mérethez hasonló területen – a könyvtár állományának újra szabadpolcon történő elhelyezése az év végére majdnem teljes mértékben megtörtént.

Mutató	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Szaktájékoztatások száma (személyes, tel., e-mail stb.)	96	10	11
Könyvtárhasználók száma	23	16	14
Könyvtárhasználatok száma	84	20	19
Helyben használt könyvek, folyóiratok száma	123	123	123
Kölcsönzött könyvek száma	45	45	41

4) **Tudományos kutatás:**

Szöveges ismertetés és értékelés mellett a következő számszerűsített adatok feltüntetése

Tudományos munka mutatói	2013. tény		2014. terv		2014. tény
Tudományos munkatársak száma (fő)	10		11		Régészet 3+2 Történeti 2 Néprajz 2 Képzőműv. 1 Irodört. 1 ÖSSZESEN:11
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	2		2		Régészet 1 Történeti 1 ÖSSZESEN: 2
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)	-		-		-
Kutatónapot igénybe vehető tudományos munkatársak száma (fő)	10	5	11	5	ÖSSZESEN 11 ebből igénybe vette: Régészet 5 Néprajz 2 Képzőműv. 1
A tudományos munkatársak számára	23		igény		Néprajz 12

engedélyezett kutatónapok száma			szerint		Képzőműv. 10 ÖSSZESEN:22
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	15		16	1	Néprajz 2 Képzőműv. 1 ÖSSZESEN:3/0
A munkatársak által írt, saját múzeumi kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	14	3	16	5	Néprajz 2/0 ÖSSZ.: 2/0
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	25	4	22	5	Régészet 4/3 Történeti 2/0 Képzőműv. 4/0 Irod. 8/0 ÖSSZ: 16/2
A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított poszterek száma (db) (ittthon külföldön)	55	2	46	3	Régészet 13/2 Történeti 9/1 Néprajz 6/0 Képzőműv. 4/0 Irod. 14/0 ÖSSZ: 46/3
A múzeum által megjelentetett ismeretterjesztő, pedagógiai kiadványok száma (db) (magyar idegen nyelven)	14	-	12	-	Néprajz 1/0 Képzőműv. 3/0 Irod. 1/0 Közműv. 7/0 ÖSSZ.: 12/0
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	12	-	12	-	Néprajz 3/0 Képzőműv. 1/0 Irod. 1/0 ÖSSZ.: 5/0
Kiállítási forgatókönyvek száma (állandó időszaki) (db)	1	11	1	7	Régészet 1/1 Történeti 0/2 Képzőműv. 0/3 Irod. 0/1 ÖSSZ.: 1/7
Megvalósult kiállítások száma (állandó időszaki) (db)	1	24	1	15	Régészet 1/ 3 Történeti 0/4 Néprajz 2/7 Képzőműv. 0/4 Irod. 0/5 ÖSSZ.: 3/18
Hazai tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	5	5	5	6	Régészet 8/5 Történeti 2/2 Néprajz 2/2 Képzőműv. 3/1 Irod.1/1 ÖSSZ.: 15/11
Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő	5	4	5	5	Régészet 3/3 Történeti 1/2

munkatársak száma)					ÖSSZ.: 4/5
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	3	120	2	80	Régészet 1/2 óra Képzőműv. 1/1 óra ÖSSZ.: 2/135
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)			1	1	Képzőműv. 1/23 óra Irodalomtört. 1/1 óra ÖSSZ.: 2/24óra

A 11 fő tudományos munkatárs közül 8-an tudták igénybe venni a kutatónapot. Ennek oka, hogy a 2014-es év rendkívül feszített munkát kívánt minden kollégától a nagyarányú régészeti munkák és a vári ÉMOP fejlesztésekben végzett szakmai munkák sokasága miatt. Ennek ellenére sikerült a tervek nagy részét teljesíteni, egyes esetekben pedig túlteljesíteni. Múzeumi kiadványok tekintetében azonban elmaradások voltak, mivel leginkább anyagi forrás és időhiány miatt nem valósultak meg a tervezett számban.

De a konferenciák előadásai számával és minőségével a múzeumi szakdolgozók maximálisan teljesítették vállalt feladataikat. A kiállítások megvalósításának tekintetében is meghaladtuk a tervezettet.

- a) A 2014. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak bemutatása (célok, feladatok, eredmények bemutatása)

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

2014-re a raktárköltöztetés, a digitalizálás, a revízió és a terepi munkák folyamatos, szakszerű és eredményes ellátása voltak a legfőbb tervbe vett feladatok.

(A régészeti kutatások alapvetően terepi, raktári, laboratóriumi, szakirodalmi jellegűek lehetnek, ezért az alábbiakban ilyen bontásban részletezzük a 2014-es tevékenységünket.)

A terepi munkák (az aktuális építőipari beruházásokhoz kapcsolódóan) a nem tervezhető feladatok közé tartoznak, és mint kiderült, az idén is felülírták az előzetes terveket. A terepi munkákra folyamatosan, egész évben igény volt, de szerencsére ezeket sikerült maradéktalanul elvégezni. A munkák legfőbb hozadékeként a régészeti területekről megismert források említhetők, valamint az a rengeteg leletanyag, amellyel a múzeum régészeti gyűjteményeit sikerült gyarapítani. Néhány kiemelkedő leletgyűjtés a sajtón keresztül azonnal a köztudatba is került, továbbá ideiglenes kiállítások, szervezett leletbemutatók és konferencia előadások témájául is szolgált.

A terepi munkák mellett az egyéb tervezett múzeumi feladataikat is ellátták. Alapvetően 5 fő közalkalmazott munkáját tervezhették a gyűjteményi munka terén, azonban nem túlzás azt állítani, hogy a terepi munkák holtidejében időről-időre közel 30 főt tudtak napi szinten a leletfeldolgozásba és a raktári munkába bevonni. Ennek köszönhetően a terveknek megfelelően megtörtént az őskori és a népvándorlás kori régészeti gyűjtemény átköltöztetése a Sas útról a Baktai útra, és a többi gyűjtemény költöztetését is csak a polchiányok miatt függesztették föl.

Az év során 2 fő foglalkozott folyamatosan az adattár dokumentumainak feldolgozásával, és így nagyjából 16 ezer írott dokumentum szkennelése valósult meg. A teljes anyagra vonatkozóan ez jelenleg kb. 2/3-os készültségi fokot jelent.

Az idén több mint 2000 tárgyat revízióztak.

A gyűjteményi és szakirodalmi kutatásokra a régészeti osztály szakdolgozóinak viszonylag kevés munkaideje jutott. Zömmel munkaidőn túl kellett felkészülni azokra a konferencia-előadásokra, publikációkra, szakmai tájékoztatókra, tárlatvezetésekre és sajtótájékoztatókra, amelyekből a kollégák szakmai elhivatottságának köszönhetően kivételesen sok adódott a 2014-es évben.

Egy ideiglenes kiállítás – „Múltkirakó” címmel – megszervezésére is jutott időnk (ez a kiemelkedő jelentőségű, frissen előkerült leletekről került bemutatásra Egerben és Hevesen).

Megjelent tanulmányok:

- **László DOMBORÓCZKI**, András KALLI, Miklós MAKOLDI & Eszter TUTKOVICS: The Füzesabony-Gubakút settlement development model of the Alföld Linear Pottery Culture in the light of the recent archaeological discoveries at Hejőpapi-Szeméttelép (2008–2011) and Bükkábrány-Bánya VII-Vasúti dűlő (2009–2011). PRAEHISTORIA vol. 11–12 (2010–2011). pp.
- Cristina Gamba, Eppie R. Jones, Matthew D. Teasdale, Russell L. McLaughlin, Gloria Gonzalez-Fortes, Valeria Mattiangeli, **László DOMBORÓCZKI**, Ivett Kővári, Ildikó Pap, Alexandra Anders, Alasdair Whittle, János Dani, Pál Raczky, Thomas F.G. Higham, Michael Hofreiter, Daniel G. Bradley & Ron Pinhasi: Genome flux and stasis in a five millennium transect of European prehistory. NATURE COMMUNICATIONS, 21 Oct 2014, 1-9.
- **NAGY László**: Az egri várbeli Zárkándy-bástya és Északeleti fülesbástya 2013. évi próbafeltárása. Castrum 17. (2014\1-2), 96-108.
- **TÓTH Zoltán**: Animal Graves in the Early Mediaeval Period in the Carpathian Basin. – Népvándorlás kori állatsírok a Kárpát-Medencében. *Archeometriai Műhely 2013/X/3.*, 237–242. (2014-ben jelent meg)
- **TÓTH Zoltán**: Az Abasáron végzett templom és temető feltárás rövid beszámolója. Altum Castrum Online 2014. <http://archeologia.hu/content/archeologia/271/abasar-toth.pdf>
- **FARKAS Csilla**: Boconád – Alatka-puszta. Online 2014. <http://bronzkor.hu/boconad-alatka-puszta/>

Előadás, poszter konferenciákon, rendezvényeken:

- Dr. Domboróczki László: A Heves megyei régészeti kutatások összegző áttekintése: a közelmúlt és a jövő főbb feladatainak ismertetése. (Előadás) Örökségünk védelme és jövője. Eger, 2014. február 7-8.)
- Dr. Domboróczki László: Settlement characteristics of the Neolithic cultures in the territory of Northeastern Hungary – as it is viewed from Heves County. (Előadás) “Neolithic Cultural Phenomena in the Upper Tisa Basin” International conference in Satu Mare, 10-13.07.2014.
- Farkas Csilla: Császárkori településrészlet Egerszalók határából. (Előadás) Éves regionális régészeti konferencia Miskolcon (Miskolc, 2014. február 24.).
- Giber Mihály: Előzetes beszámoló az Eger, Végvári Vitézek terén végzett megelőző feltárásról (Előadás) II. Castrum Nana Konferencia (Kisnána, 2014. szept. 27.)
- Gutay Mónika: Bifacial leaf points from the Mátra Mountains (Poszter) SKAM Nemzetközi Paleolitikus Tudományos Konferencia (Miskolc, 2014. 10. 20-22.)

- Halász Ágoston: Bőrfeldolgozó műhely az egri Dobó téren (Előadás) II. Castrum Nana Konferencia (Kisnána, 2014. szept. 27.)
- Nagy László (régész): Az egri várbeli Zárkándy-bástya próbafeltárásának előzetes eredményei (Előadás) Örökségünk védelme és jövője. (Eger, 2014. február 7-8.)
- Nagy László: Az egri várbeli Zárkándy-bástya próbafeltárásának ismertetése. (Előadás) Éves regionális régészeti konferencia Miskolcon (Miskolc, 2014. február 24.)
- Nagy László: Az egri vár legújabb régészeti leletei. (Előadás) Balassi Bálint és kora - Történelmi összefüggések. II. Nemzetközi konferencia, (Kékkő/Modry Kamen (SK), 2014. szeptember 18.)
- Nagy László: Csontok, puszkagolyók, arany és Lucrecia. Egy 16. század végi temetkezési hely és értelmezési lehetőségei az egri várból (Előadás) Victis honor. Középkori és Kora újkori konfliktusrégészet, (Budapest, 2014. december 5.)
- Tóth Zoltán: Előkelő szarmata sír Egerbakta határában. (Előadás) Éves regionális régészeti konferencia Miskolcon (Miskolc, 2014. február 24.)
- Tóth Zoltán: Az áldozati állatok eltemetésének kontinuitása a késő avar korban. Sötét Idők Rejtélyei 3. (Debrecen, 2014.)
- Tóth Zoltán: Árpád-kori templom- és temető részlet Abasár határában (Előadás) II. Castrum Nana Konferencia (Kisnána, 2014. szept. 27.)
- Tóth Zoltán: Árpád-kori templom- és temető részlet Abasár határában. (Előadás) Hadak Útján XXIV. (Esztergom, 2014.)
- Vágvölgyi Bence: Térinformatikai fejlesztések a Dobó István Vármúzeumban (Előadás) *Archeometria, kognitív- és szociálarcheológia konferencia.* (Miskolc, 2014. április 4.)

Konferenciák:

- Sötét idők túlélői (Debrecen, 2014. február 5-7.) (Tóth Zoltán, Farkas Csilla)
- Örökségünk védelme és jövője. (Eger, 2014. február 7-8.) (Dr. Domboróczki László, Farkas Csilla, Nagy László)
- Éves regionális régészeti konferencia Miskolcon (Miskolc, 2014. február 24.) (Dr. Domboróczki László, Farkas Csilla, Nagy László, Vágvölgyi Bence, Tanyi Sándor, Tóth Zoltán)
- Archeometria, kognitív- és szociálarcheológia konferencia. (Miskolc, 2014. április 4.) (Vágvölgyi Bence, Farkas Csilla)
- FIROKONF Fialat Római Koros Kutatók VIII. Konferenciája (Budapest, 2014. 04. 24-26.) (Vágvölgyi Bence)
- Örökség 3D. A kulturális örökség digitális dokumentálása. (Visegrád, 2014. április 29-30.) (Tanyi Sándor, Vágvölgyi Bence)
- “Közös múlt – közös feladat” című országos szakmai konferencia a régészeti örökségvédelem helyzetéről (Szentes, 2014. május 15.) (Farkas Csilla)
- A hajdúböszörményi kincs és kora című régészeti konferencia (Hajdúböszörmény, 2014. július 03-04.) (Farkas Csilla)
- “Neolithic Cultural Phenomena in the Upper Tisa Basin” (International conference in Satu Mare, 10-13.07.2014.) (Dr. Domboróczki László)
- Balassi Bálint és kora - Történelmi összefüggések. II. Nemzetközi konferencia, (Kékkő/Modry Kamen (SK), 2014. szeptember 18.) (Nagy László)
- II. Castrum Nana konferencia (Kisnána, 2014. szeptember 27.) (Tóth Zoltán, Halász Ágoston, Giber Mihály, Farkas Csilla)
- Castrum Bene Egyesület őszi konferenciája, (Visegrád, 2014. október 11.) (Nagy László)

- SKAM Nemzetközi Paleolitikus Tudományos Konferencia (Miskolc, 2014. október 20-22.) (Gutay Mónika)
- Fiatal Középkorú Régészek VI. Konferenciája, (Székesfehérvár, 2014. november 22.) (Nagy László)
- Kőrök Kerekasztal Konferencia (Budapest, ELTE 2014. december 04.) (Gutay Mónika)
- Victis honor. Középkori és Kora újkori konfliktusrégészet, (Budapest, 2014. december 5.) (Nagy László)
- A bronzkor kutatásának helyzete Magyarországon (Budapest, 2014. december 17- 18.) (Farkas Csilla)

Hazai tudományos programokban való részvétel

- Dr. Domboróczki László: felkérésre 2 oldalas angol szövegben bírálta Oross Krisztián „Neolithic communities in the contact zone between the Balkans and Central Europe in the second half of the 6th millennium BC” című OTKA pályázatát. Review id:102580
- Farkas Csilla: Együttműködés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságával, a Kunhalmok, földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod megyei területein című KEOP-os pályázatban Kora bronzkori több rétegű település kutatása. Boconád – Alatka-pusztai lelőhely magnetométeres felmérése, talajfúrás, terepbejárás, szisztematikus leletgyűjtés, tervásatás.
- Gutay Mónika: Halmajugra-Szoller-dűlő paleolitikus lelőhely leletmentő ásatása a lelőhely leletanyagának feldolgozása és kiállítása.
- Gutay Mónika: Apc 5.-6. sz és 9. számú paleolitikus lelőhelyek tervásatása. Mikromorfológiai, szedimentológiai, OSL mintavételezés Dr. Dobos Anna közreműködésével (Eszterházy Károly Főiskola). Fosszilis csontok meghatározása Gasparik Mihály paleontológussal (Magyar Természettudományi Múzeum).
- Gutay Mónika és Dr. Domboróczki László: Nyersanyag OTKA Dr. Mester Zsolt vezetésével (ELTE Régészettudományi Intézet). Előkészületek.
- Nagy László: Eger-Vár, Székesegyház nyugati előterének kutatása. A kutatás konzulense Havasi Krisztina, az MTA BTK Művészettörténeti Intézetének munkatársa.
- Tóth Zoltán: Heves megyében feltárt avar temetők leletanyagának rendezése, tisztítottatása/restauráltatása, rajzoltatása, valamint feldolgozása doktori disszertáció keretei között

Felsőoktatásban oktatói tevékenység:

Dr. Domboróczki László: „A neolitikum kutatása Északkelet-Magyarországon (az elmúlt 20 év eredményei)” címmel tartott főkéllégiumi előadást az ELTE Régészeti Intézetében 2014.02.18-án.

Ásatási gyakorlat vezetése egyetemi hallgatóknak (Farkas Csilla, Gutay Mónika).

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Megjelent tanulmányok:

- Petercsák Tivadar: A fertálmesterség – lektorálta (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)

Előadás, poszter konferenciákon, rendezvényeken:

Bujdosné Dr. Pap Györgyi

- E-book könyv bemutató. A Kápolna Községért Közalapítvány kezdeményezésére, Leader pályázati támogatással jött létre a Tisza-Tarna-Rima-mente kultúráját bemutató e-book, melynek történeti vonatkozásait dolgozta fel.
- Egerege 2014. január 16. Belvárosi rehabilitációhoz kapcsolódó kiadvány bemutatója.
- Hevesy Sándor Eger város örökös főépítésze 2014. január 23. Bartakovics Béla Művelődési Központ
- 2014. június 6. Magyar patika nap. Telekessy Patikatörténeti Kiállításban előadás.

Konferenciák:

- Örökségünk védelme és jövője 2014. február 7-8. (Berecz Mátyás, Bujdosné dr. Pap Györgyi)
- Várostromok és Közép-Európa zrínyi Miklós (1620-1664) korában 2014. október 15-16-17. (Berecz Mátyás, Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Élet a török hódoltságban 2014. november 15. (Berecz Mátyás)
- Babatörténetek 2014. május 24. (Berecz Mátyás, Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Darth Vader-től Dobó Istvánig – A múzeumi közművelődés szükségessége 2014. április 1. (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- MAMMUT konferencia Szekszárd 2014. szeptember 17-18. (Berecz Mátyás, Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Szerethető Múzeum 2014. november 12. (Berecz Mátyás)

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

Kutatási fő irányvonalak bemutatása:

- 2014-ben az előző évben megtervezett „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Ácsolt és festett bútorok a Palócföldről című kiállítás megvalósítását célzó kutatásokat végzett Császi Irén és Zábrátzky Éva muzeológusok.
- A játékgyűjtemény folyamatos gyarapítása mellett a játékok történetének kutatását végzi Császi Irén.
- A korábbi tudományos stratégiába illeszkedve az egri hóstyák , Heves megye népi textíliáinak kutatását Zábrátzky Éva folytatta.

Tudományos előadások, poszterek:

Császi Irén

- Népszokások, népi vallásosság, népi táplálkozás a Tisza-Tarna-Rima mentén. Kápolna, 2014.január 16.
- Schreiber féle papírszínház. Budapest,Kis Áron Magyar Játéktársaság Konferenciája, 2014. március 22.
- Az egri fertálmesterség hagyománya. Szentendrei Szabadtéri Múzeum, 2014. október 29.
- Sűrített múzeumi történetek a Bihari Múzeumból. Bihari Múzeum, Berettyóújfalu, 2014. október 20.

- Két évszázad babái a babagyártók műhelyeiből. Eger, Dobó István Vármúzeum. 2014. május

Zábrátszky Éva

- Népi építészet, népviselet, népi textíliák, folklór a Tisza-Tarna-Rima mentén. Kápolna, 2014.január 16
- Szöttesek a dél-hevesi kelengyében. Országos Szöttek Konferencia Heves, 2014. július 25.

Konferenciák:

- Császi Irén
Kis Áron Magyar Játéktársaság Konferenciája, Budapest, 2014. március 22.
- Zábrátszky Éva
Országos Szöttek Konferencia, Heves, 2014. július 25-26.

Részletesebb bemutatás

- A Kápolna Községért Közalapítvány kezdeményezésére, Leader pályázati támogatással jött létre a Tisza-Tarna-Rima-mente kultúráját bemutató e-book, melynek néprajzi fejezeteiből a népi építészet, népviselet, folklór témákat Dr. Zábrátszky Éva, a népszokások, népi vallásosság, népi táplálkozás fejezeteket Császi Irén dolgozta föl.
- A „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Ácsolt és festett ládák a Palócföldről c. kiállítás vezetőjét Császi Irén, Dr. Zábrátszky Éva írta.
- A „Kocsira ládám, hegyibe párnám.” vándorkiállítás gyermekek részére készült Mi van a ládafiában? c. foglalkoztató füzetét Császi Irén és Dr. Zábrátszky Éva írta.
- A textilgyűjtemény felelős muzeológusaként Dr. Zábrátszky Éva a dél-hevesi szöttek textíliák kutatásával foglalkozott. Besenyőtelken helyszíni gyűjtést végezett valamint Hevesen a Hevesi Népművészeti és Házipar archívumában kutatott a témával kapcsolatban. Hevesen az Országos Szöttek Konferencián előadást tartott a témában: Szöttesek a dél- hevesi kelengyékben.
- Az egri hóstyák életmódjával kapcsolatban néprajzi interjúkat készített, valamint népviseletes és családi fotók másolatait készítette el. A szkennelt fotók a múzeum adattárába kerültek. (Dr. Zábrátszky Éva)
- Bakó Ferenc hagyatékának feldolgozását Dr. Zábrátszky Éva folyamatosan végzi, ez egyben kutatómunka a 2017-re tervezett időszaki kiállításhoz. 2017-ben Bakó Ferenc születésének 100. évfordulójára kiállítást, valamint konferenciát tervezünk az egykori jeles néprajzkutató tiszteletére.
- Népi bútorok a kelengye és a lakodalom szokásköre Heves megyében, továbbélés a gyermekjátékokban, mai mesterek készítés technikái - időszaki kiállítás előkészítő kutatása megtörtént, a kutatás eredményeit felhasználva a „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Ácsolt és festett ládák a Palócföldről c. vándorkiállítás három helyszínen (Bányászati Múzeum Galériája, Rozsnyó, Helytörténeti Gyűjtemény, Heves, Dobó István Vármúzeum, Eger) megnyílt. A kiállítás kurátora Császi Irén, társrendező: Dr. Veres Gábor, Dr. Zábrátszky Éva, a kiállítás építésében, bontásában közreműködött Benedek Attila)
- Megjelent a kiállítás vezetője és Mi van a ládafiában? címmel a kiállítás foglalkoztató füzete. Valamint megtörtént a múzeumpedagógiai foglalkozások kidolgozása és az egri helyszínen a bejelentkező osztályok részére a foglalkozások megtartása, csoportok részére tárlatvezetések történnék. (Császi Irén, Dr. Zábrátszky Éva)

- az I. világháború néprajzi fotó, dokumentum és tárgyi anyagának, adattári és tárgyi kutatása megtörtént, a kiállítás 2015-re lett áthelyezve (Császi Irén, Zábrátzky Éva)
- A Műtárgylesen című időszaki kiállítás néprajzi egységét Császi Irén és Dr. Zábrátzky Éva kutatta és állította össze, a néprajzi és játékgyűjtemény legújabb gyarapodását bemutató. (Dobó István Vármúzeum, 2014. július 18-szeptember 21.)
- Az én babám meséje címmel tematikus hetet rendeztünk a Kiss Áron Magyar Játék Társaság Észak-magyarországi tagozatának közreműködésével, melyen Babatörténetek címmel időszaki kiállítás nyílt (Dobó-bástya közlekedő folyosó). Felhívásunkra az egriek játékbabákat hoztak be személyes történeteiket megismertetve. A behozott és a játékgyűjtemény babáiból, történeteikkel együtt időszaki kiállítás nyílt. A tematikus hét kiállítását, a programokat és Két évszázad babái a babagyártók műhelyeiből c. előadást Császi Irén tartotta. A behozott babatörténetek az adattárat gyarapítják. (2014. május 19-31.)
- Néprajzi tárgyak egy besenyőtelki családtól, újszerzeményi mini kiállítás a Dobó-bástyában. A néprajzi gyűjtemény újabb gyarapodásának bemutatása. (április 18-július 14. Dr. Zábrátzky Éva)
- Schreiber-féle papírszínház restaurált darabjainak bemutatása. (Dobó bástya mini kiállítás, az Egri vár napján, október 17.) Elkészült a Schreiber-féle papírszínház sérült darabjainak restaurálása (Meggyes Anita papírrestaurátor munkájaként, NKA támogatással). A restaurált darabokat mini kiállítás keretében mutattuk be, (Császi Irén) valamint a restaurátortól előadás hangzott el a restaurálás mozzanatairól.
- Kettő tájházban (Noszvaj Gazda ház, Verpelét kovácsműhely) épület felújítás és egyben a műtárgyak tisztítása, restaurálása után, újra rendeztük az állandó kiállításokat. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva, Benedek Attila)
- Fölkerült a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére az egri Fertálmesterség élő hagyománya, melynek előkészítésében, koordinálásában, népszerűsítésében (előadás) megyei referensként részt vett Császi Irén. Elkezdődött a novaji farsangi szokás a Remélés nemzeti jegyzékre kerülésének az előkészítése. (Császi Irén)

KÉPZŐMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek:

- H. Szilasi Ágota: Sűgött képek. Nagy B. István Életmű kiállítása a Kepes Intézetben. in.: Agria – Irodalom Művészet Kritika VIII. évf. 4. szám 2014. 187-199.
- H. Szilasi Ágota: Nagybánya ígésében. Gondolatok Kozma István festőművész munkásságához. in.: Agria – Irodalom Művészet Kritika VIII. évf. 2. szám 2014. 140-142.
- H. Szilasi Ágota: Attila hun királyarcai. in: Irodalmi Magazin 2014 Gárdonyi száma 39-40.
- H. Szilasi Ágota: Textus et pictura. A pokol körkép 1896. In: Irodalmi Magazin 2014 Gárdonyi száma 86-89.

A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások:

- H. Szilasi Ágota: Kőkirálylány. Alexandriai Szent Katalin gótikus kőszobra az egri Dobó István Vármúzeum állandó kiállításában. in: Egri séták nem csak egrieknek V. kötet 93-108.

- Szimbíózis c. kiállítás katalógusa. A katalógust szerkesztette: H. Szilasi Ágota, előszót írta: El Hassan Róza, fotó: Lónyainé Nagy Éva, grafikai tervezés: Bozzai Dániel Nyomda: Prémium Repro Kft.
- Emlékgyűjtemény (Előszó) in: 120 HUNGARIKON IDEA – Kárpáti-Gyűjtemény. Kiadó: Kárpáti Tamás (szerk.: Csepelyi Adrienn) Budapest, 2014. 8-9.

Hazai tudományos programokban való részvétel:

- H. Szilasi Ágota: A 2013-ban indult és 2014 tavaszáig tartott Dél-Heves Kutatásban, illetve elektronikus könyv elkészítésében a művészettörténeti részének megírásában.

Múzeum által szervezett tudományos konferencia:

- Örökségünk védelme és jövője - február 7-8. szervezése (600.000 Ft NKA támogatásból.) A konferencián 28 előadó vett részt. Terveinknek megfelelően a szakmai és a laikus érdeklődés is kiemelkedő volt. Az előadók részéről a különböző szakterületekről meghívott szakértők a tanácskozását fontosnak és eredményesnek értékelhetjük. Az elhangzott előadások a kulturális örökség megítélését pozitív irányban befolyásolták, s megfogalmazódott azon szándék, hogy a kulturális örökség védelmének és jövőjének társadalmi és gazdasági potenciálja kibontakoztatása érdekében rendezvényünket a jövőben sorozattá fejlesszük, az elhangzott előadásokat pedig kiadványban megjelentessük.
Hallgatóság a két nap folyamán az előadókon kívül 40-70 fő között mozgott, ami egy szakmai jellegű konferencián kimondottan jónak ítélnélhető.
- Szakmai vitanap az Észak- Magyarországi triennálék helyzetéről – Miskolci Galéria november 12.

A munkatársak által tartott tudományos előadások:

H. Szilasi Ágota

- Örökségünk védelme és jövője c. konferencia (Eger, Dobó István Vármúzeum, február 7.)
Alexandriai Szent Katalin kőszobra a vár állandó kiállításában
- Gárdonyi Emlékkonferencia (Eger, Dobó István Vármúzeum, november 6.) „Vagy teljes lélekkel, vagy sehogy“ Gárdonyi Géza néhány művének vizsgálata a képzőművészet szemszögéből

Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma

H. Szilasi Ágota

Eszterházy Károly Főiskola Kulturális Örökség szakirány MA:

Művészettörténet: 15

Bor a művészetben: 2 óra

EKF Vizuális Művészeti tanszék: felkérésre helyi barokkról 8 óra

IRODALOMTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

- Gárdonyi kisregényei – tanulmány az Irodalomismeret című folyóiratban –megvalósult
- Gárdonyi az első világháborúban
- Kiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban – a Gárdonyi életmű első világháborús vonatkozásainak reprezentálása – megvalósult
- Zsuzsikák és Attilák. Otthonokban és lövészárkokban. Múzeumpedagógiai komplex program – kiállítás hiányában nem valósult meg.

- Előadás a Gárdonyi konferencián – megvalósult.
- Kamarakiállítás a Gárdonyi konferencián – megvalósult.
- A Gárdonyi-hagyaték új szerzeményei. Tanulmány a múzeum évkönyvében Nem valósult meg, mert nem adott ki a múzeum évkönyvet. A levelek feldolgozása folyamatban van.

Terven felül valósult meg:

- Irodalmi Magazin. A Magyar Napló Gárdonyi Gézaról szóló különszáma – 52 tanulmány, 107 műtárgyfotó
- (Szakmai tanácsadó és szerkesztő: Sz. Király Júlia és H. Bagó Ilona)
- Gárdonyi Géza: A természet kalendáriuma. A könyv a Helikon Kiadóval közös gondozásban jelent meg. (Előszó: Sz. Király Júlia)

Publikációk:

Sz. Király Júlia

- A Gárdonyi-gyűjtemény Egerben
- Tervezett művek
- A főhős, Bornemissza Gergely
- Gyermekkor
- Titkosírásos feljegyzések
- Eger és az öreg tekintetes
- Hétköznapi Egerben. In.: Irodalmi Magazin II. évfolyam 2014/1. A Magyar Napló időszaki kiadványa (szerk.: Oláh János, Szalainé Király Júlia, H. Bagó Ilona)
- Gárdonyi és a titkosírás. Előszó. In.: Gárdonyi Géza: A természet kalendáriuma. Budapest. Helikon Kiadó 2014.

Régészeti gyűjtemény középtávú tudományos tervei:

Dr. Domboróczki László 5-6 éven belül 3 angol nyelvű kötet megjelentetését tervezi (monográfiaként, de társszerzőkkel). Ezek a legfontosabb saját ásatási anyagainak feldolgozását tartalmazzák a megfelelő korszakok áttekintésével:

- Füzesabony-Gubakút (AVK)
- Tizzaszőlős-Domaháza-puszt (Körös-kultúra)
- Apc-Berekalja (DVK-LBK)
- szeretne akadémiai doktori fokozatra jelentkezni az „Északkelet-Magyarország Neolitikuma” című, vagy valami hasonló témával.

Néprajzi gyűjtemény középtávú kutatásterveze:

- A Dobó István Vármúzeum Néprajzi gyűjteménye a jelenkorra, kortárs kulturális és társadalmi jelenségek társadalomtudományi, néprajzi vizsgálatára és dokumentálására a Néprajzi Múzeum által elindított MaDok programba kíván kapcsolódni.
- Az egri hóstyák kutatásának folytatása (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva)
- „Tisza-Tarna-Rima mente öröksége” 34 település néprajzi kutatása, feldolgozása, online és DVD formátumban történő megjelentetése (Kápolna Községért Közalapítvány projektje) (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva)
- Szentek kultusza, egri és megyei ábrázolásai, (Szent Antal, Nepomuki Szent János, Mária, Szent Donát, Szent Orbán) (Császi Irén)

- Szakrális kisemlékek dokumentálása, szakrális kisarchívum készítése (Császi Irén)
- Búcsújárás, templombúcsúk egri és településenkénti kutatása (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva)
- Népi gyermekjátékok: Észak-Magyarország 20. századi népi játékainak és a kisvárosi polgári játékkultúra kutatása, dokumentálása, búcsús játékok (Hasznos, Mátrakeresztes) (Császi Irén)
- Falusi és városi varrónők szerepének vizsgálata a viseletváltozás kapcsán (Eger és Eger környéki falvak) (Dr. Zábrátzky Éva)
- Hagyományörző csoportok viselete, társadalmi szerepe (Dr. Zábrátzky Éva)
- Bakó Adattár muzeológiai feldolgozása, nyilvántartásba vétele (Dr. Zábrátzky Éva, egyetemi hallgatók gyakorlati képzése keretében)

Muzeológiai szakértői tevékenység

- A Heves megyei Tájházak (Átány, Abasár, Kisnána, Nagyréde, Noszvaj, Parád, Verpelét kovácműhely) a Dobó István Vármúzeum tárgyainak kölcsönzésével működnek, így intézményünkre továbbra is a műtárgyakra vonatkozó állományvédelem és a szakfelügyelet teljesítése vonatkozik
- A megyében nem a múzeum tárgyi anyagával működő és újonnan létesülő tájházak, kiállítóhelyek helyreállításának, berendezésének és nyilvántartásának szakértése
- Szellemi Kulturális Örökség megyei referensi feladatkörének ellátása (Császi Irén)

Kutatáshoz kapcsolódó konferenciák szervezése, pályázatok kiírása

- Élő szellemi kulturális örökségeink- nemzetközi szintű programokba való bekapcsolódás (Európa a Polgárokért – Európai Bizottság programja keretében 2013)
- Muzeológiai szakági továbbképzés – II. Országos játékkonferencia (2014)
- Tájkonferenciák folytatása (2013)
- Berze Nagy János néprajzi-nyelvjárás és történeti gyűjtőpályázat újbóli tematikus kiírása

A történeti gyűjtemény középtávú kutatástervezte:

Kutatómunka, kutatásszervezés

- A történeti ökológia Eger város fejlődésének tükrében. (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Hevesi Sándor hagyatékának kutatása (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Tudomány és hagyományörzés (Berecz Mátyás)
- Az új Eger topográfia munkálatiban részt vállal (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)

Muzeológiai szakértői tevékenység

- Muzeológiai szakértő tevékenységet folytat (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)
- Történeti szakági szakfelügyelői tevékenységet végez (Bujdosné Dr. Pap Györgyi)

Kutatáshoz kapcsolódó konferenciák szervezése

- Az országosan ismert, és elismert „Végvári konferencia” szervezése harminc éve folyamatos az intézményben. A jövőben ennek a kutatóműhelynek a kiszélesítését, megújítását tervezzük. (Berecz Mátyás, Bujdosné Dr. Pap Györgyi)

- b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos teljesítmények bemutatása)

A kutatónapban részesülő munkatársak száma 11 fő. Az engedélyezett kutatónapszám heti 1 nap. Az engedélyezés kérelem alapján a kutatási témát és célt megjelölve adja meg az intézmény vezetője. Az engedélyezés eddig minden esetben megtörtént, mivel a kutatónapban részesülő munkatársak leterheltsége szinte napi jelenlétet kíván meg a munkahelyen. Ennek ellenére a tudományos munka nem szorult háttérbe az intézményben.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A régészeti osztály dolgozói kutatónapokat nem igazán használtak fel, ezeknek legfeljebb a munkaidőben megvalósult konferencia részvételek tudhatók be, amelyek igény szerint mindenki számára rendelkezésre álltak.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- Megtörtént Gyenes Tamás fafaragó, népi iparművész ácsolt láda készítésének dokumentálása (film, fotó) kutatóhelyszín: Bernecebaráti, 1 nap. A kutatás eredményét „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Ácsolt és festett ládák a Palócföldről c. vándorkiállítás, a megjelent kiállításvezető és foglalkoztató füzet mutatja be. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva)
- Népi bútorok a kelengye, a lakodalom szokásköre Heves megyében, festett és ácsolt láda technikáinak továbbélése a gyermekjátékokban, az időszaki kiállítás előkészítő kutatása megtörtént (Császi Irén, Zábrátzky Éva)
- Az egri hóstyák kutatásának folytatása, családi fotók gyűjtése, interjúk készítése az egri hóstyák életmódjáról (Dr. Zábrátzky Éva)
- Tárgygyűjtés dokumentálása egy besenyőtelki család vizsgálatával (dr. Zábrátzky Éva)
- A játékgyűjtő Karlócai Mariann gyűjteményének felkeresése (Budapest), a gyűjteményben található két papírszínház megtekintése, dokumentálása. (Császi Irén)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

H. Szilasi Ágota kutatónapjai:

- Heves Megyei Levéltárban, a Bródy Sándor Könyvtárban, az Egyházmegyei Könyvtárban Körösfői Kriesch Aladár millenniumi festménye kapcsán, 2014 szeptemberében 7 nap
- Heves Megyei Levéltárban a városi Zsinagógák építéstörténetével kapcsolatban 1 nap

- c) Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedési terv teljesülése

Jelenleg 191 fajta saját kiadvánnyal rendelkezünk, melyből 2.199 db található raktárkészleten. A múzeumi boltban, mely jelenleg az Eger Vára Barátainak Köre üzemeltetésében működik 2014-ben 30 db kiadványunkat értékesítette. Ez a mennyiség nagyon kevés, de remélhetőleg a 2015-ben kialakítandó új és tágasabb üzlethelyiségben megnövekedhet a kiadványforgalmunk.

d) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

A múzeum nemzetközi kapcsolatai folyamatosan bővülnek, tervek szerint egyre nagyobb hangsúlyt szeretnének helyezni erre a területre. Ezek a kapcsolatok az egyes intézményekkel és szervezetekkel együttműködési szerződések keretében folynak. A muzeális intézményekkel, természetesen tudományos vonatkozású megállapodásunk is van: kutatók, kiállítások fogadása és cseréje. A civil szervezetekkel való együttműködésnél a magyar kultúra ápolása, Eger 1552-es hősei emlékének ápolása a fő tevékenységi terület.

Hagyományosan jó a kapcsolatunk a következő külföldi múzeumokkal, szervezetekkel és városokkal:

- CSEMADOK ALAPSZERVEZET DOBÓRUSZKA (Szlovákia)
- SZLOVÁK NEMZETI MÚZEUM (KRASZNAHORKA)

BETLÉRI MÚZEUMA (Szlovákia)

- ROZSNYÓI BÁNYÁSZATI MÚZEUM (Szlovákia)
- TEPLICE REGIONÁLNÍ MUZEUM (Csehország)
- PRZEMYSŁ VÁROSI MÚZEUM (Lengyelország)
- DOBÓ ISTVÁN ALAPÍTVÁNY, Dobóruszka
- KUTNA HORA (Csehország)
- SIEGEN (Németország)
- LOSONC (Szlovákia)

Terven felül 2014-ben két új nemzetközi kapcsolatott alakított ki intézményünk:

- **SEHIR ÜNIVERSITESI ISTANBUL** – 2014. október 9-én vendégeink voltak Törökországból. Günhan Börekçi történészprofesszor az istanbuli Sehir Egyetemről elmondta, hogy Anatóliában, Konya levéltárában szenzációs felfedezést tett, miközben I. Szulejmán szigetvári ostromának történetét kutatta. Talált egy hadinaplót, melynek szerzője egy magát “Gaibi” (azaz: senki) néven említő katonatiszt, aki a török hadsereg logisztikájával foglalkozott. A hadinapló 186 nap eseményeit tárgyalja, és olyan részleteket tartalmaz (történeti- és leíró részek), melyek nagymértékben gazdagítják e korról szóló információink tárházát többek között Eger 1596-os ostromával és a mezőkeresztesi csatával kapcsolatosan. Erről a tudományos szenzációról Börekçi professzor október 16-án a Végvár Konferencián soronkívüli, előre nem tervezett előadást tartott nagy sikerrel.
- **SIBENIK** – 2014-ben felvettük a kapcsolatot a horvátországi Sibenik (Szebenikó) városával, ahol szintén található egy erőd. Ennek az erődnek a felújításával, turisztikai vonzerejének növelésével kapcsolatosan nyújt a Vármúzeum szakmai segítséget.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

- Két nemzetközi projektben adatszolgáltatóként és konzulensként vett részt Dr. Domboróczki László:
 - „From the earliest modern humans to the onset of farming (45,000-4,500 BP): the role of climate, life-style, health, migration and selection in shaping European population history” c. EU projekt. vezetője: Prof. Dr. Ron Pinhasi (Dublin)
 - „The Milking Revolution in Temperate Neolithic Europe” c. EU projekt. vezetője: Prof. Dr. Volker Heyd (Bristol)

- Nemzetközi OTKA előkészítésében vett részt Gutay Mónika. OTKA NN magyar-német, az észak-magyarországi régió középső paleolit, felső paleolit és mezolitik lelőhelyeinek a vizsgálata Dr. Ringer Árpád (ME) és Jürgen Richter prof vezetésével (Köln). Előkészületek.
- Két előadás külföldi nemzetközi konferenciákon (Dr. Domboróczki László, Nagy László)
- Egy poszter előadás hazai nemzetközi konferencián (Gutay Mónika)
- Külföldön egy szakmai publikáció jelent meg (Dr. Domboróczki László).

Külföldi látogatók az idén:

Prof. Dr. Tomasz Kalicki (Kraków): március 07-09.

Dr. Rachel Howcroft (Dublin): május 27.

KÉPZŐMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Kapcsolat a Szlovákiai Losonci Galériával (ott is rendeznek országos akvarell triennálékat)

5) Kiállítási tevékenység

a) Nyitva tartás: 365 nap/év. (az ünnepi nyitva tartás jellemzői)

Állandó kiállítások nyitva tartása

január 1–április 30.	10 ⁰⁰ –16 ⁰⁰
május 1–június 15.	9 ⁰⁰ –17 ⁰⁰
június 16–augusztus 31.	10 ⁰⁰ –17 ⁰⁰
szeptember 1–december 31.	10 ⁰⁰ –16 ⁰⁰

Börtönkiállítás

április 19–június 15.	9 ⁰⁰ –17 ⁰⁰
június 16–augusztus 31.	10 ⁰⁰ –17 ⁰⁰
szeptember 1–október 19.	10 ⁰⁰ –16 ⁰⁰
október 20–december 31-ig	ZÁRVA

Hétfőn a kiállítások zárva tartanak, de a Hősök terme és a Kazamata csoportosan, vezetéssel látogathatók.

A várkapu nyitva tartása

január 1–február 28.	8 ⁰⁰ –17 ⁰⁰
március 1–31.	8 ⁰⁰ –18 ⁰⁰
április 1–30.	8 ⁰⁰ –19 ⁰⁰
május 1–augusztus 31.	8 ⁰⁰ –20 ⁰⁰
szeptember 1–31.	8 ⁰⁰ –19 ⁰⁰
október 1–31.	8 ⁰⁰ –18 ⁰⁰
november 1–december 31.	8 ⁰⁰ –17 ⁰⁰

Gárdonyi Géza Emlékház (Eger, Gárdonyi u. 28.)

március 18 – október 31.	10 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰
november 1 – december 31.	11 ⁰⁰ –15 ⁰⁰
hétfő	SZÜNNAP

Heves Megyei Palócok Népművészete Kiállítóhely (Eger, Dobó u. 12.)

május 1–szeptember 28.	10 ¹⁵ –16 ¹⁵
hétfő	SZÜNNAP
szeptember 30–december 31.	ZÁRVA

Telekessy Patikatörténeti Kiállítás (Eger, Széchenyi u. 18.)

január 1–december 31. kedd – szombat	11 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰
--------------------------------------	-------------------------------------

Valide Szultána Fürdőrom (Eger, Tinódi Sebestyén tér 3.)

április 5–október 31. kedd – vasárnap	10 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
november 1–december 31. minden péntek	13 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰
minden szombat vasárnap	10 ³⁰ – 17 ⁰⁰

Emléktár – Az Egri Dohánygyár Története (Eger, Törvényház u. 4.)

január 1–december 31. szombat	10 ⁰⁰ –16 ⁰⁰
-------------------------------	------------------------------------

Sporttörténeti Kiállítóhely (Eger, Kossuth u. 9. Megyeháza belső udvar)

Január 1. – március 31. (péntek, szombat, vasárnap)	11 ⁰⁰ –15 ⁰⁰
---	------------------------------------

Zsinagóga Galéria (Eger, Kossuth u. 17.)

Felújítás miatt zárva volt 2014. október 1-ig.

Nemzeti ünnepeinken, húsvétkor, pünkösdkor, és Mindenszentek ünnepén a vár és a múzeum nyitva tartott.

- b) A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök
- Komplex jegyet vezettünk be, így egy jeggyel több kiállításunk látogatható. (Vármúzeum, Gárdonyi ház, Palóc kiállítás)
 - 100 Ft-os sétajegyet vezettünk be az egri lakosok számára.
 - 2014-ben indul útjára az Eger Kártya, amely további kedvezményeket biztosít az egri lakosoknak.
 - Az ÉMOP felújításra való tekintettel számos múzeumpedagógiai akciót hirdettünk:
 - Múzeumi barangoló – 2 foglalkozás 1 áráért
 - 100 Ft kedvezmény minden foglalkozás árából
 - A teremőrök, pénztárosok és jegyellenőrök új, egységes formaruhát kaptak. Nemcsak a megjelenésük vált elegánsabbá, hanem bátrabban mertek kérdéseikkel hozzájuk fordulni a látogatók.

c) Látogatószám növelésének tervezett stratégiája

2014-ben közel kétmilliárd forintos beruházás indult az egri vár területén. Az év folyamán számos helyen kényszerültünk lezárásokra, több helyen kellett a látogatók elől elzárni területeket. Ebben az évben számítottunk ugyan a látogatószám csökkenésére, de nem csökkent az érdeklődés az egri vár iránt. Legfontosabb feladatunk volt, hogy fenntartsuk az egri vár iránti érdeklődést, ne riasszuk el a látogatókat. A kiállítások folyamatosan látogathatók voltak, a múzeumpedagógiai foglalkozásokat is zavartalanul megtartottuk. Számos kedvezménnyel (belépőjegyek árának csökkentése, múzeumpedagógiai díjak árának csökkentése) igyekeztünk fenntartani a vár iránti érdeklődést.

d) Az épületen belüli információs eszközök

Információs rendszerünk és eszközeink is megújulnak a vári beruházás során. 2014-ben a legnehezebb feladatunk a látogatók folyamatos és pontos tájékoztatása volt. Nagyon sokszor, néha egy héten belül többször is cserélni kellett az információs táblákat a múzeum területén. Fontos feladatot töltött be Információs pontunk. Megjelent a beruházásról szóló információs kiadvány is, illetve külön honlap működik, melyen folyamatosan lehet tájékozódni a beruházás folyamatáról.

Naponta láttuk el friss információval a látogatókat a felújítás tartalmát és helyszíneit tekintve. Sormenedzsmentet alkalmaztunk a nagyobb rendezvények idején, illetve információs napra is sor került, mely során bemutattuk a felújítás alatt álló részeket.

e) Múzeumi bolt, büfé, kávézó

2014-ben új étterem nyílt az vár területén. Múzeumi boltunkat az Eger Vára Barátainak Köre egyesülettel működtetjük. Az ÉMOP beruházáshoz kapcsolódó múzeumi bolt még nem nyílt meg.

f) Az akadálymentesítés helyzete

2014-ben nem változott az akadálymentesítés helyzete.

g) Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban

Rendszeresen fogadunk fogyatékkal élőket intézményünkben. Tárlatvezetéseket és múzeumpedagógiai foglalkozásokat tartunk szükség esetén.

h) Kiállítások:

Allandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Az egri vár története	72788	60000	113002
Egri Képtár	36808	30000	49102
Börtönkiállítás	49681	40000	59148
Gárdonyi Géza Emlékház	11791	12000	14380
Heves Megyei Palócok Népművészete Kiállítóhely	1182	1500	2488
Az Egri Dohánygyár története	344	500	591
Telekessy Patikátörténeti Kiállítás	5413	5000	5627
Valide Szultána Fürdőrom	-	-	16619

- A **Valide Szultána Fürdőrom** a Dobó István Vármúzeumhoz került. Ünnepeles megnyitójára a „Múzeumok éjszakája” programsorozat keretén belül, 2014. június 21-én került sor. Látogatottsági mutatója igen magas.
- A felújított **Gárdonyi Géza Emlékház**at 2014. március 18-án újra megnyitottuk, ebben az évben látogatóinak száma a tervezettet nagymértékben meghaladta.
- Az **Egri Képtár** végleg bezárt 2014. november 3-tól, mivel a kiállításon szereplő festmények nagyrészt érseki letét volt. Ezt a letétet azonban az Érsekség visszavonta. Ennek ellenére idén látogatóinak létszáma bőven meghaladta a tervezettet.

Új és áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Múlt-Kirakó	1605	10000	39343
Műtárgylesen		-	28687
„Kocsira ládám, hegyibe párnám...” Eger		8000	8785
Isten katonái – a husziták harcai		500	102
A magyar honvédelem 166 éve		2500	4105
Válogatás Don Péter gyűjteményéből		2000	393
Akik hittek Törökországban		300	429
Képek Przemysl város történetéből		2500	13975
Fegyverek üzenete		2000	7125
Zórád Ernő kiállítás		500	7779
Olasz és magyar irodalmi emlékházak		-	6709
Szimbiózis – zsidó témájú képek egy magángyűjteményből		-	305
„A babám és én”		-	714
real/time – Lévy Jenő Harmonogramok 2004–2014		-	384
real/time – Kopasz Tamás Archaikus torzók no. 4.		-	150

- **„Múlt-kirakó”**: Áthúzódó időszaki kiállítás, 2013. október 22-én a Dobó István Vármúzeum Dobó-bástyájában nyílt meg. A Heves megye területéről előkerült régészeti leletekből válogattunk az őskőkortól a Honfoglalásig. Látogatottsága ebben az évben a tervezettnél négyszerese lett.
- **„Műtárgylesen”**: Újdonságok és megújult műtárgyak a múzeum gyűjteményéből. Időszaki kiállítás, mely a Palota földszinti termeiben valósult meg. Ez a kiállítás is nagyszámú látogatót vonzott.
- **„Kocsira ládám, hegyibe párnám”**: A kiállítás a palota földszintjén valósult meg. Palócföldről származó ácsolt és festett ládákat mutat be. A látogatók száma a tervezettet itt is meghaladta.
- **„Az Osztrák-Magyar Monarchia védőbástyája – Przemysl”** Przemysl-i Régió Nemzeti Múzeuma és a Dobó István vármúzeum közös fotókiállítása a Przemysl-i

erődről. A Gótikus Palota Bornemissza termében kapott helyet. A látogatók száma itt is a tervezettnél több mint ötszöröse lett.

- **„Elődeink fegyverei – fegyvereink elődei”**. Áthúzódó (2013. május 24-től) időszaki kiállítás, Péterváry István magángyűjteményéből, melyet a Dobó-bástya 1. szintjén mutattunk be, a tervezettnél nagyobb látogatói létszámmal.
- **Zórád Ernő** (1911-2004) festőművész, a Gárdonyi Géza: Egri csillagok képregény alkotójának kiállítása a Palota földszinti időszaki kiállítótermeiben valósult meg 2014 május 30 – július 4-ig. A látogatói létszám több mint tízszerese lett az előirányzottaknak.

Forráshiány miatt meg nem valósult, erre az évre tervezett kiállítások:

- **„Az első világháború emlékei Heves megyében”**
- **„Így éltek, így éljük...”**

A terveken felül megvalósult kiállítások:

- Az **„Olasz és magyar irodalmi emlékházak”**, (3,5 hét)
- **„A babám és én”** című kamara kiállítás, (3 hét)
- Valamint a két **real/time** program, amely a Múzeumok éjszakája keretében valósult meg a Part Egyesület partnerségével, a Zsinagóga Galériában, illetve a Dobó-bástya teraszán.
- **„I. világháborús képeslapok”** címmel 2014. dec. 16-án.
- A **Schreiber-féle papírszínház** is megelevenedett egy mini-kiállítás keretében, 2014. október 17-én.

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2013. tény	2014. terv	2014. tény
„Kocsira ládám, hegyibe párnám...” – Rozsnyó, Heves		3000	523+677
Országos Akvarell Triennálé és kapcsolódó kiállításai (2) Zsinagóga Galéria		-	áthúzódó kiáll. 166+240
Ybl-kiállítás		-	3962
„Isten katonái – Huszíták a Keresztes Lovagrenddel vívott harcban”		500	102
„166 éves a Magyar Honvédség”		2500	4105

- A **II. Országos Akvarell Triennálé** és az **Ybl-kiállítás** a terveken felül valósult meg. A **II. Országos Akvarell Triennálé** három csatolt kiállítással jött létre: 1. Emlékrekonstrukciók. Szily Géza, az I. Országos Akvarell triennálé nagydíjasának kiállítása a Zsinagóga Galériában, saját helyszínen. 2. „...kiálts rám! s fölkelek!” pályázat Radnóti Miklós halálának évfordulójára. 3. Rajzok verssorokra. Válogatás a Petőfi Irodalmi Múzeum Radnóti illusztrációiból. Támogatók: Holokauszt emlékévé – 2014. és a Nemzeti Kulturális Alap. Az első kettő a Zsinagóga Galériában, a másik kettő a Kepes Intézetben valósult meg.
- Az **Ybl-kiállítás** országos vándorkiállítás, mely a magyar építészet éve jegyében jött létre, a Tinódi-teremben nyílt meg 2014 májusában 2 hét.
- Az **„Isten katonái – Huszíták a Keresztes Lovagrenddel vívott harcban”** című vándorkiállítás a lengyel-magyar barátság hete jegyében nyílt meg. Közreműködők:

Varsói Állami Régészeti Múzeum és a miskolci Herman Ottó Múzeum. A látogatói létszám a tervezettnél kevesebb volt.

- **„166 éves a Magyar Honvédség”**. Ez az országos honvédelmi vándorkiállítás az Agria Parkban kapott helyet. A látogatói létszám bőven túlszámnyalta a tervezettet.

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	2013. tény	2014. terv	2014. tény
A láthatatlan ember arcai (Szeged, Sátoraljaújhely, Sepsiszentgyörgy, Eger)		6000	7403
„Születtem Egerben, amire büszke vagyok” (Budapest)		-	3232
„Műtárgylesen” (Heves)		-	350
Arcon formált világkép (Makó)		-	325
Arcon formált világkép (Csongrád)		-	574

- **„Születtem Egerben, amire büszke vagyok”** a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárral közösen tervezett-rendezett vándorkiállítás, mely Budapesten, a Színház-történeti Múzeumban került megrendezésre, a terveken felül.
- A **„Műtárgylesen”** vándorkiállítás külső helyszínen, a hevesi Helytörténeti Gyűjteményben is bemutatásra került, terveken felül.
- Az **„Arcon formált világkép”** című, Hatvany Lajosról szóló saját kiállításunkat a makói József Attila Múzeum számára kölcsönöztük, 2014. április 30-án nyílt meg.
- Tájházak számára készített állandó kiállításokat a Néprajzi Osztály, melyek a Dobó István Vármúzeum gyűjteményéből kerültek megrendezésre. Ezek a következők: Noszvaj, Gazda- ház újrarendezése. 2014.június 08. Verpelét, Kovácsműhely újrarendezése. 2014.szeptember 10.

i) Látogatottság:

Mutatók	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Összes látogatószám	295604	240000	315788
ebből: teljes árat fizető látogató	118025	70000	98234
kedvezményes árat fizető	94622	80000	118316
ingyenes	82957	90000	99238
Diák látogatók	77003	60000	71760
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	10	10	12

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján nyilvántartani.

2014-ben a várakozásokkal ellentétben tovább nőtt a látogatóink létszáma, azonban bizonyos eltolódás látható az életkorokat figyelembe véve. A diák látogatói létszám csökkent, ennek

okát elsősorban az osztálykirándulások számának csökkenésében látjuk. (Az ok sokszor anyagi indíttatású.) Nagy előrelépést jelentene, ha a MÁV START-tal az országos múzeumokhoz hasonló utazási kedvezményről szóló együttműködési szerződést köthetnénk. Az Egri Vár nemzeti emlékhely lett, ez a státusz indokolná az említett kedvezmény kiterjesztését. Öröndetes tendencia, hogy folyamatosan nő a családok száma. Számos programmal csalogatjuk a családokat az egri várba, akik egyre gyakrabban veszik igénybe a családoknak szóló kedvezményt is. Hosszabb és tartalmasabb időtöltést jelentenek azok a programok, ahol az egész familia együtt töltheti el az idejét. (pl.: különböző játszóházak, történelmi életképek, vitézi próbák, stb.)

Tovább nőtt az érdeklődés számos ingyenes programunk iránt is. (Múzeumok Éjszakája, Egri Vár Napja) Az Egri Vár Napjára például Nyíregyházáról 600 diákot szállító vonat érkezett. Őket kifejezetten ez a program vonzotta Egerbe.

Tovább növekszik a külföldi látogatók létszáma. Külföldi vendégeink nagyobb számban főleg Európai keleti régiójából érkeznek.

6) Közművelődési tevékenység

Mutatók	2013. tény		2014. terv		2014. tény
Tárlatvezetések száma (alkalom)	1714		1400		2242
Ebből szakvezetések száma (alkalom)	25		25		27
Ebből tanulmánytári/látványtári vezetések száma (alkalom) látogatószám (fő)	-	-	-	-	-
Ebből szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött vezetések száma (alkalom)	20		20		27
Ebből idegen nyelvű vezetések száma (alkalom)					32
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma (alkalom) látogatószám (fő)	175	3830	150	3730	150/3413
Diákok részére tartott egyéb rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	18	1097	15	900	24/20273
Egyéb közművelődési rendezvények száma (alkalom) látogatószám (fő)	48	74730	35	60000	42/76406

A múzeumpedagógiai programjaink sikere – a diák látogatók létszámának csökkenése mellett is – töretlen. Leginkább az állandó kiállításainkhoz illetve az Egri Vár történetéhez és Gárdonyi Géza: Egri csillagok című regényéhez kapcsolódó foglalkozásainkat kéri a pedagógusok. (Élet a végvárakban, Kémek Eger oroszlánjai között, Gárdonyi-kuckó, „Fegyvert, s vitézt énelek!”, Zárt ajtók mögött) de sokan igénylik a játékgyűjteményhez kapcsolódó, a játék történetét bemutató, illetve a Börtönkiállításához kapcsolódó foglalkozásokat is. 2014-ben megkezdtük a múzeumpedagógiai foglalkozások újszerű szempontok szerinti átdolgozását. Több interaktív elemet emeltünk be a foglalkozásba, illetve megjelentek bizonyos drámapedagógiai elemek. (pl.: Lajstromjáték – Egerben élek 1552-ben!) A megújító, tartalom bővítő munkát 2015-ben is szeretnénk folytatni.

A legújabb múzeumpedagógiai kezdeményezésünk egy új olvasótábor, a Kötelező olvasmány másképp címet viseli. Hat őszi szombaton keresztül játékos formában ismerkedhetnek meg a gyerekek az Egri csillagok című regény világával és Gárdonyi Géza írói műhelytitkaival.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Tárlatvezetések:

- Magyar Régészet Napja 2014. május 30-31.: tárlatvezetés a Múlt-kirakó című kiállításban (Farkas Csilla, Tóth Zoltán)
- Múzeumok éjszakája 2014. június 21.: tárlatvezetés a Múlt-kirakó című kiállításban (Farkas Csilla, Tóth Zoltán)
- Egri séták, vezetés a Műtárgylesen című kiállítás régészeti részében, 2014. szeptember 09. (Farkas Csilla)
- Az egri vár napja vezetés a Műtárgylesen című kiállítás régészeti részében 2014. szeptember 21. (Farkas Csilla)
- NIF képviselőinek tárlatvezetés a Múlt-kirakó és a Műtárgylesen című kiállításokban 2014. szeptember 23. (Dr. Domboróczki László, Farkas Csilla)
- Vártábor, 2014. június 23.: tárlatvezetés a Múlt-kirakó című kiállításban (Farkas Csilla)

Múzeumpedagógiai foglalkozás, előadás:

- Gutay Mónika: Apc-Berekalja 1., Apc-Farkas-major, Apc 5.-6. sz. és 9. sz. lelőhelyek kutatásairól, régészeti eredményeiről (Előadás) (Apci Könyvtár 2014. október 12. és 2014. december 17.)
- Halász Ágoston: A Dobó téri régészeti feltárásokról. (Előadás) Múzeumok éjszakája (Eger, 2014. 06. 21.)
- Nagy László: A Zárkándy-bástyában lezajlott ásatásokról. (Előadás) Múzeumok éjszakája (Eger, 2014. 06. 21.)
- Nagy László: Beszámoló az egri várban folyó ásatásokról Több alkalommal: Magyar Régészet Napja, Az egri vár napja, Egri Belváros turisztikai bemutatója.
- Tóth Zoltán: Népvándorlás kori viseletrekonstrukciók. Magyar Régészet Napja (2014).
- Tóth Zoltán: Árpád-kori templom- és temető részlet Abasár határában. (Előadás) Abasár, 2014.

Rendezvények:

- Magyar Régészet Napja: 2014. május 30-31. Első alkalommal megrendezett országos rendezvény, a Magyar Régész Szövetség támogatásával.
- Múzeumok éjszakája: 2014. június 21.
- Az egri vár napja: 2014. szeptember 21.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

A Néprajzi Osztály 2014-ben 14 alkalommal vezetett tárlatot, ugyanennyi volt a szakvezetések száma. A tárlatvezetések a „Műtárgylesen” és a „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” időszaki kiállításokban történt.

5 alkalommal tartottunk múzeumpedagógiai foglalkozást a Vártáborban (3 alkalom) összesen 90 fő részvételével, kézműves táborban 20 fő részvételével, „Mi van a ládafiában” címmel 28 fő részvételével

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Szakmai tárlatvezetések ismeretterjesztő előadások:

H. Szilasi Ágota

- Városi séták – Kőkirályné – Alexandriai Szent Katalin kőszobra a Dobó István Vármúzeum állandó kiállításán. július 22. Részvevők kb. 60 fő
- Szubjektív tárlatvezetés a Szimbiózis kiállításban Don Péter esztétával. Zsinagóga Galéria (15 fő), augusztus 15. Tájról tájra – tájbrázolások az Egri Képtárban (Végvári Vigasságok rendezvénysorozatán belül) (21 fő), augusztus 15.
- Magas lóról – ló-ábrázolások az Egri Képtárban, október 17-én (A vár napja rendezvénysorozat keretében) 2 alkalommal (25 + 10 fő)
- Búcsúvezetések az Egri Képtárban a bezárás előtt, október 21. az Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti Tanszékén tanuló hallgatóknak. (86 fő), október 30. múzeumlátogatóknak (13 fő)
- Körösfői Kriesch Aladár újonnan restaurált festményének bemutatása Bóna István festő-restaurátor művésszel EKF Vizuális Művészeti tanszékének kihelyezett órája keretében. november 11. (30 fő)
- Ünnepi könyvhét – Egri Képtár katalógusának bemutatása, június 13. (5 fő)
- Gyógyszerészeti nap – beszélgetés gyerekekkel a Telekessy Patikatörténeti Kiállításban, június 5. (35 fő)

Képzőművészeti Múzeumpedagógia a VÁRMŰHELYBEN (Dobó u. 12.):

Vezeti: Kovácsné Veréb Emese

A Várműhely 2014-es év programjai

- Tematikus foglalkozások/Tematikus napok – Várműhelyben (Dobó u. 12.)
Február 24–március 3. Farsangi tematikus hét
Az iskolai osztályoknak szóló foglalkozásokon a gyerekek megismerkedtek a Heves megyei farsangi népszokásokkal és különleges műhelymunkán vehettek részt.
Maszkot, farsangi bábok vagy mécseset készíthetnek.
Részvétel: 14 csoport, 341 fő
- Április 16. HÚSVÉTVÁRÓ
Az iskolai osztályoknak szóló foglalkozásokon a Húsvétra készülődve a gyerekek megismerhették az ünnephez kapcsolódó palóc népszokásokat. A műhelymunka során húsvéti képet vagy képeslapot készíttek sokszorosító grafikai technikával (papírnyomat, hidegtű) illetve fémdomborítással. A programra a TÁMOP-os együttműködési szerződés alapján fogadtunk csoportokat.
Részvétel: 5 csoport, 95 fő
- November 7–12. Múzeumi Márton nap
Szent Márton napjához fűződő legendák és a gazdag néprajzi hagyományok megjelenítése különböző művészeti technikák segítségével: üvegfestés, hidegtű, pajzsfestés.
Részvétel: 6 csoport, 128 fő

Alkotótáborok – Várműhelyben (Dobó u. 12.)

- június 16–30 MESE-VÁR /papírszínháztól a képregényig/
Egyedi grafikák készítése pasztellkrétával, tussal, akvarellal.
Tűzománc báb és ékszer tervezése és kivitelezése. Alkotás rézkarc technikával.

- június 30–július 4. Élet a végeken...
Makett építése agyagból. Nyomott mintás anyag tervezése és kivitelezése. Bábkészítés. Alkotás sokszorosított grafikai eljárásokkal (hidegtű, papírnyomat).
- augusztus 25–29. MÚLT- IDÉZŐ
Kerámia készítés. Bútorfestés – fára festés. Viaszos batikképek készítése. Tüzzománc képek és ékszerek festése. Különböző művészeti anyagokkal tanulmányok készítése.
A táborok témájához igazodva megismerkedtek a gyerekek a Dobó István Vármúzeum állandó és időszakos kiállításával.
- 2014. augusztus 11–14. Tüzzománc alkotónapok
Középiskolás diákok és felnőttek részére. A résztvevők festő és rekeszománc technikákkal alkothattak.

Heti rendszerességgel tartott foglalkozások – Várműhelyben (Dobó u. 12.)

- Gyermek alkotókör: tanítási rendhez igazodva, hetente szerdán 15.30-17.00-ig
- ebben az időszakban a két diákoknak szóló pályázaton szerepeltek a diákjaink kiváló eredményekkel:
- Diákalkotók VIII. Országos Zománcművészeti Biennále
- „Itt van az ősz, Itt van újra” gyermekeknek meghirdetett képzőművészeti pályázat
- Tüzzománc alkotókör: július-augusztus kivételével keddenként 17.00-20.00-ig
- Az alkotókört rendszeresen látogató tagok közül többen szép eredményt értek el az Amator Artium Országos Képző- és Iparművészeti Tárlaton, valamint az év során önálló kiállítások is születtek a Várműhelyben készült alkotásokból.

Várműhely részvétele a Dobó István Vármúzeum rendezvényein:

- 2014. április 21 Húsvét hétfő
tojásfestő motívumok megismerése és használata: képeslap készítés fémdomborítással, kerámia tojás díszítése, írott tojás készítés
- 2014. május 18. Múzeumi Majális, Budapest
nyomott anyag készítése (Vármúzeum logó felhasználásával)
- 2014. május 24. „Ki játszik ilyet?” Játéknep az Egri Várban
Meseláda festés – kézműves foglalkozás a várudvaron
- 2014. aug. 1-3. II. Gárdonyi Irodalmi Fesztivál
Kézműves foglalkozás gyerekeknek és felnőtteknek nyomott anyag készítése (Gárdonyi kép felhasználásával), Gárdonyi mesehősök - bábkészítés
- 2014. 08. 15-17. Végvári Vigasságok Történelmi Fesztivál
pajzsfestés, tüzzománcozás, nyomott anyag és pergődob készítése
- 2014. okt. 17. Egri Vár Napja
meseláda festés, pajzskészítés, iniciálé-készítés
- 2014. okt. 24-25. Gárdonyi Napok könyvműves műhely részeként a Balassa teremben:
nyomott anyag készítése (Gárdonyi kép felhasználásával), Gárdonyi mesehősök festésével, nyomtatással jegyzetömb és könyvjelző készítés

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT

Az Állományvédelmi csoport tagjai részt vettek a Végvári Vigasságok programjában szereplő gyermekprogramok lebonyolításában, nyílt napot tartottunk a Baktai úti restaurátor műhelyekben, foglalkozásokat a Vártábor résztvevőinek. A Múzeumok hosszú éjszakáján bemutatót rendeztünk a restaurátori munkákból.

- a) Az intézmény 2014-re tervezett közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának teljesülése (Új célcsoportok megszólításának stratégiája, a megvalósítás módja, eszközei, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/).

Az intézmény PR stratégiájának elkészítése céljából a turisztikai szezonban szakember irányításával, közfoglalkoztatottak segítségével, kérdőíves felmérést végeztünk. Az adatok feldolgozása és a megfelelő stratégia kidolgozása 2014 decemberére elkészült. Ennek eredményét remélhetőleg 2015-ben tudjuk hasznosítani.

A felmérés igazolta, hogy a turisztikai piacon nagy átalakulások zajlanak, új tendenciák vannak kialakulóban, új versenytársak jelentek meg környezetünkben, új célcsoportok erősödtek meg (például a Vármúzeum hagyományos diák-célcsoportja mellett erőteljesebben megjelentek a családok).

A felmérés részletesebb kielemezése, és az új stratégia megfogalmazása a 2015-ös év legfontosabb feladatai közé fog tartozni.

A Dobó István Vármúzeumban Múzeumpedagógiai és Közművelődési Osztály működik, melynek legfontosabb feladata 2014-ben is a múzeum tudományos eredményeinek a nagyközönség elé tárása, interpretálása, vagyis a múzeumpedagógiai foglalkozások megtartása, a múzeumi közművelődési programok, fesztiválok szervezése és lebonyolítása volt. 2014-ben új múzeumpedagógiai foglalkozásokat terveztek, illetve számos foglalkozást újragondoltak.

A Baktai úti raktárbázison új raktárhelyiséget kapott az osztály. 2014-ben kialakították raktári rendjüket, beletárolták a múzeumpedagógiai szemléltető eszközöket és demonstrációs eszközöket, illetve elvégezték a revíziót.

Adattárak gyarapodása

Közművelődési adattárakat folyamatosan gyarapítják a kiállításokhoz, múzeumpedagógiai és közművelődési rendezvényekhez kapcsolódó kiadványokkal, szóróanyagokkal a sajtóban megjelenő cikkekkel.

Kiállítások megvalósulásában tervezett részvétel

Az időszaki kiállításokhoz múzeumpedagógiai és közművelődési programokat terveztek.

Az első világháborúhoz kapcsolódóan: *Zsuzsik és Attilák. Otthonok és lövészárkok az első világháborúban* - Komplex, interaktív múzeumpedagógiai program általános és középiskolásoknak, mely során bemutatjuk az első világháború időszakát Gárdonyi Géza: A kürt című kisregénye alapján. (szeptember-december)

A fenti program szinopszisa elkészült, de a kiállítás nem épült meg, így a foglalkozás 2015-re tolódik.

A huszita kiállításához kapcsolódóan: *Kelyhesek és táboríták*. A foglalkozás során a kiállításához kapcsolódóan tisztázták a huszitizmus alapfogalmait, majd a huszita hadviselésről is szó esett. A foglalkozást fegyverbemutató zárta. (március)

A kiállításához kapcsolódóan megtartották a múzeumpedagógiai foglalkozásokat.

A „Kocsira ládám, hegyibe párnám...” című kiállításához kapcsolódóan: múzeumpedagógiai foglalkozások kidolgozása. Palóc díszítőművészet – műhelymunka (szeptember-november)

A fenti programokat a Múzeumi barangoló című foglalkozásaik keretén belül tartották meg. Az első foglalkozás múzeumi óra, a második pedig műhelymunka volt.

A **Megmentett örökség** című régészeti kiállításához kapcsolódó foglalkozás kidolgozása (március-április)

A kiállítás **Műtárgylesen** címmel valósult meg a nyári időszakban. A foglalkozásokat a nyári táborok keretén belül dolgozták ki.

A **Kanócos puskától a gépfegyverig. 166 éves a magyar honvédség** című kiállításához kapcsolódóan fegyverfoglalkozás szervezése (április-május).

A múzeumpedagógiai foglalkozásokon a fegyverek történetét mutatták be a gyerekeknek.

A **lengyel-magyar barátság hetéhez** kapcsolódóan „Magyar királylányok Lengyelhonban” című múzeumpedagógiai program kidolgozása (március).

A program nem valósult meg kapacitás hiánya miatt.

Buli előtt – Fegyverbemutató a középiskolásoknak a +16 című projekt keretén belül szombatonként délután 16.00 órától (április).

A program nem valósult meg kapacitás hiánya miatt.

Múzeumpedagógiai foglalkozások

A múzeumpedagógusokkal és az érintett muzeológusokkal közösen kidolgozták a múzeum éves múzeumpedagógiai tervét. Összeállították, igény szerint megtartották a foglalkozásokat. Több foglalkozást megújítottak, új demonstrációs eszközöket használtak fel, erősítették az interaktivitást.

Az alábbi foglalkozások újulnak meg 2014-ben:

- Kémek Eger oroszánjai között
- Végvári életmód a XVI. században
- „Fegyvert, s vitézt éneklek!”
- Török világ Magyarországon

2014-re tervezett rendezvényeinket megtartották.

Legfontosabb programjaink a következők voltak:

2014. március 21-22. **Magyar – Lengyel Barátság Napja**

A Vármúzeum igazgatósági épületének homlokzatán található emléktáblát felújítottuk, avató ünnepségén a magyar és a lengyel államfő is részt vett.

Emléktáblát avattunk Balassi Bálint kortársának Jan Kochanowski katonaköltő emlékére, aki a várban szolgált a 16. században.

Sor került lengyel és magyar katonai hagyományörző csapatok bemutatkozása és találkozója.

Kiemelt korszak: 16. század és a II. világháború.

Fotókiállítást rendeztünk az alábbi témákban:

- 1914. Az I. világháború 100 éves évfordulójára emlékezve: fotókiállítás a przemysl-i erődről
- A lengyelországi menekültek. Emlékek 1939-ből.

Március 15.

Nyitott kapukkal a múzeum

Tavaszköszöntő az Egrei Várban

Ezen a napon interaktív tárlatvezetések, kézműves foglalkozások várták az érdeklődőket.

Április 11.

A magyar költészet napja

Irodalmi kávéházat szerveztünk Gárdonyi, Balassi, Apor Elemér, Kálnoky László műveire és életművére kapcsolódóan.

Húsvéthétfő

„Hol a tojás, piros tojás?”

Húsvéthétfő a vármúzeumban.

Kézműves foglalkozásra, állatsimogatóba vártuk a legkisebbeket és szüleiket.

Május 1-4.

Egri Csillag Borfesztivál

Múzeumi szakmai, közművelődési programokra, koncertekre került sor a bor és a szőlőművelés jegyében. *A program Eger város egyik legfontosabb borász rendezvénye.*

Május 18.

Múzeumi világnap

Interaktív tárlatvezetések, szakmai programok várták a látogatókat a múzeum kiállításában.

Május 23-24.

Gyermeknap

„Ki játszik ilyet?...” Játéknapok az Egri Várban

Vitézi próba, játszóházak, Gárdonyi-kuckó, játékiállítás, játékkészítés voltak a leglátogatottabb programjaink. A program különlegességét a múzeumi környezet és a múzeumpedagógiai módszertan adja. Része a városban rendezett hasonló gyermeknap programoknak.

Május 30-31.

A magyar régészet napja

Intézményünk számos szakmai programmal csatlakozott az országos kezdeményezéshez. Rendkívüli tárlatvezetés, ásatási bemutatók, ismeretterjesztő előadások várták az érdeklődőket.

Június 21.

Múzeumok Éjszakája – Fáklyafényben a múzeum

Ezen az éjszakán a Dobó István Vármúzeum tartalmas programokkal várta a látogatókat ingyenes belépési lehetőséggel.

Kiállítások éjszakája, tánc a tűz körül, fáklyás kazamata-látogatás várta az érdeklődőket. A nap különlegességét adta, hogy Eger város több intézményével összefogva szerveztük programjainkat.

A Dobó-bástyában restaurátor műhelyt rendeztünk be ezen az éjszakán. A városrehabilitáció valamint a vári rekonstrukció során előkerült szenzációs régészeti leleteket mutatták be régészeink és restaurátoraink.

Július – augusztus – minden hétfő

Zárt ajtók mögött

Interaktív tárlatvezetés zajlott hétfőnként *Az egri vár története* című kiállításban 11.00 és 14.00 órától. A különleges program az Egri Vár társadalomtörténetét mutatta be.

Július - augusztus

Fáklyás Kazamata-vezetés

Izgalmas séta zajlott a vár földalatti erőrendszerében minden csütörtökön, pénteken és szombaton 20.00 és 21.00 órától. *Garantált program.*

Augusztus 1-3.

Gárdonyi Irodalmi Fesztivál

Egy csodálatos nyári hétvége, melyen nyitott könyvvé válik a magyar irodalom mindenki számára!

Családi programok, irodalmi játszóházak, Gárdonyi-kuckó, vitézi próba, Várműhely, koncertek, irodalmi műsorok zajlottak a magyar irodalom és Gárdonyi Géza jegyében.

Augusztus 15-17.

Végyári Vigasságok Történelmi Fesztivál

Ostrom, vitézi próbák, haditorna bemutatók, koncertek

A fesztivál az egyik legismertebb magyarországi történelmi fesztivál, fontos helyszíne a tudományos eredmények interpretálásának. Az Ostrom, az 1552-es események újrájátszása adja a programok gerincét.

Augusztus 20.

Pezsgős tűzijáték

Fáklyás kamata-vezetés, tűzijáték egy pohár pezsgővel az Egri Várban.

Szeptember 10-október 17-ig

Hold és csillagok

A programsorozatban emlékülésre, történelmi interpretációkra, fegyverbemutatókra kerül sor az 1552-es ostrom 38 napjának emlékére. *A programsorozat a Múzeumok Őszi Fesztiválja része.*

Október 17.

Az Egri Vár Napja

Tisztelgés az egri hősök előtt

Koszorúzás, múzeumpedagógiai és kézműves foglalkozások, emléktábla avatás Balassi Bálint tiszteletére, haditorna bemutatók várták a látogatókat. *A programsorozat a Múzeumok Őszi Fesztiválja része.* Ezen a napon a látogatók ingyenesen vehetnek részt a programokon.

Október 23-24.

Gárdonyi Napok

Családi programok, Gárdonyi-kuckó, tudományos emlékülés, koszorúzás, irodalmi teadélután zajlott Gárdonyi Géza emlékére. *A program a Múzeumok Őszi fesztiváljának egyik eleme.*

Fesztiváljainkon rendszeresen tartunk úgynevezett nulladik, szakmai napot. Ekkor muzeológusaink mutatják be az állandó illetve időszakos tárlatainkat az érdeklődőknek.

Rendszeresen rendezünk látogatóinknak, illetve az egri érdeklődőknek tudományos- ismeretterjesztő előadásokat legfrissebb kutatási eredményeinkről.

Kisebb szakmai rendezvényeink:

- Cseh Tamás fórum
- Ybl emléknapi
- Tárgydoktor rendezvény
- Tanárok éjszakája
- Múzeumpedagógiai szakmai napok

Külsős rendezvények:

- csapatépítő tréningek
- céges rendezvények
- esküvők

A megszüntetett Művészetek Háza által elnyert, és tőlük – fenntartói közgyűlési határozat alapján – átvett projektjeink voltak 2014-ben.

1. <u>TIOP-1.2.2-08/1 Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése</u> (Projekt fenntartási kötelezettség)		
A fenntartás során megvalósult tevékenységi formák		fő
Gyermek alkotókör: tanítási rendhez igazodva, hetente szerdán 15.30-17.00-ig (1 foglalkozás 2 tanulási alkalomnak számít a TIOP fenntartási jelentésben)	31 foglalk.	303
Tűzzománc alkotókör: július-augusztus kivételével keddenként 17.00-20.00-ig (1 foglalkozás 3 tanulási alkalomnak számít a TIOP fenntartási jelentésben)	37 foglalk.	240
Tematikus nyári napközis alkotótábor: 2014. június 16-20. naponta 9.00-16.00 (1 nap 6 tanulási alkalomnak számít a TIOP fenntartási jelentésben)	5 nap	25 fő/nap
Tűzzománc alkotónapok 2014. augusztus 11 – 14. naponta 9.00-16.00 (1 nap 6 tanulási alkalomnak számít a TIOP fenntartási jelentésben)	4 nap	39

2. <u>TÁMOP 3.2.11/10-1-2010-0145:</u> Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása Kreatív interakció/Képzőművészet népszerűsítése Egerben (Projekt fenntartási kötelezettség)		
A fenntartás során megvalósult tevékenységi formák:	alkalom	fő
Heti szakkör óvodás csoport részére együttműködési szerződés alapján – óvodapedagógus és a múzeumpedagógus irányításával részben külső helyszínen	18	15 fő/alkalom
Heti szakkörök középiskolás diákok részére, együttműködési szerződést kötött intézmények részvételével – szaktanárok és a múzeumpedagógus irányításával részben külső helyszínen	102	33 fő/alkalom
Témanap kapcsolódva a Dobó István Vármúzeum rendezvényeihez) <ul style="list-style-type: none"> • Végvári Vigasság 2014. 08.15. • Egri Vár Napja 2014.10.17. 	2	200

3. <u>TÁMOP 3.2.8.B-12/1-2012-0007:</u>Múzeumok Mindenkinek Program – Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése Látásra nevelés/ Képző- és iparművészet népszerűsítése Egerben(Projekt fenntartási kötelezettség)		
A fenntartás során megvalósult tevékenységi formák:	alkalom	fő

<u>Műhelymunka sorozat</u> együttműködési szerződést kötött intézmények részvételével – szaktanárok és a múzeumpedagógus irányításával részben külső helyszínen	40	10 fő/alk.
<u>Szünidei múzeumi gyermekfoglalkoztató napok - táborok</u> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.06.30-07.04. • 2014.08.25-29. 	2x5nap	39 fő/nap
<u>Múzeumi nap</u> kapcsolódva a Dobó István Vármúzeum rendezvényeihez) <ul style="list-style-type: none"> • Gárdonyi Napok 2014.10.24 • Gárdonyi Napok 2014.10.25 	2	60
<u>Egész napos családi foglalkozás</u> (kapcsolódva a Dobó István Vármúzeum rendezvényeihez) <ul style="list-style-type: none"> • Húsvét hétfő 2014.04.21. • „Ki játszik ilyen” 2014.05.24 • Végvári Vigasságok 2014. 08.16 - 08.17. • Gárdonyi Irodalmi Fesztivál 2014.08.01 - 08.02 - 08.03. 	7	210

b) Közművelődési programok bevételei (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

Mutatók	2013. tény	2014. terv	2014. tény
Jegyár-bevétel	142 271 090 Ft	84 873 000 Ft	117 949 224
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele	1 272 008 Ft	1 200 000 Ft	1 805 492

7) Pályázati tevékenység

a) Pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
NKA – A Dobó István Vármúzeum kortárs képzőművészeti technikai fejlesztésére – az országos Akvarell Triennálék lebonyolításához	724.600	0	H. Szilasi Ágota
NKA – Műtárgyvásárlásra Rostás Bea Piros szobrászművész alkotásaiból	2.003.806	0	H. Szilasi Ágota
Végvári Vigasságok történelmi fesztivál 2014. évi megrendezése	6.500.000	3.000.000	Szalaiiné Király Júlia
A Hol terem a magyar vitéz? közművelődési programok megrendezése az Egri Vár	1.455.000	300.000	Szalaiiné Király Júlia

Napján a Dobó István Vármúzeumban			
Földre néző szem, égre néző lélek Gárdonyi Napok rendezvényei lebonyolítása Egerben, valamint kiadvány megjelenítése	3.272.720	1.000.000	Szalainé Király Júlia
Múzeumok Éjszakája megvalósítása Egerben – Fáklyafényben a Város címmel	300.000	200.000	Szalainé Király Júlia
Műtárgyak vásárlása a Péterváry-féle fegyvergyűjteményből	2.000.000	1.000.000	Bujdosné dr. Pap Györgyi
NKA – festmény restaurálása: XVIII. századi mester: Kálvária (Feltehetően 1753) olaj, vászon festmény restaurálására és díszkerettel való ellátására	2.000.000	0	H. Szilasi Ágota
NKA – Szakrális kisgrafikák a Dobó István Vármúzeum képzőművészeti gyűjteményéből – időszaki vándorkiállításra	4.000.000	0	H. Szilasi Ágota
A II. egri országos Akvarell Triennálé megrendezése, katalógus elkészítése	5.263.110	1.000.000	H. Szilasi Ágota
NKA – A II. Gárdonyi Irodalmi Fesztivál megrendezésére	13.600.000	0	Sz. Király Júlia
Bujdosné dr. Pap Györgyi (szerk.): Studia Agriensia: A Végvár és mentalitás a kora újkori Európában című kötet megjelenítése (magyar, angol resume)	1.236.000	800.000	Bujdosné dr. Pap Györgyi
Schreiber Papírszínház restaurálása	738.000	600.000	Császi Irén
Érseki díszkötetek restaurálása	556.000	200.000	H. Szilasi Ágota
Az elveszett világok vándorkiállítás, a hozzá kapcsolódó kiadványok és múzeumpedagógiai program megvalósítása	5.999.264	2.500.000	Császi Irén
Kiállítások és kiegészítő programok az egri Zsinagóga Galériában	3.000.000	3.000.000	H. Szilasi Ágota
Örökségünk védelme és jövője tudományos konferencia – 2013-ból áthozott pályázat NKA	1.000.000	600.000	H. Szilasi Ágota

- **Végvári Vigasságok történelmi fesztivál 2014. évi megrendezése** – 2014. augusztus 15-17-én megvalósult, a pályázat lezárult.

A fesztivál a 16. században élt várvédők és török ostromlók küzdelmeit, mindennapjait, a kulturális életet és az akkori gasztronómia jellemzőit kívánja bemutatni. A három napos programot az 1552-es diadal történelmi eseményeire és *Gárdonyi Géza Egri csillagok* című regényére építjük. Az 1552-es diadal történetét elemeire bontjuk, így az ostromot és annak előzményeit is megismerheti a közönség. A fesztivál gerincét Dobó Egerbe érkezésétől a fontosabb mozzanatok felelevenítése adja - egészen a diadalig. A főbb, meghatározó események között kulturális és ismeretterjesztő programokat kínálunk, megteremtve ezzel az igazi középkori kavalkád hangulatát az Egri Várban. Célunk, hogy a fesztivál programjaival több korcsoportot is megszólítsunk. A haditorna, tüzérségi és fegyveres bemutatók a haditorna szerelmeseinek, az interaktív tárlatvezetések a múzeum iránt érdeklődőknek, a bábszínházi, gyerekeknek szóló programok (vitézi próba, zoknicsata, Apródszínház) a családoknak szólnak, az esti nagykoncertekkel pedig a fiatal korosztályt kívánjuk behívni és megismertetni velük a történelmi fesztiválok kínálatát.

- **A Hol terem a magyar vitéz? közművelődési programok megrendezése az Egri Vár Napján a Dobó István Vármúzeumban – 2014.** október 17-én megvalósult, a pályázat lezárult.

A Dobó István Vármúzeum 2002. október 17-én rendezte meg először AZ EGRI VÁR NAPJA elnevezésű programját, mellyel az 1552-es hősiek várvédelem emléke előtt tisztelg.

Október 17-én minden évben a vár és a Dobó István Vármúzeum programjai, valamint Az egri vár története, Képtár, Kazamata és kőtár című kiállítások szabadon látogathatók.

Az érdeklődők kézműves és múzeumi foglalkozásokon vehetnek részt, megtekinthetik a restaurátor műhelyt is. A nap programját haditorna bemutatók, zenés, táncos produkciók, bábjáték, tradicionális mesterségeket folytató mesteremberek bemutatója, Dobó apródjai – zoknicsata, vásári komédia és őrségváltás (10 órától 15 óráig) színesíti. 12 óraker koszorúzásra és megemlékezésre kerül sor a Hősök termében.

- **Földre néző szem, égre néző lélek Gárdonyi Napok rendezvényei lebonyolítása Egerben, valamint kiadvány megjelenítése**

A Dobó István Vármúzeum megalakulása óta nagy gondot fordít a Gárdonyi életmű ápolására, az író kultuszának életben tartására, erősítésre. Az elmúlt évek során számos szakmai, ismeretterjesztő és kulturális rendezvényünk vált tradícióvá. A Gárdonyi Napokat 2000 óta minden évben megrendezzük. A kezdetben 1 napos program időközben 3 napos ünnepsorozattá vált. 2014-ben az alábbi programelemeket valósítottuk meg:

1. Egri csillagok – kötelező olvasmány: másképp. A regény interaktív feldolgozása 6. osztályos gyermekek részére 6 héten keresztül, szombatonként.
2. Múzeumpedagógiai tematikus hét – 2014. október 20-24.
3. Gárdonyi Napok – programsorozat Gárdonyi Géza emlékére 2014. október 24-26.

- **Múzeumok Éjszakája megvalósítása Egerben – Fáklyafényben a Város címmel** Esemény megvalósult, a pályázat lezárult.

- **Műtárgyak vásárlása a Péterváry-féle fegyvergyűjteményből.** A perzsa vértet megvásárlása megtörtént. A pályázat 2014-ben lezárult.

- **Bujdosné dr. Pap Györgyi (szerk.): Studia Agriensia: A Végvár és mentalitás a kora újkori Európában című kötet megjelenítése** (magyar, angol resume). A kötet szerkesztés megtörtént, a nyomdai munkálatok miatt a pályázat még nem zárult le. Várható lezárás: 2015. április.

- **Schreiber Papírszínház restaurálása** – A restaurálást Meggyes Anita okleveles bőr- és papírrestaurátor művész végezte. Gyűjteményünkben egyedüli helyet foglal el a 24 történethez készült papírszínház kollekciónak. Hazai szinten is csupán néhány szóróanyag darab található közgyűjteményben. A restaurálás lehetővé teszi vándor, majd állandó kiállítás keretében, 2015-től tervezett bemutatásukat. A pályázati beszámoló a honlapon elérhető. A pályázat 2014-ben sikeresen lezárult

- **Érseki díszkötetek restaurálása**

Iparművészeti gyűjtemény Ltsz: 55.478.1

Az NKA pályázatán elnyert összegből restaurálásra került díszkötet kivételes helyet foglalnak el a műtárgy-állományunkban: a Dr. Samassa József (1828-1912) egri érsek, nevéhez kötődő, összesen 18 darabból álló gyűjtemény egyike. A részben nyomtatott, részben kézzel írt és díszített lapok Egerben készültek (Érseki Líceumi Nyomda), a díszkötések pedig a budapesti Morzsnányi József Díszműves Díszalbum Érem és Egyleti Jelvény készítő munkája. Szintén károsodott a 2008. évi gázos fertőtlenítés során. Az igényelt 556.000 Ft-ból 200.000 Ft-ot nyertünk, melyből egy kötet restaurálását tudtuk elvégezni. A munkát Meggyes Anita okleveles bőr- és papírrestaurátor művész végezte, az albumot díszítő veretek konzerválását/restaurálását Veresné Vendrei Katalin, a múzeum fémrestaurátorának szakmai tanácsait, tapasztalatait meghallgatva és azokat követve végezte.

Terv szerint megvalósult.

- **Az elveszett világok** (Kocsira párnám, hegyibe párnám...) vándorkiállítás, a hozzá kapcsolódó kiadványok és múzeumpedagógiai program megvalósítása 2014-ben folyamatos volt. A pályázat 2015 februárjában zárul le.

- **Kiállítások és kiegészítő programok az egri Zsinagóga Galériában**

MAGYAR HOLOKAUSZT EMLÉKÉV – 2014 Kiállítások és kiegészítő programok az egri Zsinagóga Galériában és a társult intézményekben – 2014. június 12 – 2015. május

A MAGYAR HOLOKAUSZT EMLÉKÉV- 2014 pályázati kiíráson elnyert 3.000.000 Ft-ot egy közel fél év időtartamú rendezvénysorozat megvalósítására kívántuk fordítani. Az előre eltervezett időpontot a zsinagóga betervezett felújításának időpontjához igazítottuk. A munkálatok nem kezdődtek el csak majdnem fél évvel később. Ezért a programjaink az eredeti tervnek megfelelően nem tudtak megvalósulni. Az összekuszálódott helyzetben mégis igyekszünk valamennyi programelemet megvalósítani – határidő módosítási kérelmünk folyamatban van.

Megvalósult: Szimbiozis – Válogatás Don Péter magángyűjteményéből – Zsidó témájú kortárs festmények - ötvenkét 20. századi és kortárs alkotó szobrai, festményei és grafikái. Képzőművészeti kiállítás kiadvánnyal, szubjektív tárlatvezetéssel (augusztus 5.). Katalógus előszót írta L. Nóra (El Hasszan Róza).

Tervezve: 2014. november 28 – 2015. február 28. – Valóra váltta: 2104. július 4 – augusztus 20.

Megvalósult: DVORÁK-PATKA SZÍNHÁZ: „Oly korban éltem én” – Radnóti Miklós est – Zsinagóga Galériában

Tervezett időpont: 2014. november 9. (Radnóti Miklós születésnapja)- Létrejött: augusztus 2. Gárdonyi Irodalmi Fesztiválhoz kapcsolódóan

- **Országos Akvarell Triennálé és csatolt kiállításai két helyszínen megvalósult.**
 - Országos Akvarell Triennálé (Kepes Intézet – közös megállapodással)

- Szily Géza, az I. Országos Akvarell Triennálé nagydíjasának kamara kiállítása (Kepes Intézet)
- „...kiálts rám! s fölkelek!” – tematikus pályázat Radnóti Miklós versinspirációi (Zsinagóga Galéria – saját telephely)
- Rajzok verssorokra – válogatás a Petődi Irodalmi Múzeum Radnóti-illusztrációiból (Zsinagóga Galéria)

Eger városának 1968 óta az egyetlen országos jelentőségű kortárs képzőművészeti kiállítása az Országos Akvarell Biennálé – 2009-től Triennálé –, mely sok művészt, művészetet szerető embert mozgat meg, s amelynek nemzetközi viszonylatban is hírneve van.

Az egyre több szabadbeadású kiállításához hasonlóan ebben az évben mi is az internetes kiírás-terjesztés és beadás mellett döntöttünk. A triennáléra 146 művész 353 művel, a Radnóti pályázatra 44 művész 77 művel pályázott. Az október 22-én megtartott válogató zsűri döntése alapján 108 alkotó 195 festménye (triennálé) illetve 33 alkotó 45 pályamunkája (Radnóti pályázat) kerül kiállításra. A megnyitó ünnepségen négy díj kerül átadásra a díjzsűri döntése alapján: az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága fődíját Földi Péter, Eger Megyei Jogú Város Polgármesterének díját Fehér László, Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének díját Urbán Tibor, valamint az Eszterházy Károly Főiskola fiatal alkotónak alapított díját Ferenc Réka kapta.

A triennálé megnyitója nagy siker volt, a látogatók száma a téli időszakban sajnos nem éri el a korábban megszokott számot, de 2015-ben még több tárlatvezetést – elsősorban diákoknak főiskolásoknak – szervezünk. és a technikát alkalmazó múzeumpedagógiai foglalkozásokat.

Tervezett időpont: 2014. szeptember 17 – november 15. – Valóra vált: 2014. december 13 – 2015. március 15.

A katalógus 2015 áprilisában jelenik meg.

- **Örökségünk védelme és jövője tudományos konferencia** – 2013-ból áthozott pályázat NKA 600.000 Ft-os támogatásával.

Megvalósítás: 2014. február 7-8.

A konferencián 28 előadó vett részt. Terveinknek megfelelően a szakmai és a laikus érdeklődés is kiemelkedő volt. Az előadók részéről a különböző szakterületekről meghívott szakértők tanácskozását fontosnak és eredményesnek értékelhetjük. A politikai döntéshozók, intézményfenntartók figyelme is megnyilvánult. A hasonló témában kutató szakemberek a személyes találkozás lehetőségét is fontosnak tartották. A laikus közönség pedig kimondottan hasznosnak minősítette a kutatások és az ismeretátadás ilyen jellegű nyilvánosságra kerülését. Hallgatóság a két nap folyamán az előadókon kívül 40-70 fő között mozgott, ami egy szakmai jellegű konferencián kimondottan jónak ítéhető.

A megítélt támogatást az előadók tiszteletdíjára, szállásuk fedezésére, csoportos étkeztetésre és reklámanyag készítésre használtuk fel.

Terv szerint megvalósult, pályázat lezárult.

PÁLYÁZATON NEM NYERT PROJEKTEK:

XVIII. SZÁZADI MESTER: KÁLVÁRIA festmény restaurálása és díszkerettel való ellátása (Feltehetően **1753**) olaj, vászon 167x76 cm

Az NKA Közgyűjteményi Kollégiumához beadott pályázatban 1 db festmény restaurálását és díszkerettel való ellátását kívántuk megpályázni. A festmény felcsavart állapotban, vakkeret nélkül, elkoszolódva került megvásárlásra 2012-ben az NKA támogatásával. A festmény kvalitásai ebben az állapotában is látszanak, a provinciális barokk Eger környéki kiemelkedő darabja lenne restaurálás és keretbefoglalás után. Az egri egyházmegyében az XVIII. század közepén több mester dolgozott, néhányuknak a nevét is ismerjük és életművük a kutatások során egyre összetettebb

képet mutat. Mihelyt feltáruhatnak a kép részletei – egy későbbi restaurálás során – lehetséges, hogy egy jó nevű mester oeuvre-jét fogja gyarapítani. A Képes imák című kiállítás egyik kiemelt darabja lehetett volna.

KÉPES IMÁK – időszaki, vándorkiállítás

Szagrális kisgrafikák a Dobó István Vármúzeum Képzőművészeti gyűjteményében

Az egi Dobó István Vármúzeumban az 1980-as évek közepén a szagrális kisgrafikák tekintetében kiterjedt gyűjtő- és kutatómunka zajlott. 1985-86-ban egy igen különleges műtárgy-együttes megvételére nyílt lehetőség – közel 1300 db – **Gond Ignác** (1841-1910) stomfai katolikus plébános, amatőr régész az európai (antwerpeni, ausburgi, bécsi) és magyarországi (pozsonyi, budai) barokk szentképmetsző műhelyek metszőinek és rajzolóinak műveit felölelő gyűjteményét. Emellett a történelmi Magyarország barokk búcsújáró helyeinek (kiemelten Mária kegyhelyeinek) kegyszobrairól, kegyképeiről és általában a szentképkultusról sok érdekes adalékkal szolgál gyűjteménye. Az addigi gyűjteményhez társulva immár a kis ájtatos képek hazai kultuszának sokszínűségét birtokolhatja az egi múzeum. Tervezett időszaki kiállításunk elsősorban az eddig még soha sem látott Gond-féle metszetgyűjtemény legkiemelkedőbb darabjainak, azon belül is a szagrális kisgrafikák restaurálás és keretezés utáni bemutatását tűzte ki célul (250 db) egyéb, a provinciális helyi barokk mesterek festményeivel és faszobraival kiegészítve.

ROSTÁS BEA POROS alkotásinak megvásárlása

A Dobó István Vármúzeum képzőművészeti gyűjteményében Heves megyében és kiemelten Egerben élő vagy született művészek alkotásait is gyűjtjük. A gyűjtemény színvonalas fejlesztése kiemelt feladatunk. Olyan fiatal, egyre nagyobb hazai és nemzetközi sikereket elért alkotótól szerettünk volna megvenni néhány jellemző alkotást (rajzokat és kispasztikát), akinek munkássága jelenleg meghatározó környezetünkben. Fontosnak tartottuk volna munkássága dokumentálását gyűjteményünkben, hiszen eddig egyetlen alkotással sem rendelkezünk grafikáit és szobraiát illetően.

MŰALKOTÁSOK LÉTREHOZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TECHNIKAI ESZKÖZÖZ

Az NKA Vizuális Művészetek Kollégiumához az Akvarell Triennálé infrastrukturális háttérének kiépítése érdekében adtunk be pályázatot, bár tudtuk, hogy a kiírásnak nem felelünk meg tökéletesen. Az idei év innovációja a beadás digitálissá tétele volt. Pályázati kiírás internetes közzététele, az alkotások fotón való beadása, illetve a zsűri vetített fotók alapján való lebonyolítása volt az, mellyel az idén első ízben megpróbálkozunk. Ennek a lebonyolítási módnak és a jövőbeni rendszeressé tételének elengedhetetlen feltétele, hogy megfelelő eszközparkkal rendelkezünk. A begyűjtéshez jó minőségű és modern operációs rendszerrel bíró számítógépre, a beérkező pályázati anyag nyilvántartására, tárolására nagy tárhellyel rendelkező külső hordozóra, a zsűri lebonyolításához nagy fényerejű projektorra, a művek és az esemény dokumentálására jó minőségű fényképezőgépre van szükségünk.

Az akvarell műfajának országos digitális adatbázisát is tervezzük létrehozni a korábbi és az ezt követő kiállítások anyagára építetten, hiszen múzeumunk gyűjteménye, a magyar akvarellistákkal való évtizedes jó kapcsolat (Magyar Vízfestők Társasága) kimondottan alkalmas erre.

Új Magyarország Fejlesztési Tervhez vagy Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó pályázatok	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
---	------------------	-------------------------	---------

megnevezése			
TÁMOP 3.2.12-12/1-2012-0010	7.438.200	7.438.200	S. Fekete Ágnes

- TÁMOP 3.2.12/1-2012-0010 „Kulturális szakemberek továbbképzése a szolgáltatásfejlesztés érdekében Heves megyében” (2012-2015)

A képzésbe bevont munkavállalók száma: 23 fő, de néhány kolléga több tanfolyamot is végez vagy végzett, így összesen 38 képzés valósul meg a pályázat jóvoltából.

A képzések és a résztvevők száma:

- Angol nyelvi képzések 150 óras: A2: újrakezdő 3-4 modul: 8 fő
- Kiállításrendezés A-Z-ig képzés: 2 fő
- Felsőfokú Gyűjtemény és Raktárkezelői tanfolyam: 1 fő
- Múzeumi vezetői ismeretek képzés: 3 fő
- Múzeumi kommunikáció képzés: 3 fő
- Projekt módszer a múzeumpedagógiában: 2 fő
- EU pályázatíró és projektmenedzser képzés: 1 fő

2014-ben az alábbi képzéseket végezték el a kollégák:

SZEMÉLYES ADATOK			TERV			Teljesítés
Név	Munkakör	Képzetség	Képzési forma	Év	Óra-szám	Irányultság
Balázs Péter	kisegítő, adatrögzítő	középfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	120	Kiállításrendezés A-Z-ig, MOKK
Benedek Attila	adatrögzítő-gyűjteménykezelő	középfokú	OKJ-s tanfolyam jellegű szakmai képzés	2013-2014	400	Gyűjtemény és raktárkezelő felsőfokú tanfolyam, Magyar Nemzeti Múzeum
Berecz Mátyás	múzeumigazgató	felsőfokú	vezetőképzés	2014	120	Múzeumi vezetői ismeretek, MOKK
Halász Noémi	sajtóreferens	felsőfokú	akkreditált tanfolyam	2014	120	EU-s pályázati és projektmenedzser, KulturÁsz, Debrecen
Bujdosné dr. Pap Györgyi	igazgatóhelyettes	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	120	Múzeumi vezetői ismeretek, MOKK
Császi Irén	néprajzkutató-muzeológus	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	30	Mire jó a múzeum? Néprajzi Múzeum
Halász Noémi	sajtóreferens	felsőfokú	akkreditált tanfolyam	2014	60	Múzeumi kommunikáció, MOKK
Halászné Szilasi Ágota	művészettörténész-muzeológus	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	120	Múzeumi vezetői ismeretek, MOKK
Kovácsné Veréb Emese	múzeumpedagóguskul t.szerv	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	120	szakirányú továbbképzés
Nahóczkiné Jakus Sára	tárlatvezető	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	60	Múzeumi kommunikáció, MOKK
Szalai Király Júlia	irodalomtörténész-muzeológus	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	60	Projekt módszer a múzeumpedagógiában MOKK
Szécsényi Orsolya	közönségkapcsolati-igazgatóhelyettes	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	60	Múzeumi kommunikáció, MOKK
Forgó Emese	múzeumpedagógus	felsőfokú	akkreditált, tanfolyam	2014	60	Projekt módszer a múzeumpedagógiában MOKK

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
-			

8) Kommunikációs tevékenység

Mutatók	2013. tény	2014. terv	2014. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	84	30	40
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	53	25	84
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	176	150	137
E-sajtó	376	250	288
Fizetett hirdetések száma (médiumtól függetlenül, becslés érték)	118	35	59

A múzeum (külső) kommunikációs tevékenységének a célja a látogatók és a közönség tájékoztatása az intézmény kiállításairól, programjairól és aktuális híreiről, valamint a múzeum szakmai tevékenységéről és tudományos eredményeiről. 2014. évre tervezett mutatókat sikerült jobban teljesíteni - különösen a rádiós megjelenések esetében- de valamennyi tervezett mutatónál tapasztalható a jelentős emelkedés, egyetlen kivétellel: írott sajtóban történő megjelenés. Oka, hogy az elektronikus médiában való megjelenés gyorsabb, hatékonyabb és szélesebb körű tájékoztatást jelent, jobban igazodik a jelenkor látogatóinak tájékozódási szokásaihoz.

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

A médiában való megjelenést leginkább a feltárásokról, kiemelkedő leletekről, kiállításokról, és a régészethez köthető rendezvényekről (Magyar Régészet Napja) szóló riportok, beszámolók jelentik.

- TV: MTV, Eger TV, Gyöngyös TV, Hatvani TV
- Rádió: Kossuth, Szent István, Rádió Eger, Dió Rádió
- Írott sajtó: Hevesi Hírlap, Heves. Társadalmi, gazdasági, szépirodalmi folyóirat.
- E-sajtó: www.hurado.hu, www.blikk.hu, www.heol.hu, HatvanOnline

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

TV:

- Örökségünk védelme és jövője konferenciáról (február 8.)
- Városi séták – Kőkirályné c. előadás TV felvétellel. július 22. Azóta többször lejátszva Városi TV-ben.
- Forgasztás a Zsinagógában egy négy részes sorozathoz, mely a zsinagógákról szól. A Via Sat TV-ben kerül majd bemutatásra. (december 2.)
- Országos Akvarell Triennáléről Városi TV (december 13.)
- Karácsonyi tárlatvezetésről Városi TV (december 20.)

Rádió:

- Szent István Rádió (Riporter Tikovits Ernő)
- Szász Endre Bűnbeesés c. festménye a Dobó István Vármúzeumban. (letét)
- Kőkirályné (július 16.)
- A noszvaji református templom kazettás famennyezet a Dobó István Vármúzeumban (augusztus 19.)
- Kossuth Rádió (riporter Pilissy Csenge)
- A pétervásári kastély
- Szász Endre festménye a Dobó István Vármúzeumban (február 13.)
- Estei Hippolit püspök freskó-címerének megromlott állapotáról és restaurálásáról (szeptember 5.)
- Országos Akvarell Triennáléről (december 13.)

Írott sajtóban:

- Kiss Balázs (Múzeumi Magazin) Szász Endre festményéről
- Szomszéd Eszter: Estei Hippolit püspök freskó-címerének restaurálásáról

E-sajtó:

Örökségünk védelme és jövője:

<http://eger.hu/hu/hirek/vezeto-hirek/c/oroksegunk-vedelme-es-jovoje-6314>

<http://archeologia.hu/oroksegunk-vedelme-es-jovoje>

<http://www.varbaratikoreger.hu/>

<http://eger.hu/hu/hirek/vezeto-hirek/c/oroksegunk-vedelme-es-jovoje-6314>

<http://radioeger.hu/hir.php?htip=helyi&hirid=1033>

Isten katonái:

<http://www.eger.hu/hu/hirek/kultura/c/a-huszita-mozgalom-rejtelyei-6315>

<http://partmagazin.hu/huszita-katonak-es-rejtelyes-varak-kiallitas-egerben/>

<http://www.heol.hu/heves/kozelet/huszitak-es-rejtelyes-varak-nyomaban-537688>

http://egriprogramok.hu/hu/esemenyek/view/257902/date/2014-02-06/211.html?return_to=L2h1L2VzZW11bnllay9kYXRILzIwMTQtMDItMDYvMjExLmh0bWw%3D

<http://www.tveger.hu/tag/zsinagoga-galeria/>

<http://www.tveger.hu/tag/zsinagoga-galeria/>

Zórád Ernő:

<http://www.eger.hu/hu/hirek/kultura/c/zorad-erno-kepregenyei-diafilmjei-akvarelljei-7427>

Alexandriai Szent Katalin szobra az egri várban

<http://www.egriprogramok.hu/hu/component/jcalpro/view/261072/2012-11-29.html>

<http://mindenamieger.blogspot.hu/2014/07/szent-kiralylany-koszobra-varban.html>

Szimbiózis:

<http://www.heol.hu/galeria/69464> (jó képekkel)

<http://egriprogramok.hu/hu/esemenyek/view/261698/211.html?print=1&tmpl=component>

<http://egriprogramok.hu/hu/esemenyek/view/262991/211.html>

Doros Judit: Radnóti a macesztésztán (Szimbiózis kiállításról)

<http://nol.hu/kultura/radnoti-a-macesztesztan-1483831> 2014.09.02 18:22

Akvarell Treinnálé:

<http://www.egerart.hu/proba-post-2/>

<http://egriprogramok.hu/hu/esemenyek/view/263238/211.html>

<http://partmagazin.hu/ii-orszag-os-akvarell-triennale/>

<http://mindenamieger.blogspot.hu/2014/09/akvarell-triennale-eger.html>

http://mindenamieger.blogspot.hu/2014/12/ii-orszag-os-akvarell-triennale-kiallitas_13.html

<http://mindenamieger.blogspot.hu/2014/12/ii-orszag-os-akvarell-triennale-kiallitas.html>

<https://palcsaba.wordpress.com/2014/10/31/pal-csaba-egri-akvarell-triennale/>

<http://www.tveger.hu/karacsony-a-kepesben/>

<http://www.ujmuveszetfolyoirat.hu/2015/01/helyzetben-az-akvarell/>

9) **A megyei hatókörű városi múzeumok számára megítélt állami támogatás szakmai felhasználása**

A települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól szóló 5/2014. (I. 24.) EMMI rendelet 6. § (2) bekezdése alapján az 5. § (3) bekezdésében szereplő támogatásrész felhasználására vonatkozó szakmai beszámoló és a felhasználással kapcsolatos tapasztalatok

Szaktanácsadás

A tavalyi évben megkezdődött jó partnerségi viszony továbbra is fennáll intézményünk és a megyében található muzeális intézmények és a települési önkormányzatok fenntartásában lévő, muzeális szakmai besorolással nem rendelkező tájházak között.

Elfogadott lett az új szervezeti forma, intézményünket továbbra is elsősorban a vidéki, néprajzi jellegű kiállítóhelyek keresik szakmai kérdések egyeztetésével. A szakmai kérdések – helyi sajátosságunkból adódóan, mivel a megyében csak néhány, a megyei szervezetből „kiszakadt” muzeális intézmény van – a települési önkormányzatoktól, – melyek legtöbbje tájházzal rendelkezik, – elsősorban állag- és műtárgyvédelmi szempontok betartásának köréből érkeznek.

A helyi önkormányzatok legtöbbje gondos gazdája akar lenni a településén található kiállítóhelyeknek, függetlenül attól, hogy rendelkezik-e a minisztérium szakmai besorolásával vagy éppen nem. Mivel kollégáink mindig azonnal segítenek a felmerülő problémák kezelésében, ezért kezd általánossá válni a szakmai segítség kérésének módszere.

A tavaly megkezdett partneri kapcsolatok fontosságát jelzi, hogy az idei helyszíni találkozások tapasztalataiból kitűnik, hogy már előrelépésekről számolhatunk be, melyek az elmúlt évben adott szakmai tanácsoknak köszönhető.

Állományvédelmi Módszertani műhelygyakorlatot nem tartottunk, a megnövekedett feladatellátás miatt.

a) megelőző műtárgyvédelmi és állományvédelmi tevékenység körében

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek)	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2014.03.06.	Noszvaj Gazdaház	Épület felújítás /nyílászárók	Nagy Péter fa-bútor restaurátor, Veresné Vendrei Katalin
2	2014.03.18.	Noszvaj Gazdaház	Épület felújítás /nyílászárók	Nagy Péter fa-bútor restaurátor, Sikéné Kovács Melinda
3	2014.04.03.	Noszvaj Gazdaház	Épület felújítás /nyílászárók	Nagy Péter fa-bútor restaurátor
4	2014.04.14.	Noszvaj Gazdaház	Épület felújítás /nyílászárók	Nagy Péter fa-bútor restaurátor
5	2014.04. 16.	Verpelét, kovácsműhely	Épület felújítás /vízelvezetés	Sikéné Kovács Melinda állományvédelmi felelős Prepek Szabolcs Műszaki osztályvezető
6	2014.09.01.	Verpelét, kovácsműhely	Épület felújítás /vízelvezetés	Sikéné Kovács Melinda állományvédelmi felelős Prepek Szabolcs Műszaki osztályvezető
7	2014.07. 31.	Bélapátfalva, Apátság	Régészeti kőanyag áthelyezése	Sikéné Kovács Melinda állományvédelmi felelős Nagy László régész
8	2014.07. 13.	Bélapátfalva Apátság	Régészeti kőanyag áthelyezése	Veresné Vendrei Katalin restaurátor

A megyében lévő többi muzeális intézmény helyszíni bejárására nem került sor.

b) szakáganként gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási szaktanácsadás, különösen digitalizálási tevékenység körében

b.1. A Történeti Gyűjtemény tevékenységi körében végzett szaktanácsadás

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek)	Téma	
1	2014.04.02	Agria Park és Katasztrófavédelmi felügyelőség - Eger	166 éves a magyar honvédség – kiállítási és múzeumpedagógiai	Bujdosné dr. Pap Györgyi Igazgató helyettes
2	2014.06.16	Telekessy Patikamúzeum - Eger	Nyilvántartási és múzeumpedagógiai	Bujdosné dr. Pap Györgyi, Halászné Szilasi Ágota művészettörténész
3	2014.06.17	Tűzoltó Múzeum - Eger	Nyilvántartási kérdések	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
4	2014.06.	De la Motte Kastély - Noszvaj	Nyilvántartási és hasznosítási kérdések,	Berecz Mátyás igazgató, Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
5	2014.06.	De la Motte Kastély - Noszvaj	I. Világháborús kiállítás rendezéséhez szakmai segítség	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
6	2014.03.21	Sportmúzeum – Eger Heves Megyei Úszósövetség	Nyilvántartási kérdések	Bujdosné dr. Pap Györgyi Igazgató helyettes
7	2014.05.18	Egerszalók Község Önkormányzata	Barlanglakások hasznosítása	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
8	2014.10.21.	Tűzoltó Múzeum – Eger Tűzoltó Egyesület	Nyilvántartási kérdések	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
9	2014.04.15 – 12.31.	Eger MJV Herman projekt	Múzeumi tapasztalatok átadása	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
10	2014.05.14	Egri Fertálmesteri Testület	Nyilvántartási kérdések	Bujdosné dr. Pap Györgyi igazgató helyettes
11	2014.07-07.31.	Eger MJV Települési értéktár	Múzeumi tapasztalatok átadása	Bujdosné Dr. Pap Györgyi igazgató helyettes

Általános tapasztalatok megfogalmazása

Folytatódott a kialakult jó partneri viszony, számos kérdésben telefonos és személyesen, helyszíni találkozóos megbeszéléseken adunk tanácsot, segítséget. A tavaly megkezdett partneri kapcsolatok fontosságát jelzi, hogy az idei helyszíni találkozások tapasztalataiból kitűnik, hogy már előrelépésekről számolhatunk be, melyek az elmúlt évben adott szakmai tanácsoknak köszönhető.

b.2. A Néprajzi Gyűjtemény tevékenységi körében végzett szaktanácsadás

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	2014.02.14.	Verpelét Nagyközség Polgármesteri Hivatala	A verpeléti kovácsműhely kölcsönbérleti szerződésének írása, műtárgylista pontosítása pályázati előkészítés kapcsán.	Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
2.	2014.02.17.	Noszvaji tájház	A vetett ág textíliáinak pótlása	Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
3.	2014. 03.27.	Parádi tájház	Karbantartás megbeszélése	Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
4.	2014.03.08.	Parádi tájház	Karbantartási munkákhoz szakmai segítségnyújtás, restaurátorok műtárgyvédelmi munka	Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus, Sikéné Kovács Melinda restaurátor csoportvezető, Szabó Csabáné textil restaurátor, Benedek Attila gyűjteménykezelő, Nagy Péter fa restaurátor, Bíró István közfoglalkoztatott
5.	2014.04.15	Noszvaji tájház	Felújítási munkálatok, újrarendezés megbeszélése	Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi

				osztályvezető
6.	2014.04.16.	Verpelét Nagyközség Polgármesteri Hivatala	Szaktanácsadás – a nyertes pályázattal kapcsolatban, főleg műszaki tanácsadás	Dr. Zábrátszky Éva néprajzkutató muzeológus, Sikéné Kovács Melinda restaurátor csoportvezető, Prekup Szabolcs műszaki osztályvezető, Nagy Péter fa restaurátor
7.	2014. 05. 21.	Bélapátfalva	Tárgyak beszállítása	Dr. Zábrátszky Éva néprajzkutató muzeológus, Dr. Rente Ferenc, Bíróné Molnár Csilla gyűjteménykezelők
8.	2014.06.11.	Felsőtárkány	Tájház leltározásának megbeszélése, igényfelmérés	Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátszky Éva néprajzkutató muzeológus,
9.	2014.07.08.	Noszvaj	Tájház újrarendezése	Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátszky Éva néprajzkutató muzeológus, Benedek Attila gyűjteménykezelő Csontosné Erika közfoglalkoztatott, Erdős Aranka kiállításrendező
10.	2014.08.07.	Noszvaj	Ismeretterjesztő tábla kihelyezése, tárgyak beazonosítása	Benedek Attila gyűjteménykezelő, Erdős Aranka kiállításrendező
11.	2014.09.01.	Verpelét	A kovácsműhely állapotának felmérése	Prekup Szabolcs műszaki osztályvezető, Sikéné Kovács Melinda restaurátor

				csoportvezető, Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
12.	2014. 09.04.	Sirok	Szakmai segítség,	Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
13.	2014. 09.09.	Verpelét	Kovácsműhely állapotának felmérése	Sikéné Kovács Melinda restaurátor csoportvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus
14.	2014.09.10.	Verpelét	Kovácsműhely berendezése	Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus, Benedek Attila gyűjteménykezelő, Csintalan András kiállításrendező, Nagy Tamás, Balázs Péter kiállításrendezők.
15.	2014.10.16.	Nagyréde Kisnána Verpelét Abasár	Állapotfelmérés, műtárgyvédelmi munka	Császi Irén néprajzkutató muzeológus gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus, Földi Viktória kult. antropológus, Benedek Attila gyűjteménykezelő, Nagy Péter fa-restaurátor, Vincze Erika szilikát-

				restaurátor
16.	2014. 10.26.	Nagyréde Polgármesteri hivatal	Tájékoztatás (levél írása) a tájház fenntartója felé a tapasztalt műtárgyakat veszélyeztető állapotokról	Császi Irén néprajzkutató gyűjteményi és tudományos osztályvezető Bujdosné dr. Pap Györgyi igazgató- helyettes
17.	2014.11. 10.	Nagyréde Átány Noszvaj	Nagyréde Zsellérház, a műtárgyak revíziója, csomagolása, beszállítása, Átányban, Noszvajon állapotfelmérés.	Császi Irén néprajzkutató gyűjteményi és tudományos osztályvezető, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutató muzeológus, Földi Viktória kulturális antropológus, Benedek Attila gyűjteménykezelő, Veresné Vendrei Katalin fém- restaurátor, Barta Balázs segéd- restaurátor, Tuza József közfoglalkoztatott
18.	2014.12. 12.	Mikófalva	Állapotfelmérés, szeretnék újra berendezni az egykori tájház épületét.	Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva néprajzkutatók, Sikéné Kovács Melinda restaurátor, Benedek Attila gyűjteménykezelő

Általános tapasztalatok megfogalmazása

A Dobó István Vármúzeum néprajzi gyűjteményéből Heves megye területén hét önkormányzati fenntartású tájházban mutatjuk be műtárgyainkat (Parád, Abasár, Kisdána, Átány, Noszvaj, Nagyréde, Verpelét (kovácsműhely). Az önkormányzatokkal kölcsönbérleti szerződést kötöttünk, melyeknek felülvizsgálatát és megújítását tavaly végeztük el. Ugyancsak tavaly történt meg a kihelyezett tárgyak teljes revíziója, valamint tisztítása, restaurálása. A nyilvántartás és a szakmai felülvizsgálat miatt a néprajzos kollégák folyamatos kapcsolatban állnak a tájházak gondnokaival. Az éves tisztítási munkálatok alkalmával ők szervezik és készítik elő a kiszállást, a helyszínen felmerülő problémákat

(műtárggyarapodás, tárgykárosodás, nyilvántartás ellenőrzése, beszállítás előtt műtárgylista előkészítése, levelezés, egyeztetés, revízió, csomagolás, fotózás, dokumentálás) végzik.

Ebben az évben egy tájházból (Nagyréde), egy kiállítóhelyről (Bélapátfalva) hoztuk vissza a műtárgyakat, tisztítás, restaurálás céljából, valamint egy tájházba vittük és rendeztük vissza (Noszvaj) tisztítás restaurálás után. A bélapátfalvi Gesztenyés Kiállítóházzal kötött kölcsönbérleti szerződésünk lejárt, melyről 2013. 04. 11.-én kelt levelünkben tájékoztatást adtunk az Önkormányzatnak, s egyben tájékoztatást kértünk arról, hogy a kiállítóhely rendelkezik-e érvényes működési engedéllyel. Jeleztük, hogy az új kölcsönbérleti szerződés megkötésének ez a feltétele. A műtárgyak revízióját itt is elvégeztük. 2014. május 21-én a Gesztenyés Kiállítóház korszerűsítése miatt a műtárgyakat visszaszállítottuk a Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe, tisztításuk megtörtént.

A nagyrédei Zsellér-házba kölcsönzött műtárgyak veszélyeztetett helyzetbe kerültek. Az épület állaga és környezete a műtárgyak bemutatásához nem megfelelő. Az épület belső sarkaiban repedések és omlások mutatkoznak, kistrágcshalók jelentek meg, nincs takarítva, gondozatlan, poros és pókhálós, a műtárgyakba pedig hulladékot helyeztek. A tájház heti háromszor négy órás nyitva tartása sem megoldott, a tájház látogatása nem biztosított. Nincs megoldva az épület rendszeres szellőztetése, melynek hiányában a tárgyakon káros elváltozások kezdődtek. A műtárgyak állapotváltozása miatt az alábbi dokumentumok között feltüntetett tárgyakat visszaállítottuk a gyűjteménybe, tisztítás restaurálás céljából.

A verpeléti kovácsműhelyből tisztításra, restaurálásra beszállított tárgyak rendbetétele megtörtént. Verpelét Önkormányzata sikeres pályázat keretében felújította a kovácsműhely tetőzetét, az épület körüli vízelvezetést és a belső falazaton vakolatjavítás történt. Az épület nehezen száradt, műtárgyvédelmi okok miatt a visszarendezése októberben történt meg.

A noszvaji Gazdaházban sikeres pályázat keretében folytatódott az épület felújítása, a fa szerkezetek gázosítása, nyílászárók kezelése, a rendezvényekhez szükséges tároló bútorok s eszközök beszerzése. A felújítás után visszaszállítottuk és újrarendeztük a tájházat. A korábban tapasztalt műtárgyhasználat miatt (sütőlapát, saroktéma, asztal, használata) néhány veszélyeztetett tárgyat nem szállítottunk vissza.

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT tapasztalatai a Néprajzi gyűjteménnyel kapcsolatos teendőiről

Tájházaink, revízióval egybekötött konzerválási feladatainak ellátása a muzeológusokkal közösen.

- Átány, tájház tárgyainak tisztítása a helyszínen.
- Abasár, tájház tárgyainak tisztítása a helyszínen.
- Nagyréde, tájház tárgyainak beszállítása a múzeumba.
- Kisanána, tájház tárgyainak tisztítása a helyszínen
- Bélapátfalva, kiállítás tárgyainak beszállítása a múzeumba.
- Átány tájház tárgyainak tisztítása a helyszínen.
- A verpeléti kovácsműhely visszarendezésre került.
- A noszvaji önkormányzat megkeresésére, szaktanácsadással segítettük a Gazdaház felújításának menetét. Telefonos egyeztetést tartottunk Szendrődiné Gombás Ágnessel a Szabadtéri Néprajzi Múzeum restaurátor osztályának vezetőjével. Négy alkalommal a helyszínen tartottunk konzultációt a kivitelezőkkel, az épület nyílászáróinak felújításával kapcsolatban. A felújítást követően visszaszállításra kerültek a műtárgyak.
- A bélapátfalvi önkormányzat megkeresésére, a múzeum szakemberei szemlét tartottak az Apátság melletti épületben elhelyezett, az apátságból származó

kőanyag állapotának és annak áthelyezése céljából. Az önkormányzat az épület felújítását tervezte, a kőanyag áthelyezése emiatt vált szükségessé. Dokumentálásra került (fotó, lista) az épületben található kőanyag. A szemle során megállapításra került, hogy a pince, az állandó nedvesedés következtében a fizikai károsodás mellett, biológiai kártevők megjelenését is magával hozta. Különböző gombatelepek jelentek meg. A kőanyag áthelyezése emiatt is sürgetővé vált. Restaurátor irányításával, áthelyezésre kerültek a kövek, a szükséges tisztítás, fertőtlenítés elvégzése mellett. A kőanyag száraz, megfelelő környezetbe került át.

- A verpeléti önkormányzat megkeresésére, szaktanácsadással segítettük a kovácműhely felújításának menetét. Két alkalommal a helyszínen tartottunk konzultációt a kivitelezőkkel, az épület felújításával, illetve a csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatban. A kovácműhely visszarendezése a néprajzi osztály irányításával történt.
- Mikófalva önkormányzatának megkeresésére, a múzeum néprajzos és restaurátor szakemberei szemlét tartottak az évek óta bezárt tájház újra nyitásának lehetőségeiről. Az épület állapotára, valamint annak szakszerű felújításának érdekében a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szakembereinek bevonását javasoltuk.

b.3.1. A Régészeti Gyűjtemény tevékenységi körében végzett szaktanácsadás – Nagy László

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek)	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	2014. július 31.	Bélapátfalva Város Önkormányzata	Bélapátfalvi kolostor kőanyagának rendezése (16. számú melléklet)	Nagy László, régész-muzeológus

Általános tapasztalatok megfogalmazása

2014-ben egyetlen alkalommal került sor települési önkormányzat részére történő szaktanácsadásra. A bélapátfalvi önkormányzat egy tervezett projektje kapcsán a cisztercita apátság kőanyagát kellett, hogy megnyugtatóan elhelyezze. Egy előzetes szemle után érdemi munkát 2014. július 31-én végeztünk, a Vármúzeum restaurátorainak osztályvezetőjével, Sikéné Kovács Melindával. Az eddig kiállított anyagot helyi kézi erővel lebontottuk, majd az apátságban helyeztük el, illetve fotó dokumentáltuk az apátság melletti épület pincéjében levő kőanyagot.

Általános tapasztalatok a következők:

1. Kőtári anyag esetén már a felmérést is régész/művészettörténész, illetve vele együtt restaurátor szakember közreműködésével kell elvégezni!
2. Csakis a pontosan felvett állapotfelmérés után lehetséges érdemi szakvélemény, illetve bármilyen átgondolt tervezet kiadása.
3. A múzeumi szakemberek munkáját mindenképpen segítenie kell a helyben levő döntéshozóknak; e két oldal együttműködése nélkül nem lehet az örökségvédelmi elemeket teljesen szakszerűen és hatékonyan kezelni!

4. Amennyiben egy nem múzeumi szervezetben levő kiállítóhelyen a tárgyak kezelését nem szakemberek végzik, az rossz eredményre, a tárgyi anyag veszélyeztetéséhez vezethet! Kiváló példa erre az apátsági kőanyag, melynek egy része az apátság melletti pince dohos, penészes körülményei között foglalt helyet, és több kővön is meglátszottak ennek nyomai. Kevésbé ellenálló anyagú tárgyaknál hasonló helyzet már azok megsemmisüléséhez is vezethetett volna!

Az 1 napos munka háromfőnyi munkaerőt vett igénybe. 1 fő sofőr, autóval, illetve 1 fő restaurátor és 1 fő régész szakember vett részt benne. A munkautazással együtt körülbelül 6 munkaórát vett igénybe. Költségek tekintetében e három fő egy napi munkabére, illetve utazási anyagköltség (benzin, autóamortizáció) számolandó fel.

A későbbiekben a pincebeli kőanyaggal további áthelyezés történt, ezt viszont már csak Sikéné Kovács Melinda felügyelte.

b.3.2. A Régészeti Gyűjtemény tevékenységi körében végzett – Farkas Csilla

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek)	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	2014. 11. 10-11.,	Hevesi Helytörténeti- és Saktörténeti Gyűjtemény	Műtárgylesen c. kiállítás	Farkas Csilla, régész-muzeológus
2.	2014. 08. 18-19., 25.	Integrált Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény	Hatvany Lajos Múzeum ideiglenes régészeti kiállítás	Farkas Csilla, régész-muzeológus
3.	2014. 04. 30.		Helyszíni szemle, bejelentés alapján: Balaton község	Farkas Csilla, régész-muzeológus
4.	2014. 03. 31.		Helyszíni szemle, bejelentés alapján: Felsőtárkány	Farkas Csilla, régész-muzeológus

b.4. A Képzőművészeti Gyűjtemény tevékenységi körében végzett szaktanácsadás

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	január 8-9.	Bródy Sándor Könyvtár	Bródy 150 Bródy Sándor – kiállítás rendezése A gyulai Várszínházban	H. Szilasi Ágota művészettörténész Csintalan András dekoratőr
2.	január 11.	Eger Város PH. Kulturális iroda (Urbán Éva)	Körösfői Kriesch Aladár egri vonatkozású tevékenysége	H. Szilasi Ágota művészettörténész

3.	január 29.	Egri Fertálmesterek	Szt. Apollónia ábrázolások keresése – fotókérés	H. Szilasi Ágota művészettörténész
4.	február 11- és március 15 között	Eger Város PH. Kulturális iroda (Agyagási Dezső)	Kozma István festőművész kiállításának koordinálása, válogatás, közreműködés a rendezésben, megnyitása	H. Szilasi Ágota művészettörténész
5.	február 11.	Egri Kulturális és Művészeti Központ - Vitkovics ház (partner: K. Fekete Mária)	<i>Szeretet</i> kiállítás zsűrizése, rendezése	H. Szilasi Ágota művészettörténész
6.	február – szeptember	Eger Város PH. – gazdasági iroda (Juhászné dr. Krecz Erzsébet)	Körösfői Kriesh Aladár díszteremben lévő festményének restaurálásának szakmai előkészítése – Bóna István restaurátor felkérése, majd a restaurálás folyamatos nyomon követése.	H. Szilasi Ágota művészettörténész
7.	március	Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény (Partner: Dr. Ozsváth Gábor Dániel múzeumigazgató)	Lesznai Anna „Hagenbundi„ tevékenysége – tájékoztató egy bécsi kutatónak	H. Szilasi Ágota művészettörténész
8.	február 18.	Salgótarjáni Dornyai Béla Múzeum (Partner: Peák Ildikó)	Salgótarjáni Rajztriennálé anyagának egri visszaadása	H. Szilasi Ágota művészettörténész
9.	március 11-12.	Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti Tanszék (Partner: Nagy T. Katalin, Eröss István)	II. és III. évf. Mit kell tudni az egri barokk művészetről – kiegészítő előadássorozat	H. Szilasi Ágota művészettörténész
10.	március 12.	Eszterházy Károly	szakmai zsűrizés a	H. Szilasi Ágota

		Főiskola Varázstorony (partner: dr.Vida József)	Varázstorony vetélkedőre beadott pályamunkák (tablók) elbírálása	művészettörténész
11.	március 17.	Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény (Partner: Dr. Ozsváth Gábor Dániel múzeumigazgató)	festményvásárlás előkészítése	H. Szilasi Ágota művészettörténész
12.	március 24.	Bródy Sándor Könyvtár (Partner: Oroszi Katalin és Szebeni Zsuzsanna)	Bródy 150 kiállítás rendezése a budapesti Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézetben	H. Szilasi Ágota művészettörténész és Csintalan András dekoratőr, kiállítás rendező
13.	április 1.	Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény (Partner: Dr. Ozsváth Gábor Dániel múzeumigazgató)	Műtárgykölcsönzés visszaérkeztetése a képzőművészeti gyűjteményből	H. Szilasi Ágota művészettörténész fő- muzeológus, csoportvezető
14.	április 1.	Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény (Partner: Dr. Ozsváth Gábor Dániel múzeumigazgató)	emlékülés (45 éves múzeum) előadás	H. Szilasi Ágota művészettörténész
15.	április. 4.	Gyöngyösi Kulturális és Közgyűjteményi Központ	Madaras László kiállítási anyagának válogatása megnyitása a Gyöngyösi Művészeti hetek nyitóünnepségén	H. Szilasi Ágota művészettörténész
16.	április 15- től az év során több alkalommal	Eger MJ Város Ph. Herman Pilot (partner: Part Egyesület)	részvétel a kortárs művészeti események és kiállító helyek koordinálására létrejött munkacsoportban	H. Szilasi Ágota művészettörténész
17.	április 25- 26.	Eszterházy Károly Főiskola II. sz.	Országos Parafrázis gyermekrajz verseny	H. Szilasi Ágota művészettörténész

		Gyakorló Általános iskola és Gimnázium	– szakmai zsűrizés	
18.	április 28- 30.	Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény és partnere a Makói József Attila Múzeum Partner dr. Ozsváth Gábor Dániel és Forgó Géza múzeumigazgató	Arcon formált világkép c.(Hatvany Lajos életútja) kiállítás kivitelezésének szakmai felügyelete	H. Szilasi Ágota művészettörténész fő- muzeológus, csoportvezető
19.	június 20.	Losonci Galéria (Szlovákia)	Szlovákiai Akvarell biennálé (a magyar művészek alkotásainak begyűjtése, visszavétele) illetve szakmai zsűriben való részvétel (2013)	H. Szilasi Ágota művészettörténész
20.	június 21.	Part Egyesület	Múzeumok éjszakája közös programok a Herman Pilot keretében	H. Szilasi Ágota művészettörténész
21.	június 30.	Aszódi Evangélikus Gimnázium (partner: Zámbó Éva)	Evangélikus Gimnáziumok Szakmai találkozója szakmai előadás a rajzszakos tanároknak: Lesznai Anna életútjáról	H. Szilasi Ágota művészettörténész
22.	július 8.	Egri Kulturális és Művészeti Központ Partner: Kelemen Éva)	egri művészek életútjának felkutatása (jövőbeni közös projekt lehetőségének körvonalazása)	H. Szilasi Ágota művészettörténész
23.	július 22.	Egri Lokálpatrióta Egylet Városi séták	aktuális séta: Kőkirálylány címmel	H. Szilasi Ágota művészettörténész
24.	július 23.	Egri települési értéktár	Minaret - javaslattevő (tüzes kerék – adat irodalomjegyzékhez)	H. Szilasi Ágota
25.	augusztus 5-30.	Maszk és Ecset Alapítvány – a	Kiállítás rendezés a Várkert Bazárban	H. Szilasi Ágota művészettörténész

	között	Miniszterelnöki hivatal támogatásával	(Budapest) <i>Hungarikonok – Kárpáti Tamás gyűjtő kollekcijából</i>	
26.	augusztus 4.	Régiségkereskedés	Egri vonatkozású festmények szemlézése	H. Szilasi Ágota művészettörténész
27.	augusztus 22. és 25.	Part egyesület	Ferenc Réka kiállításának rendezése a Kis – zsinagógában – majd megnyitása	H. Szilasi Ágota művészettörténész
28.	szeptember 15.	Bródy Sándor Könyvtár és a hatvani Ady Endre könyvtár Partner: Oroszi Katalin és Sinkovics Erika (igazgató)	Bródy Sándor 150 – kiállítás megnyitása	H. Szilasi Ágota művészettörténész
29.	október 21.	Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti tanszék (partner: Nagy T. Katalin művészettörténész)	Szakmai vezetés az egri képtárban	H. Szilasi Ágota művészettörténész
30.	november 6. és 8.	Egri Kulturális és Művészeti Központ – Vitkovics Ház (partner: Gyöngy Csilla)	Megyei Amatőr Tárlat zsűrizése, rendezési tanácsok – majd szakmai megnyitása, értékelése	H. Szilasi Ágota művészettörténész
31.	november 11.	Hatvani Galéria partner: Tompa Z Mihály	Hatvani Tájéktárlati zsűrizése	H. Szilasi Ágota művészettörténész
32.	november 26.	Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Szakiskola – Hatvan	Lesznai Anna munkásságának bemutatása szakmai nap keretében az intézet pedagógusainak, dolgozóinak	H. Szilasi Ágota művészettörténész
33.	évente több alkalommal	tulajdonosok, gyűjtők	tulajdonukban lévő képek szakértése, tanácsadás	H. Szilasi Ágota művészettörténész

Általános tapasztalatok megfogalmazása:

A Dobó István Vármúzeumnak évtizedek óta nagyon jó kapcsolata van Eger kulturális intézményeivel (Bródy Sándor Könyvtár, Egri Kulturális és Művészeti Központ, Kepes Intézet stb.), az ott dolgozó kollégákkal. A szakmai viszony elmélyülése a személyes kapcsolatok révén még gazdagabb. Így van ez a képzőművészeti vonatkozású események esetében is, melyek lebonyolításakor gyakran kérnek szakmai segítséget tőlünk, a múzeum művészettörténészétől - kiállítások rendezésekor, megnyitásakor, kortárs pályázatok zsűrizésekor stb. Hasonlóan jó a kapcsolat az Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti Tanszékével (művésztanáraival, művészettörténetet oktató művészettörténészével), akikkel közösen, úgy a főiskolai oktatásba beforgatható, mint a múzeum számára hasznosuló projekteken dolgozunk együtt - kölcsönösen segítve egymást.

Eger képzőművészeivel való kapcsolattartás is a feladataink közé tartozik, melynek kiemelt fóruma a fent említettek mellett a Szabad Szalon Egyesület, mely a megyében élő professzionális művészeket fogja össze, s melynek elnöke múzeumunk művészettörténésze.

Heves megyében kevés olyan muzeális intézmény van, amely működésében a képzőművészet jelen van, de szakmai problémáikra, felvetett kérdéseikre mindig késéggel adunk válasz illetve segítséget. Kiemelt gyűjteménnyel rendelkezik a hatvani Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény. A megyei szervezet idején ennek vezetője négy és fél évig a Dobó István Vármúzeum művészettörténésze volt, így kitűnően ismeri a gyűjteményt. A hatvani múzeum megyei szervezetről való leválása óta a múzeumban művészettörténész munkatárs - státust híján - nem dolgozik, így annak kezelésére írásos szerződés született a két múzeum között. A gyűjtemény kezelése 2014 nyaráig ebben a szellemben zajlott. A jelenlegi vezetéssel igyekszünk ismét felvenni a kapcsolatot és megújítani a felügyeletre vonatkozó együttműködést, hiszen a képzőművészeti gyűjtemény országos, illetve európai viszonylatban is kiemelkedő darabokat tartalmaz.

Mindezek mellett különböző szakmai felkérések kielégítésének is igyekszünk eleget tenni.

c) múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében végzett szaktanácsadás

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1.	2014. március 28	Kazinczy Múzeum - Sátoraljaújhely	Gárdonyi Géza kiállítás, Gárdonyi életmű és múzeumpedagógiai foglalkozások	Sz. Király Júlia
2.	2014. szeptember 12.	Bod Péter Megyei Könyvtár - Sepsiszentgyörgy	Gárdonyi Géza kiállítás, Gárdonyi Géza életmű és múzeumpedagógiai foglalkozások	Sz. Király Júlia
3.	2014. augusztus 1.	Eszterházy Károly Főiskola –Eger	Gárdonyi-kuckó, Gárdonyi életmű	Sz. Király Júlia

Általános tapasztalatok megfogalmazása:

Szaktanácsadás

Szaktanácsadás dátuma: 2014. március 28.

Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek): Kazinczy Ferenc Múzeum Sátoraljaújhely

Téma: A láthatatlan ember arcai című kiállítás bemutatása, A Gárdonyi életmű, A láthatatlan ember arcai című kiállítás múzeumpedagógiai hasznosítása

Szaktanácsadó neve, beosztása: Sz. Király Júlia, irodalomtörténész

Általános tapasztalatok: Az erről szóló tájékoztatás legfontosabb célja az volt, hogy az életműhöz kapcsolódó hamis kliséket, mítoszokat eloszlassuk, a kuckó illetve a kiállítás üzemeltetői valós képet kapjanak Gárdonyiról és műveiről. A kiállítás és a múzeumpedagógiai foglalkozások nagyon sikeresek voltak, számos Gárdonyiról szóló előadás is kapcsolódott a kiállításhoz.

Szaktanácsadás

Szaktanácsadás dátuma: 2014. szeptember 12.

Szaktanácsadást igénybevevő intézmény(ek): Bod Péter Megyei Könyvtár Sepsiszentgyörgy

Téma: A láthatatlan ember arcai című kiállítás bemutatása, A Gárdonyi életmű, A láthatatlan ember arcai című kiállítás múzeumpedagógiai hasznosítása

Szaktanácsadó neve, beosztása: Sz. Király Júlia, irodalomtörténész

Általános tapasztalatok: Az Egri csillagok című regény Erdély magyar nyelvű iskoláiban a 7. osztályban kötelező olvasmány. A kiállítást több ezren megtekintették, a vártnál sokkal nagyobb érdeklődés kísérte. Kellemes tapasztalat volt, hogy a tanácsadásra érkező erdélyi kollégák elég sokat tudtak Gárdonyiról.

d. Módszertani műhelygyakorlat szervezése

Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	Szervező, működtető neve, beosztása
2014. április 1-2.	Dobó István Vármúzeum	Darth Vader-től Dobó Istvánig – A múzeumi közművelődés szükségessége – országos szakmai műhely múzeumi közművelődési szakemberek számára	Szécsényi Orsolya igazgatóhelyettes Sz. Király Júlia osztályvezető
2014. április 7-8.	Dobó István Vármúzeum, Zsinagóga Galéria, Neumann János Gimnázium, Szilágyi Erzsébet Gimnázium	Az emlékezet rezonanciái – demokráciajáték és multimédiás performansz - A budapesti Javne Lauder Iskola bemutatója	Sz. Király Júlia osztályvezető
2014. szeptember-november	Dobó István Vármúzeum	Megújuló múzeumpedagógia – Kémek Eger oroszánjai között, Török világ Magyarországon	Bozsákovicsné Radnóti Ágnes múzeumpedagógus Sz. Király Júlia osztályvezető

2014. november 7.	Magyar Irodalmi Emlékházak, Petőfi Irodalmi Múzeum Őszbúcsúztató	A Gárdonyi Emlékház - Öt Gárdonyi projekt bemutatója, a Gárdonyi-kuckó szakmai bemutatója	Sz. Király Júlia osztályvezető
2014. december 9.	Dobó István Vármúzeum, KLIK, egri iskolák	Együtt. Múzeum és pedagógia - A DIV új múzeumpedagógiai kínálatának bemutatása, eszmecsere az együttműködési lehetőségek új távlatairól	Sz. Király Júlia osztályvezető

Általános tapasztalatok megfogalmazása

Módszertani műhelygyakorlat

A módszertani műhelygyakorlat dátuma: 2014. április 1-2.

A módszertani műhelygyakorlat helye: Dobó István Vármúzeum

Téma: Darth Vader-től Dobó Istvánig. A múzeumi közművelődés szükségessége

Szervező neve, beosztása: Szécsényi Orsolya igazgatóhelyettes, Sz. Király Júlia osztályvezető

Általános tapasztalatok:

Nagy szükség van hasonló műhelymunkákra. A találkozó nagyon jó hangulatban telt, a szakemberek megerősítették egymást abban, hogy jó irányban haladnak, számos jó példát, sikeres projektet sikerült bemutatni, amelyek nagyon inspirálólag hatottak. Hagyományteremtő szándékkal rendeztük meg ezt a műhelymunkát, a jövőben szeretnénk folytatni. Évente, esetleg kétfévente rendeznénk hasonló összejövetelt.

Módszertani műhelygyakorlat

A módszertani műhelygyakorlat dátuma: 2014. november 7.

A módszertani műhelygyakorlat helye: Petőfi Irodalmi Múzeum

Téma: Eger bemutatója: Öt projekt a Gárdonyi életmű népszerűsítéséről

Általános tapasztalatok: Ezen a műhelymunkán a Gárdonyi kuckót mutattuk be, illetve bemutattunk öt jól működő projektet a Gárdonyi életműhöz kapcsolódóan. Nagy sikert aratott a kuckó, Balatonfüred és Szekszárd jelezte, hogy szívesen vendégül látnák múzeumukban. Számos jó gyakorlatot mutattunk be, amelyet más irodalmi múzeumok is hasznosítani tudnak majd. (Pl.: együttműködés más intézményekkel, együttműködés más múzeumokkal, stb...)

Módszertani műhelygyakorlat

A módszertani műhelygyakorlat dátuma: 2014. november 18.

A módszertani műhelygyakorlat helye: Dobó István Vármúzeum

Téma: Kémjáték és Törökvilág Magyarországon – megújuló múzeumpedagógiai foglalkozás

Általános tapasztalatok: Ezen a műhelymunkán egy foglalkozásunk megújításáról, illetve egy foglalkozás bevezetéséről esett szó. Szó esett módszertanról, a szükséges eszközökről, nagyon fontos háttér információkról. A hasonló, „házon belüli” foglalkozásokat tovább folytatjuk.

e. A múzeum felsőfokú végzettségű, a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság éves továbbképzését elvégzett állományvédelmi felelőse helyszíni bejárásának biztosítása a megye területén lévő muzeális intézményekbe legalább évente egyszer

BEJÁRÁSOK

	Időpont	Helyszín, intézmény	Téma	A feladatot elvégző neve, beosztása	Megállapítások
1.	2014.10. 16.	Parád	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető Vincze Erika Nagy Péter restaurátor	Összességében a különböző anyagú műtárgyakra veszélyes elváltozást (rovarrágás, gombás fertőzés, korrózió) nem tapasztaltunk. A tárgyak felülete poros, a szobák kissé pókhálósak.
2.	2014.10. 16.	Nagyréde	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető, Vincze Erika Nagy Péter restaurátor	A környezet és a ház belseje is rendkívül elhanyagolt, a ház koszos, szemetes (festékes doboz, műanyag pohár, papírok, stb.), rágszáló járat figyelhető meg, a macska az ablakon ki-be közlekedik, mely beköltözött az ágyba, az épület a felújítás ellenére nem felel meg a műtárgykörnyezetnek, a fal megrepedt, a tapasztás felpúposodott, pereg. A levegő párás, dohos szellőztetés hiányában. A földön lévő tárgyak penészesek
3.	2014.10. 16.	Abasár	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető Vincze Erika Nagy Péter restaurátor	Rendkívüli gondoskodás, tisztaság tapasztalható! Összességében a különböző anyagú műtárgyakra veszélyes elváltozást (rovarrágás, gombás fertőzés, korrózió) nem tapasztaltunk. A vitrinben lévő fa-és csonteszközön néhol fehér lepedék (só kiválás, penész?) vélhető fel. Az ágyterítő el van érve.

4.	2014.10. 16.	Kisnána	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető Vincze Erika Nagy Péter restaurátor	A környezet és a ház is rendezett, karbantartott. A különböző anyagú műtárgyakra veszélyes elváltozást (rovarrágás, gombás fertőzés, korrózió) nem tapasztaltunk. A talajvíz kisebb-nagyobb nyomokban észlelhető (konyha). A szobában lévő ágyneműn sárgás elszíneződés, feltételezhetően beázás miatt. A nem megfelelően fogasra akasztott szűr a vállrészen kilyukadt, egy galambkosár hiányzik róla, a másik oldalon lévő leesett. Több leltározatlan, nem múzeumi tulajdonban lévő ajándékba kapott tárgy került elhelyezésre a tájházban
5.	2014.10. 16.	Verpelét	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető Vincze Erika Nagy Péter restaurátor,	Elsősorban az épület ellenőrzése történt meg, hiszen az épület rendkívül vizes volt a csapadékvíz elvezetésnek köszönhetően. Jelenleg is vizesedik. A műtárgyak a közel múltban voltak restaurálva, műtárgyvédelmi szempontból megfelelőek.
6.	2014. 11. 10.	Átány	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető, Veresné Vendrei Katalin restaurátor	(14. számú melléklet)
7.	2014. 11. 10.	Noszvaj	Helyszíni szemle	Sikéné Kovács Melinda csoportvezető, Veresné Vendrei Katalin restaurátor	(9. számú melléklet)

Általános tapasztalatok megfogalmazása

2014. október 16-án a Dobó István Vármúzeum restaurátorai és néprajzos kollégái 5 tájházat (Parád, Nagyréde, Abasár, Kisnána, Verpelét) ellenőriztek.

A korábbi években a műtárgyakon végzett konzerválásnak, restaurálásnak az eredménye, hogy általában a tárgyak állapota műtárgyvédelmi szempontból megfelelőek. Nem elhanyagolható tény a felelősök személye sem, akik lelkiismeretesen gondozzák a rájuk bízott területet.

Módszertani ajánlás:

Parád

Módszertani javaslat:

A tárgyak portalanítása, felületi tisztítása.

A földdel érintkező fatárgyak elhelyezésénél javasoljuk azok megemelését, a szellőzés érdekében. Továbbá a fellocsolás helyett ajánlanánk kézi permetező használatát, megóvva így a tárgyakat a felcsapódó szennyeződéstől.

Nagyréde

Módszertani javaslat:

A ház helyreállításáig, illetve egy felelős személy találásáig, a műtárgyak beszállítását javasoljuk!

Abasár

Módszertani javaslat:

A tárgyak felületének portalanítása, az ágyterítő megóvása érdekében egy jobb állapotú textil kihelyezése indokolt. A vitrinek kinyitása, a benne lévő tárgyak alapos ellenőrzése, szükség esetén azok kezelése.

A földdel érintkező fatárgyak elhelyezésénél javasoljuk azok megemelését, a szellőzés érdekében. Továbbá a fellocsolás helyett ajánlanánk kézi permetező használatát, megóvva így a tárgyakat a felcsapódó szennyeződéstől.

Kisnána:

Módszertani javaslat:

A tárgyak portalanítása, felületi tisztítása.

A szűr beszállítását ajánljuk restaurálás céljából.

A földdel érintkező fatárgyak elhelyezésénél javasoljuk azok megemelését, a szellőzés érdekében. Továbbá a fellocsolás helyett ajánlanánk kézi permetező használatát, megóvva így a tárgyakat a felcsapódó szennyeződéstől.

A talajvíz és beázás megszüntetése szakember segítségével!

Megoldást kell találni az ajándékba kapott és tájházban elhelyezett tárgyak esetében, mert ezek kezelés és ellenőrzés hiányában fertőzésforrást jelenthetnek!

A múzeum legalább két szakmai munkakört betöltő munkatársának beiskolázása legalább 30 órás, a miniszter által akkreditált vagy az Országos Képzési Jegyzékben szereplő képzésre, vagy legalább 30 órás képzés megtartása

TOVÁBBKÉPZÉS

Képzésen részt vett szakmai munkatárs	Képzés címe	Képzés szervezője	Képzés óraszama
Benedek Attila	Gyűjtemény és raktárkezelő felsőfokú tanfolyam	Magyar Nemzeti Múzeum	400 óra
Sikéné Kovács Melinda	Szilikát restaurátor	Képzőművészet i egyetem	5 éves egyetemi képzését kezdte meg

Egyéb képzésen részt vett szakmai munkatárs	Képzés címe	Képzés szervezője	Képzés óraszama
Forgó Emese	Ügyfélszolgálatosok 12. Országos Továbbképző Konferenciája Az ügyfélszolgálat pszichológiája, PR, menedzsment, konfliktuskezelés	Stratégia Menedzsment Tanácsadó Kft. Budapest	16
Bujdosné Dr. Pap Györgyi Herman projekt 2014. június 23-27.	„Collaborative Management Methods for Stakeholders”	Regensburg város Önkormányzata Herman projekt	40

3. Munkatervben nem szereplő többletfeladatok teljesítése

RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Tervásatás

- Boconád, Alatka-puszta, több rétegű bronzkori telep kutatása: 50 m2. Ásatásvezető: Farkas Csilla.
- Apc 5-6. és Apc 9. sz. paleolit lelőhelyek tervásatása: 275 m2. Ásatásvezető: Gutay Mónika
- Eger-Vár, Székesegyház nyugati előtere. Ásatásvezető: Nagy László

Megelőző feltárás, leletmentés, minősített szakfelügyelet:

- Abasár, Peterma, (minősített szakfelügyelet: Tóth Zoltán)

- Apc, Berekalja 1. (21. sz. főút) próba és megelőző feltárások (közel 7 hektár) (ásatásvezető: Gutay Mónika, munkatárs: Tóth Zoltán, Vágvölgyi Bence, Halász Ágoston)
- Apc, Farkas-major (21. sz. főút) próba- és megelőző feltárás (ásatásvezető: Gutay Mónika, munkatárs: Tóth Zoltán, Vágvölgyi Bence, Halász Ágoston)
- Eger, Dobó tér, szökőkút alapozás (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, leletmentés (1-2) (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, szoboralapozás (ásatásvezető: Lovász Emese, munkatárs: Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, próbaásatás (ásatásvezető: Lovász Emese, munkatárs: (Halász Ágoston)
- Eger, Szúnyog köz, megelőző feltárás (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Halász Ágoston)
- Eger-Vár, Nyugati várfal belső oldala. Ásatásvezető: Nagy László
- Eger-Vár, Törökkert (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)
- Eger-Vár, Várfalsétány (2 helyszín) (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)
- Eger-Vár, Közművek (3 helyszín) (ásatásvezető: Giber Mihály, munkatárs: Nagy László)
- Eger, Zalár utca, leletmentés (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Erdőtelek, Szennyvíztelep, 2400 m² (minősített szakfelügyelet: Farkas Csilla)
- Erdőtelek, Nyolc-öles, 430 m² (minősített szakfelügyelet: Farkas Csilla)
- Halmajugra, Szoller-dűlő leletmentő ásatás (20 m²) (ásatásvezető: Gutay Mónika)
- Hatvan, Albert Schweitzer kórház próbafeltárás (ásatásvezető: Halász Ágoston, munkatárs: Tóth Zoltán)
- Heves, R.K. templom (ásatásvezető: Halász Ágoston)
- Heves, Hősök tere, leletmentés (ásatásvezető: Halász Ágoston)

Előre nem tervezett év közben megvalósított időszak kiállítások

- Szihalom, ideiglenes kiállítás, (2014. június 06–10.)
- Műtárgylesen című időszak kiállítás: (Eger, Vár, Palota, 2014. július 18 – szeptember 23.)
- Műtárgylesen című időszak kiállítás régészeti része, kiegészítve Heves városából előkerült leletekkel (Hevesi Helytörténeti Gyűjtemény, 2014. november 11 – 2015. február 15.)

TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

- Végvár konferencia megvalósítása 2014.október 15-17. a Szerencsejáték Zrt. anyagi támogatásával.

NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNY

- A Műtárgylesen c. időszak kiállítás néprajzi egységét Császi Irén és Dr. Zábrátzky Éva kutatta és állította össze, a néprajzi és játékgyűjtemény legújabb gyarapodását bemutató. (Dobó István Vármúzeum, 2014. július 18 – szeptember 21.)
- Az én babám meséje címmel tematikus hetet rendeztünk, melyen Babatörténetek címmel időszak kiállítás nyílt (Dobó-bástya közlekedő folyosó), felhívásunkra az egriek játékbabákat hozták be személyes történeteiket megismertetve. A behozott és a

játékgyűjtemény babáiból, történeteikkel együtt időszak kiállítás nyílt. A tematikus hét kiállítását, a programokat és Két évszázad babái a babagyártók műhelyeiből c. előadást Császi Irén tartotta. A behozott babatörténetek az adattárat gyarapítják. (2014. május 19-31.)

- Néprajzi tárgyak egy besenyőtelki családtól, újszerzeményi mini kiállítás a Dobó-bástyában. A néprajzi gyűjtemény újabb gyarapodásának bemutatása. (április 18.-július 14. Dr. Zábrátzky Éva)
- Schreiber-féle papírszínház restaurált darabjainak bemutatása. (Dobó-bástya mini kiállítás, az Egri vár napján, október 17.) Elkészült a Schreiber-féle papírszínház sérült darabjainak restaurálása (Meggyes Anita papírrestaurátor munkájaként, NKA támogatással). A restaurált darabokat mini kiállítás keretében mutattuk be, (Császi Irén) valamint a restaurátortól előadás hangzott el a restaurálás mozzanatairól.
- Kettő tájházban (Noszvaj Gazda ház, Verpelét kovácsműhely) épület felújítás és egyben a műtárgyak tisztítása, restaurálása után, újra rendeztük az állandó kiállításokat. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva, Benedek Attila)
- A nagyrédei Zsellér ház műtárgyainak revíziója, csomagolása és beszállítása a raktárba. (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva, Földi Viktória, Benedek Attila) A műtárgyak tisztítása. (Benedek Attila)
- A „Kocsira ládám, hegyibe párnám.” vándorkiállítás kiviteli engedélyeit és Szlovákiába szállításának járulékos munkálatait Császi Irén végezte.
- Közalkalmazotti szabályzat megírását Dr. Zábrátzky Éva végezte.
- Császi Irén – Mire jó a múzeum? A drámapedagógia, mint a felfedezés új módszere a csoportos múzeumi nevelésben-, akkreditált múzeumi szakmai továbbképzésen vett részt.
- A néprajzi osztály muzeológusai (Császi Irén, Dr. Zábrátzky Éva) az év során 6 néprajzi előadást tartott, időszak kiállítást nyitott meg (1), két megyei középiskolai néprajzi és népmesemondó verseny zsűrizését végezte, valamint tárlatvezetéseket (9), és múzeumpedagógiai órákat tartottak (5).
- Fölkerült a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére az egi Fertálmesterség élő hagyománya, melynek előkészítésében, koordinálásában, népszerűsítésében (előadás) megyei referensként részt vett Császi Irén. Elkezdődött a novaji farsangi szokás a Remélés nemzeti jegyzékre kerülésének az előkészítése.
- Császi Irén néprajzi szakfelügyeleti munkát látott el, öt tájház vizsgálatát végezte.

KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IPARMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNY

Külső felkérések:

- Bródy Sándor kiállítás rendezése a Gyulai Várszínházban. (felkérő: Bródy Sándor Könyvtár, Eger) január 8.
- Bródy Sándor kiállítás rendezése Budapesten, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Körtermében március 24.
- EKF tanulmányi verseny – zsűri. Varázstorony március 12.
- 45 éves a hatvani Hatvany Lajos Múzeum – jubileumi előadás és beszélgetés. Hatvan, Ady Endre Könyvtár április 1.
- Parafrázis rajzverseny művészeti iskoláknak – Zsűri: június 20–21.
- A hatvani tájképbienálé zsűrizése. Hatvani Galéria november 11.
- MAT - amatőr tárlat zsűrizése, megnyitása Vitkovics-alkotóház október 8.
- Hungarikonok gyűjtemény kiállítássá rendezése Budapesten a Várkert Bazárban augusztus 26–30.

Kiállításmegnyitások:

- Szeretet című kiállítás rendezése és megnyitása – Vitkovics ház február 12.
- Kozma István kiállítása a Tavaszi Fesztivál keretében a Gárdonyi Géza Színházban – március 15.
- Madaras László – Újabb írások a falon – Gyöngyösi Művészeti hetek, április 11.
- Ferenc Réka kiállításának rendezés (augusztus 22.), majd megnyitása: augusztus 25. Kis Zsinagóga.
- Bródy 150 – kiállításmegnyitás a hatvani Ady Endre Könyvtárban

Előadások:

- Lesznai Anna művészetének bemutatása az Evangélikus Gimnáziumok Szakmai találkozóján. Szervezte az Aszódi Evangélikus Gimnázium. Előadás Hatvanban az Ady Endre Könyvtárban június 30-án.
- Lesznai Anna művészetéről előadás a Lesznai Anna Módszertani Intézet szakmai napján nov. 26.

IRODALOMTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

- Irodalmi Magazin. A Magyar Napló Gárdonyi Gézáról szóló különszáma – 52 tanulmány, 107 műtárgyfotó
- (Szakmai tanácsadó és szerkesztő: Sz. Király Júlia és H. Bagó Ilona)
- Gárdonyi Géza: A természet kalendáriuma. A könyv a Helikon Kiadóval közös gondozásban jelent meg. (Előszó: Sz. Király Júlia)

ÁLLOMÁNYVÉDELMI CSOPORT

- Az érseki letéti anyag csomagolása, előkészítése az átadáshoz.
- Az „Új szerzemények” kiállítás anyagának restaurálása, rendezése, bontása, csomagolása (Eger, Heves).
- A noszvaji kastély trófeáinak csomagolása.
- A Péterváry fegyverkiállítás bontása, csomagolása.
- A zsinagóga csillárjainak csomagolása, a mennyezet festésének feltárása.
- A károsodott műtárgyak átrendezése, új raktárhelyiség kialakítása.
- A hatvani Hatvany Lajos Múzeum részére régészeti anyag restaurálása kiállítás céljára.
- A nagyrédei tájház anyagának csomagolása, beszállítása a múzeumba.

A terveken felül megvalósult kiállítások:

- Az „**Olasz és magyar irodalmi emlékházak**”, (3,5 hét)
- „**A babám és én**” című kamara kiállítás, (3 hét)
- Valamint a két **real/time** program, amely a Múzeumok éjszakája keretében valósult meg a Part Egyesület partnerségével, a Zsinagóga Galériában, illetve a Dobó-bástya teraszán.
- „**I. világháborús képeslapok**” címmel 2014. dec. 16-án.
- A **Schreiber-féle papírszínház** is megelevenedett egy mini-kiállítás keretében, 2014. október 17-én.

Terven felül 2014-ben két új nemzetközi kapcsolatot alakított ki intézményünk:

- **SEHIR ÜNIVERSITESI ISTANBUL** – 2014. október 9-én vendégeink voltak Törökországból. Günhan Börekçi történészprofesszor az istanbuli Sehir Egyetemről elmondta, hogy Anatóliában, Konya levéltárában szenzációs felfedezést tett, miközben I. Szulejmán szigetvári ostromának történetét kutatta. Talált egy hadinaplót, melynek szerzője egy magát “Gaibi” (azaz: senki) néven említő katonatiszt, aki a török hadsereg logisztikájával foglalkozott. A hadinapló 186 nap eseményeit tárgyalja, és olyan részleteket tartalmaz (történeti- és leíró részek), melyek nagymértékben gazdagítják e korról szóló információink tárházát többek között Eger 1596-os ostromával és a mezőkeresztesi csatával kapcsolatosan. Erről a tudományos szenzációról Börekçi professzor október 16-án a Végvár Konferencián soronkívüli, előre nem tervezett előadást tartott nagy sikerrel.
- **SIBENIK** – 2014-ben felvettük a kapcsolatot a horvátországi Sibenik (Szebenikó) városával, ahol szintén található egy erőd. Ennek az erődnek a felújításával, turisztikai vonzerejének növelésével kapcsolatosan nyújt a Vármúzeum szakmai segítségét.

4. Pénzügyi adatok

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2014. évi terv	2014. évi tény
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	171.933	480.852
	– ebből a belépőjegyekből származó bevétel	84.873	117.949
	– ebből régészeti bevétel	43.307	235.147
	– ebből múzeumi bolt bevétele		
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	224.412	386.280
	– ebből fenntartói támogatás	203.230	324.971
	– ebből központi költségvetési támogatás	8.486	27.534
	– ebből pályázati támogatás	3.650	21.015
	– pályázati támogatásból EU-támogatás	9.046	12.760
	Egyéb bevétel összesen		14
	Bevétel összesen	396.345	867.146
Kiadás	Személyi juttatás	176.701	257.735
	Járulékok	46.456	65.218
	Dologi kiadás	164.298	360.543
	Egyéb kiadás	8.890	63.954
	Kiadás összesen	396.345	747.450

Az intézményi bevétele a tervezetthez képest magasabb mértékben teljesült. Ennek fő oka, hogy több előre nem látott nagy összegű szerződést kötöttünk régészeti tevékenység ellátására. Az intézményi bevételünket (belépőjegy) sikerült növelnünk több nagy rendezvény, fesztivál megtartásával és a látogatószám növelésével.

A fenntartói támogatás megemelt összege tartalmazza a 2013. évi 80.475 e Ft-os pénzmaradvány, illetve 41.266 eFt pótelőirányzatot.

A 2013. évben ismert és megkötött támogatási szerződéseken túlmenően számos pályázatot nyertünk ebben az évben, illetve ezen a soron szerepel a közfoglalkoztatás támogatására nyújtott összeg is.

A személyi juttatások és azok járulécai soron jelentős növekedés volt, melynek legfőbb oka a régészeti tevékenység ellátásával kapcsolatosan felvett külső munkavállalók díjazása, illetve a közfoglalkoztatottak részére kifizetett járandóságok és azok járulécai voltak.

Jelentős dologi többletkiadást eredményezett a fesztiválok és programok megrendezésére fordított összeg, valamint a régészeti tevékenység ellátása során igénybevett szolgáltatások. Nagy összegű felújítást eszközöltünk a Vármúzeum egyik műemléki védettségű épületén, valamint tovább sikerült javítani az intézmény tárgyi eszköz állományát új eszközök beszerzésével, valamint a régiek javításával.

Eger, 2015. február 26.

Berecz Mátyás
igazgató